לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ח' בסיון תשמ"ח, 24 במאי 1988 / שנת מ"ח מס' 13655 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

נחילי ארבה פלשו לסעודיה

רויטר

נחילי ארבה פלשו החודש לסעודיה, על כנפי רוחות מערביות מאפריקה. "כעת נמצאים 13 נחילים בממלכה ואנו חוששים לבואם של נחילים נוספים," אמר דובר במרכז ללוחמה בארבה בג'דה.

נחילי ארבה נחתו באיזור העיקרי של גידול החיטה, שם אמור הקציר להתחיל בעוד שבועות ספורים, אך עד כה לא נגרמו נזקים ליבולים. "כל הנחילים נחתו בשטחי מרעה ולא בשטחים מעובדים, וצוותים ללוחמה בארבה מחסלים את הארקים לפני שהם מספיקים לגרום נזק."

הממשלה תדון בדו"ח טריינין לפני שתחליט על ועדת חקירה

קיבלה הצעת שרת־הבריאות בנידון שהסבירה כי קיים דו"ח של טובי המומחים בנושא ששלושת פרקיו כבר הוגשו ● שר־האוצר התגרה בשרת־הבריאות באומרו: דו"ח טריינין ממליץ בין השאר על שרות רפואה פרטי בבתי־החולים – ארבלי־אלמוזלינו: יש לדון בו כמקשה אחת ● הדו"ח ממליץ גם על רשות אישפוז; אירגון מחדש של משרד הבריאות ושל תיקצוב בתי־החולים ומימון המערכת ע"י ביטוח משלים ● תסיסה בקרב הרופאים בשל העיכובים – מחריפים העיצומים

מחבר דו"ח – ד"ר נתן טריינין

רונית מורגנשטרן

ועדת החקירה למערכת הבריאות בישראל לא תוקם לפי שעה, ובמקום זאת, יעיינו כל השרים בדו"ח ועדת טריינין, שיופץ ביניהם הבוקר, וידונו בו בישיבת הממשלה הקרובה, ביום א' הבא — החלטה ברוח זו קיבלה הממשלה אמש. ראש־הממשלה יצחק שמיר פתח

(המשך בעמוד 2)

מרפי: ארה"ב מוכנה למו"מ רציני עם אש"ף — אם יכיר בהחלטות מועה"ב

סי"צ

ג'ידה. — סגן שר־החוץ האמריקני, ריצ'ארד מרפי הכריז, כי ארצו מוכנה לפתוח בדו־שיח "רציני" ובדרג רם עם אש"ף, בתנאי שערפאת יודיע ברורות ובצורה חד־משמעית שהוא מקבל את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338". בהודעה שפורסמה אתמול בעתון הסעודי "אל שארק אל אוסאט", הוסיף מרפי כי אש"ף גם חייב להוקיע את הטרור ואת האלימות. בדברו על המצב בשטחים הכבושים אמר מרפי, כי "ההתקוממות גרמה לשינוי". הוא הוסיף כי ארה"ב "איננה מפעילה לחץ על שום גורם, אולם המצב מפעיל לחץ על כל הצדדים".
סוכנות הידיעות של אש"ף מסרה, כי ערפאת העביר ביום שני מסר חשוב להנהגת הקרמלין על הנושא הפלשתיני.

גם נשים יוכלו לבחור את הרב של ת"א ● עמ' 19
אגד מאיימת לפטר 500 שכירים ● עמ' 19
מונירה דאוד לא תואשם בהריגת תרצה פורת ● עמ' 18
הטילים הסעודים – פיתוח ישראלי־סיני ● עמ' 4
הליכוד שוב מציע להקדים הבחירות ● עמ' 3
פרס בבריסל: גם בטחון ישראל חשוב ● עמ' 2

ח"כ סרטני: 35 מבתי הספר בהם שהה צה"ל — בלתי כשרים ללימודים

יורם בר

35 מבתי־הספר בשטחים שנפתחו השבוע ללימודים נמצאו בלתי־כשרים ללימודים. מדובר באותם בתי־ספר בהם שהה צה"ל בזמן שבתי־הספר היו סגורים. עם פתיחתם מחדש נמצאו בתי־הספר מנופצי זגוגיות, מרוחים בצואה, רכוש יקר הושחת ועל קירותיהם נכתבו דברי נאצה נגד הערבים.

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) פנתה לשר־הבטחון ותבעה גינוי פומבי של מעשים אלה. היא טענה כי על מערכת הבטחון להשיב את בתי־הספר שנפגעו למצב תקין. "זהו בזיון לשמו של צה"ל, וכשלון למפקדים האחראים ולצבא כולו", אמרה. הממונה על בינוי ואחזקת בתי־ספר במינהל האזרחי, ידידיה בן שמחון, אמר לח"כ סרטני, כי מה שקרה היה צפוי. לדבריו לא ניתן היה לתאם שמירת מבנים עם הצבא בגלל חילופים תכופים של יחידות. עם זאת הודיע המינהל האזרחי בעקבות הפירסומים על מצב בתי־הספר, כי הוא כבר שיפץ ניקה וסידר בתי־ספר שניזוקו, והוא ימשיך בכך.

תמיכה שקטה מצד מתונים ב"פתח" — איפשרה חידוש הלימודים בגדה אתמול

הלימודים חודשו לפי שעה בבתי־הספר היסודיים בלבד – ויחודשו גם בחטיבות־הביניים אם יישמר השקט ● אווירה של התלהבות ליוותה שובם של התלמידים לכיתות ● כרוז מס' 17 קורא "להמשיך במרי לקראת הפיסגה במוסקווה"

מנחם ענברי, עתי"ם

בגדה המערבית חודשו אתמול הלימודים לאחר חמישה חודשים של התקוממות, ואחוז ההשתתפות היה מרשים, כ־85 אחוזים. בשלב ראשון חודשו הלימודים בבתי־הספר היסודיים, ובשבוע הבא אמורים הלימודים להתחדש גם בחטי־בות־הביניים.

לכתבנו נודע כי ראשי לישכות החינוך הערביים ביקשו מראש המינהל האזרחי, תא"ל שייקה ארז, לשחרר לקראת חידוש הלימודים בכיתות המכינות, את התלמידים העצורים, והוא הבטיח לדון בבקשה. אנשי המינהל האזרחי הדגישו באוזני החינוך הערביים כי חידוש שנת הלימודים מותנה בשמירת השקט.

(המשך בעמוד 4)

"ההר הוליד עכבר"

שלמה סלוצקי

"ההר הוליד עכבר", כך הגיב ראובן ביטרמן, חבר אירגון "הניצוץ" לאחר השמעת כתבי האישום אתמול. חברי האירגון ומשפחות העצורים, הביעו את אמונתם, שגם האישומים שהושמעו אתמול בבית־המשפט, ואלה שהודלפו בימים האחרונים באמצעי התקשורת, יוכחו כלא נכונים. הם הביעו את שמחתם כי כתב־האישום אינו כולל האשמת בגידה. פרופסור יהושע אריאלי, אביה של מיכל שוורץ, אמר כי כתבי־האישום, אינם תקפים כיוון שהנאשמות נחקרו בתנאי לחץ וללא שהורשה להן, בימים הראשונים של החקירה, להיפגש עם עורכי־דין.

בנויידת לבית־המשפט – מיכל שוורץ (משמאל) מסמנת "ב.וי" ורוני בן־אפרת (מימין) מוסתרת ע"י השמשה (צילום: לנדאו)

הוגשו כתבי־אישום נגד מיכל שוורץ ורוני בן־אפרת

עורכות "דרך הניצוץ" מואשמות במגע עם סוכן זר ובחברות באירגון טרור

כן מואשמות השתיים בהתאגדות בלתי־מותרת ועשיית שרות עבור התאגדות כזאת ● לדברי כתב־האישום נפגשו מיכל שוורץ, יעקב בן־אפרת ורוני בן־אפרת בסוף 83 בלונדון עם סאלח רפאת מאירגונו של חוואתמה והסכימו להצטרף לשירות "החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין" ● השלושה אף קיבלו שמות מחתרתיים: "סאלם", "בטאשה", ו"מג'אד" ● בפגישה סוכם כי יפעלו בישראל להוצאת עיתון במימונו של חוואתמה ● בכתב האישום מוזכרים גם מוחמד לבדי, והאני איסאווי, העצורים כבר 40 יום — בנושא הקשר של "דרך הניצוץ" עם "החזית הדמוקרטית"

בצלאל עמיקם, עתי"ם

כתב האישום שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בירושלים, מייחס למיכל שוורץ ולרוני בן־אפרת, עורכות עתון "דרך הניצוץ" עבירות חמורות של מגע עם סוכן זר, חברות באירגון טרור והתאגדות בלתי־מותרת ועשיית שרות עבור התאגדות בלתי מותרת.

בכתב האישום שהגיש עו"ד עודי חסון, פרקליט מחוז ירושלים נטען כי בתאריך בלתי ידוע, בסוף 1983 או בתחילת 84 שהו שוורץ (39) ובן־אפרת (36) בלונדון יחד עם אנשים אחרים, וביניהם יעקב בן־אפרת בעלה של רוני בן־אפרת.

בהיותם בלונדון, נטען בכתב האישום, נפגשה שוורץ, יחד עם יעקב

(המשך בעמוד 4)

פירושו של דבר / פנחס ענברי

דו־קיום עם האינתיפאדה

חידוש שנת הלימודים מצד אחד וטיבם של כרוזי ההתקוממות מצד שני, מבשרים על שלב חדש בהתקוממות. בו עוברת "האינתיפאדה" מן השלב הראשון הסוער, של הפגנות המוניות, למסלול יותר פוליטי ויותר רגוע, אשר ישראל מתחילה להשלים עמו. כרוזי ההתקוממות, ובהם כרוז ההתקוממות האחרון שפורסם בראשית השבוע, אינם מדברים על הסלמת המאבק, אלא על המשך המאבק, במתכונת שכבר חרשנה, של שביתות חלקיות לצד ציון ימי זיכרון מיוחדים, כמו רצח אבו־ג'יהאד. ישראל מצידה פחות נחושה עתה בשבירת שביתות המסחר החלקיות ומתחיל להסתמן דו־קיום של אינטרסים בינה לבין הזרם הפרגמטי באש"ף.

גלאסנוסט בהונגריה

הונגריה ערכה חילופי־גברי בהנהגת המדינה והמפלגה. המנהיג הקשיש יאנוש קאדאר סיים את תפקידו בתערובת של כיבודים ובושת־פנים. ההתנגדות לרפורמות בהונגריה היתה בשנים האחרונות מן השפה ולחוץ. בפועל חלו בהונגריה שינויים רבים, הן בחברה ובכלכלה והן בחיי התרבות. הונגריה ידעה להסוות את הרפורמות ולבצע אותן בשקט. עתה, אחרי האיתות מן המזרח, מקבל הכיוון ההונגרי גושפנקא מלאה.

הונגריה היא, לעת עתה, המדינה היחידה הפועלת בקו הגלאסנוסט של גורבאצ'וב. צ'כיה מלקקת עדיין את פצעי "האביב של פראג", רומניה, בולגריה וגרמניה המזרחית נתונות בקיפאון ופולין שסועה במרי אזרחי. ייתכן, שהדוגמה ההונגרית תזעזע גם את יתר מדינות הגוש, אך לשם כך, חייבת הונגריה לפתור את הקשיים הכלכליים והחברתיים שאליהן נקלעה בשלהי תקופתו של קאדאר.

הרבנות הראשית בערוותה

לאחר פסיקת הבג"ץ בנושא לאה שקדיאל, המשיך בית־הדין העליון בקו המשפטי שבו החל וקבע, כי חביבה אבי־גיא תוכל להשתתף בגוף הבוחר את הרב הראשי לתל־אביב. במקרה שקדיאל, מיהר השר זבולון המר, שנעדר עד אז אומץ־לב ציבורי בנושא זה, וקיבל את פסיקת הבג"ץ. גם במקרה אבי־גיא אימץ להט את הפסיקה, לאחר שלא הפעיל את משקלו הציבורי בשלב הראשון.

לא ברור עדיין מה יאמר על כך הרב לאו, הנחשב משום מה לרב נאור ומתקדם. האם יעמוד על עקרונותיו ההלכתיים ויוותר על הכהונה, או ימצא עתה — באיחור — דרך לקבל עליו את דין המלכות?

בכל מקרה, ניצבת הרבנות הראשית שוב בערוותה. לאחר שלא פיתחה הלכות המתאימות לחברה המודרנית ולמעמד האשה בה, נאלצת היא לקבל באונס את מה שלא ידעה לאמץ מרצון.

בשטח/גידי גוב

דאווין מודרני כזה

לא הצגה ראשונה, ולא בכורה חגיגית, ואם הח"מ העייף גורר את עצמו ואת בת זוגו לכיוון "צוותא" תל־אביב בערב שבת פקוק מכוניות, כנראה שיש משהו מיוחד ויוצא דופן. אכן היה. גידי גוב, כמו נורית גלרון לפניו, כמו מאיר בנאי עוד מעט, הקליט את המופע המצליח שלו "דרך ארץ", לתקליט חי. דאווין מודרני כזה, אמר גידי.

גידי גוב הוא כפי הנראה וככל הזכור, הרוקר הישראלי היחיד

והבס בלבד, בניגוד לבומבסטיות שנכפתה עליו באולפן.

ואיזה רוקו ואיזה עוצמה טמונה בגוף הצנום הזה. גידי מוציא השד יודע מאיפה, את כל רזרבות האנרגיה שלו. ואין סתם דאווין. הוא לא עושה את זה רק למען ההקלטה. משקיען, הגוב הזה, נותן את עצמו עד הסוף פלוס ארבעה הדרנים, לפני שהקהל משחרר אותו. וזאת, חברים וחברות, רק ההתחלה נקבעו לו שתי הופעות, בזו אחר זו, איך הוא

גידי גוב – רוקר במשקפיים

במשקפיים. מצד שני, מי אמר שהוא רוקר? הוא גם, אבל לא רק. כשהוא נותן רוק, הוא עושה את זה עם כל המרץ והביצים. כשהוא לירי הוא מהורהר ושקט והוא לירי ומהורהר ושקט יותר מפעם אחת במהלך המופע ומתגלה גידי גוב אחר, לא פחות טוב, אולי הכי טוב. גם לואי לחב, לא הצליח להפוך אותו לעוד מוצר מפס ההפקה שלו. ואולי, כמין התרסה, הוא שר בהופעה את "יורם", שיר מרגש על בחור שנפל, בליווי הקלידים

מצליח לעמוד בדבר המתיש הזה?

"דרך ארץ" הוא מופע מעולה, לא שלא ידעתם, אחרי הכל — הוא לא החל להריץ את זה שלשום. יש לו צוות נגנים נדיר, שהיה משמח כל זמר. ורמי קליינשטיין, נאור דיין, בנצי גפני ואלון הילל תורמים 50 אחוז לפחות לאופיו ויופיו של הערב הזה, למקצוענות עד הסוף, ללא פשרות. וגם לקהל יש חלק נכבד בסיפור הזה ועוד נשמע אותו, בתקליט החי.

עופר ניר

רעל/שקדיאל

נגד יצר הרע

רבותי, רבני ישראל וחכמיה. יש לנו פתרון למצב החמור שמדינת היהודים נקלעה אליו בעקבות הפסיקה השמאלנית־אש"פיסטית של האגף החילוני, שפסק לטובת "אותה אשה" מירוחם. הצעת הפתרון, עליה עבדנו ימים ולילות, באה בעקבות הוראת הבג"ץ השמאלני להכניס "סוס טרויאני" למועצה הדתית ק"ק ירוחם.

אין, כנראה, מנוס ש"אישה זו", המכונה לאה שקדיאל, תתפוס את מקומה במועצה הדתית בק"ק ירוחם. בכדי לא להעמיד את רבני ירוחם בניסיון, תותקן כניסה מיוחדת בבית המועצה הדתית דרכה תעבור אותה לאה שקדיאל, וזאת על מנת שחכמי ירוחם לא יתקלו בה בדרכם לישיבת המועצה וזו לא תעורר את יצרם הרע. באולם הישיבות תקום מחיצת זכוכית משוריינת בעובי של 10 ס"מ, שתפריד בין הגברים והנשים במועצה — מחיצה משוריינת ואטימה ששום יצר רע, ולו השטני ביותר, לא יוכל לחדור בעדה. בהצעתנו, אנו בהחלט ערים לסכנה החמורה מעין כמוה הטמונה בקולה של אותה אישה ואשר בעטיו עלולים חלילה להתרחש אסונות על בית ישראל, שכן חכמינו כבר התריעו ש"קול באישה ערווה", אנו מציעים ש"האישה הזאת" לא תורשה להשמיע את קולה ישירות בדיוני המועצה. דבריה יוקלטו בחדר חשוך ואטום לקול; התמליל יעובד ויבושל על־ידי אנשי מקצוע כך שקולה יישמע כקול גבר בלתי מעורר יצרים. במקביל, על מנת להוסיף סייג על סייג יאטמו רבני ק"ק ירוחם את אוזניהם בצמר גפן כל אימת ש"זו" תשמיע את קולה.

הגברת שקדיאל תטפל במסגרת תפקידה במועצה הדתית בתיקים הבאים: תיק מעמד האשה במפלגות הדתיות בכלל ובמפד"ל בפרט; תיק החינוך לדמוקרטיה ושיוויון זכויות; תיק מקווה־טהרה לנשים; תיק נרות שבת; תיק חמין; תיק הבתולה היהודית.

אשר שילוני

23.5.88

ציורמצב

בשטח / קול השלום

יומולדת במים סוערים

שבת. 10.00 בבוקר. אייבי נתן מסתובב מודאג עם מכשיר קשר בידו, במרינה של תל־אביב. התוכנית היתה, שלכבוד חמש־עשרה שנה לקול השלום, תערך מסיבה על גבי הספינה עצמה, כולל משט יכטות אל האונייה, משהו כמו הצדעה לספינת השלום.

פוסידון לא שמע לתפילתו של אייבי, קפטן הספינה הודיע שאין אפשרות לעלות. רוח דרומית מכה חזק על הספינה וכאשר תשתנה הרוח ותהיה לצפונית, המצב יהיה קשה יותר. בכל זאת, אייבי מזמין אותנו, העיתונאים והצלמים, לעלות על סירת מנוע קטנה לסיור סביב ספינת השלום. הים באמת סוער וכך אנו מוצאים את עצמנו מקפצים על הגלים אל איי־שם בים התיכון, עשר דקות מהמרינה של תל־אביב, אל קול השלום.

הסירה שלנו כקליפת אגוז, מתנדנדת חזק על הגלים. הצלמים מצלמים. מגיעים אל הספינה ונצמדים אליה. למעלה כל הצוות הגברי זורקים בירות אל הסירה הקטנה שלנו. אווירה חגיגית.

אייבי נתן חוגג 15 שנים להפעלת ספינתו

עוברת יאכטה בסביבה ואייבי מזמין אותם ללגום. סיבוב סביב הספינה וחוזרים למרינה.

אייבי מצולם מכל הכיוונים על רקע הסביבה. מבין את הצלמים, מבין את הכותבים, מבין משהו ביחסי ציבור הבן־אדם.

במרינה, אייבי פותח שולחן, מחלק סיכות חגיגיות, בירה חפשי, סנדוויצים לכולם. מה המסיבה? מתעניינת עוברת אורח. מסבירים לה והיא ניגשת אל אייבי ואומרת, "תמשיך הלאה, אל תיכנע" אייבי מתחיל להיות מרוצה. אנשים אוהבים אותו, אוהבים לאהוב אותו.

אז מזל טוב לך אייבי. ספינת השלום שלך כבר בגיל ההתבגרות. עד מאה ועשרים.

משה שדות

עורך "עמוד־אחורי": אפי לנדאו

שטיפת־מוח / "קשר בראל"

פועלים רע יותר

את מסע הפרסום התמוה של בנק הפועלים אפשר להסביר רק בצורה אחת: אגואיזם מקצועי. דומה ש"קשר בראל", משרד הפרסום המטפל בתיק הפועלים ושנחשד במשך זמן רב באגרסיביות בוטה, נעדרת אנדרסטייטמנטס ובעניינויות עיסקית הגובלת בשיממון, רצה להוכיח לכל המלעיזים שהוא לא רק משרד פרסום גדול וחזק נורא, אלא גם קריאטיבי נורא. וכשהמניעים הם כאלה — ולטובת "קשר בראל" מוטב שהם יהיו "רק" כאלה — התוצאות העגומות הן בלתי נמנעות.

מה בעצם קרה פה? "קשר בראל", שיצא לפני כשנה עם הסלוגן המצוין "בוא ותראה איך פועלים טוב יותר", נגרר תוך זמן קצר מידי למודעות תכליתיות מידי שהפיהוק עם השיפתן גדול מידי. באיחור מה ומתוך כוונת התרחבות עיסקית, אפשר להניח, החליט "קשר בראל" שהגיעה שעתו של בנק הפועלים, בנק המאופיין בעממיות, במבנה משותף רחב, לפנות לקהל יותר מתוחכם, לקהל הבנק הבינלאומי אפשר לומר.

והתוצאה, אבוי, תמוהה: "קשר בראל" יצא בסדרת מודעות צבע שבכל אחת מהן אלמנט ויזואלי מרכזי — נעץ, סגר של פחית משקה קל, ועכשיו גם פרח היביסקוס פעור — כשמעליהן מופיעות כותרות שבלוניות נעדרות הן ובנאליות להחריד שכל קשר בינן לבין הויז'ואל, להוציא את הקשר המילולי־המתחכם, הוא מקרי בהחלט. מה יצא מזה? בלבול. בלבול גדול. חוסר בהירות מוחלט. אי יכולת להבין באמת למה התכוון המשורר.

מה יוצא למשרד מזה? במצב העניינים היום סביר להניח, ש"קשר בראל" לא רק שלא יצא ניזוק ממסע הפרסום השערורייתי הזה, מה שהיה

מישהו מטפל בך

קורה ודאי בארה"ב, הוא אף יסחוט מחמאות על מקוריותו, עוז נפשו ורוחב דמיונו.

ונקודת־אור לסיום: להבדיל ממסע הפרסום המורסם, זה המופיע בעיתונים, מסע הפרסום המוקלט הוא יוצא מן הכלל. "קשר בראל", ושוב מתוך כוונת התרחבות, ניצל עד למקסימום את מדיום הרדיו והקליט את הג'ינגל המקורי בכמה ורסיות השונות זו מזו ברוחן. כך למשל אפשר לשמוע את דודו פישר בסגנון נמלץ ושמרני, את הראלה בר בקצב רוק צעיר ועוד רבים נוספים, כשכל אחד מהם מוקלט באופי ובעיבוד שונה. יופי. כך פועלים טוב יותר.

דון כחלילי

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות עובדי תאירות והמלונאות

לידיעת נציגי הסיעות וציבור הבוחרים

ועדת הבחירות המרכזית תקבל רשימות המועמדים לוועידה ה־3 של הסתדרות עובדי האירות והמלונאות, עד יום ד' ט' בסיון תשמ"ח – 25.5.88 מהשעה 09.00 ולא יאוחר משעה 14.00, בבית הוועד הפועל של ההס־תדרות, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, בחדר מס' 49.

הוא הדין לגבי ועדות הבחירות המקומיות שיקבלו את רשימות המועמדים למועצות האגודות המקצועיות במועצות הפועלים באותם הזמנים כנ"ל.

שלמה תנעמי
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

פרס בבריסל: בטחון לישראל חשוב לא פחות מהגדרה עצמית לפלשתינים

דפנה ורדי (בריסל)

"אירופה חד־צדדית מדי. היא רואה את הדרישות הלאומיות של הפלשתינים, אבל אינה רואה את צרכי הביטחון של ישראל ואינה נותנת לכך ביטוי הולם" — אמר אתמול מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס, לאחר פגישתו עם שר החוץ הבלגי ליאו טינדמנס, בבריסל.

פרס הבהיר לעמיתו הבלגי, כי עמדות חד־צדדיות רק יקשיחו עמדות, בעוד שעמדות מאוזנות יותר ולחץ מוגבר על הערבים יוכלו לסייע לתהליך השלום.

שר החוץ הבלגי שאל את פרס, אם יש טעם לקדם את יוזמת השלום בזמן שנותר עד הבחירות בישראל ובארצות־הברית. תשובתו של פרס היתה: "שלום קודם לבחירות. עליכם ללחוץ על הפלשתינים ועל הערבים... אין קול ערבי ברור למען השלום."

נושא ההתקוממות בשטחים עלה גם הוא בשיחה, ופרס חזר ואמר, שבשלב זה אין היא מובילה לשום מקום. זה הישג תקשורתי שלא תורגם למציאות ולהישגים פוליטיים, אמר פרס, והבהיר, שעל אירופה להבין, כי הגנה עצמית לישראל אינה נופלת מהגדרה עצמית לפלשתינים.

היום ייפגש פרס עם שרי החוץ של 12 מדינות הקהילייה האירופית ועם פרלמנטרים מהסיעה הסוצי־אליסטית של הפרלמנט האירופי. בשני המפגשים יציג עמדה דומה ולא פחות תקיפה מזו שהציג לפני שר החוץ הבלגי. הוא יזכיר לאירופים, שמדיניות השוק המשותף היתה מאז ומתמיד לא לערב פוליטיקה בכלכלה, דבר שלא בא לביטוי בכל הנוגע בהסכמים האחרונים עם ישראל, שלא אושרו על־ידי הפרלמנט האירופי.

יחד עם פרס יצא לבריסל ד"ר נמרוד נוביק, שכפי שפורסם, עומד להיפגש בחו"ל עם ראש מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי. לידיעה זו לא היה אפשר לקבל אישור רשמי.

הממשלה תדון בדו"ח

(סוף מעמוד ראשון)

אתמול את הדיון בממשלה בהצעה לכונן ועדת חקירה, אך שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הביעה חשש, שהקמת ועדה כזו עלולה ליצור מצב, שבו הניתוח אולי יצליח, אבל החולה ימות. השרה, חזרה ואמרה, כי מה שנחוץ למערכת הבריאות הוא טיפול רציני ודחוף, והזכירה לממשלה את דו"ח ועדת טריינין, ששלושה מתוך ארבעת פרקיו כבר הוגשו לממשלה, אך זו לא טרחה אפילו לעיין בהם, לדבריה.

"כל ועדת חקירה תגיע בהכרח למסקנות דומות לאלה שכבר גלמרו במשך שנה ונוסחו על־ידי ועדת טריינין, בה השתתפו מיטב המוחות במדינת ישראל," אמרה שרת הבריאות. לכן תבעה, שקודם תקיים הממשלה דיון במסקנות הוועדה ורק לאחר־מכן תחליט אם יש מקום להקים ועדת חקירה, ואם כן — לאיזו מטרה.

המלצה: שירות רפואי פרטי

שר האוצר משה ניסים ציטט מתוך הדו"ח את המלצת הוועדה לכונן שירות רפואי פרטי, שיינתן בבתי־החולים לאחר שעות־העבודה, תמורת תשלום. השר התגרה בארבלי־אלמוזלינו כשציין, שוועדה שהיא עצמה מינתה קבעה דברים המנוגדים לדעתה.

בתגובה, הסבירה שרת הבריאות, כי הדו"ח הסופי הוגש לה רק בימים אלה ועתה הוא נלמד, ומן הראוי שידונו בו כמקשה אחת. כל השרים הביעו דעה דומה, שאם סיימה ועדת טריינין את עבודתה המקיפה על מערכת הבריאות, חייבת הממשלה ללמוד תחילה את מסקנותיה ורק אחר־כך להחליט אם יש מקום לוועדת חקירה.

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס הציע לא למהר לשפוט את מערכת הבריאות, ובכל מקרה, להקפיד לשמור על עקרון השוויוניות שלה.

שלושה פרקים מיושמים

הבוקר יימסר דו"ח ועדת טריינין לחברי הממשלה במלואו. מדובר בארבעה פרקים, ולדברי משרד הבריאות, שלושה מתוכם מיושמים כבר:

- הקמת רשות אשפוז, תחילה בבתי־החולים הממשלתיים.
- ארגון מחדש של משרד הבריאות, כך שלא ייתן שירותי אשפוז, אלא יהיה משרד מפקח, הקובע מדיניות כללית, מבקר ומחוקק.
- ארגון מחדש של תקצוב בתי־החולים, כך שלא יתבסס על ימי אשפוז, כי תשלום כזה מעודד אריכות־יתר של אשפוז. מעתה יינתן תקציב לכל בתי־חולים על־פי מספר התושבים שבאיזור אחריותו, בשיטה הקרויה קפיטאציה.

דרכי המימון

- הפרק הרביעי מרגע בדרכי המימון של מערכת הבריאות, תוך שמירה על אופיה הציבורי והשוויוני, עם מתן אפשרות להשגת כספים בדרכים אחרות, ולא רק מתקציב המדינה, בגלל מצבו הקשה של המשק.

ועדת טריינין מציעה: ביטוחים משלימים והפעלת בתי־החולים לאחר שעות העבודה הרגילות למתן שירותי רפואה נוספים. חלק מחברי הוועדה צידדו בתשלום ישיר תמורת השירות הנוסף, ואחרים — וזו גם עמדת משרד הבריאות — תומכים בביטוח משלים.

מחריפים העיצומים

בקרב הרופאים מורגשת תסיסה לנוכח הדיונים על הקמת ועדת חקירה, כשחלק מהרופאים תובעים להגביר את העיצומים כדי להזכיר לממשלה לפתור קודם כל את הבעיות הרופפות שעל הפרק. החל ממחר ועד שבת, יסגרו רופאי המדינה את כל המכונים בבתי־החולים הממשלתיים ובבתי־החולים העירוניים של תל־אביב ייסגרו גם מירפאות החוץ. רופאי בתי החולים של קופת חולים, ממשיכים בעיצומיהם כשבכל בתי־החולים של הקופה סגורים מירפאות החוץ והמכונים ואין ניתוחים אלקטיביים.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—45360—3
המען למכתבים: שירות שקדיואר נע"ל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חרדים 102-121, טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פסטיבל ישראל 88

משהו חדש מלפני 50 שנה

השם גרטרוד קראוס מוכר לכל האוהבים מחול בארץ או הקרובים אליו, אבל רק המבוגרים למדי (שלא לומר הזקנים...) מכירים את מחולותיה, שנוצרו בשנות ה־30 וה־40 וקיימים בזכרונם. לפני כשנה, החלה נעמי אלסקובסקי, מרקדניותיה של גרטרוד, להכין את התשתית לשחזור שלוש מיצירותיה, ואלה בוצעו על־ידי להקות המחול "של דממה", "בת־שבע" ו"הלהקה הקיבוצית".

היה זה ערב־מחווה לגרטרוד, שנפטרה לפני 10 שנים והוא נערך במסגרת הפסטיבל, באולם רקנאטי במוזיאון תל־אביב לאמנות.

מה שבלט בכל אחד מאלה, והם שונים מאוד זה מזה באופיים, היה המבנה הצורני, הארכיטקטורה המחולית, והידע הבימתי.

המורכב ביותר היה אולי "חלום היוצר", המעמיד במרכזו של "הבלתי גמורה" של שוברט את דמותו של משורר רומנטי (ניסים ידידי), המחפש את השראתו בחבורת בנות ומעלה כאילו באוב את מוות (ארז עפגין) והנערה (אביטל חן), ויש בו ניתוח ברור ומורכב כאחד של תהליך היצירה, ההשראה, הגורמת אושר וסבל כאחד.

"אלגרו ברברו", לפי מוסיקה בשם זה מאת בלה בארטוק, שביצעו רקדני "בת־שבע", הוא מחול לבחורים, קצת כמו ה"מחולות הפולובציים" הפראיים, עם חוף הקרא להם לקרב או לציד, שבשעתו בוצע על־ידי בנות. עברנו כברת דרך למן שנות ה־40... השחזור כאן היה נאמן למקור דווקא בשל אי־נאמנותו, על־ידי מתן התפקידים לבחורים.

הלהקה הקיבוצית ביצעה בצורה מבריקה ומשעשעת את "קרוסלה" לצלילי סטרווינסקי, וכאן מעורבלת בימתית של ליצן (ענת אסולין), מנהל קרקס (בועז כהן) ושלל דמויות שוקיות וקרקסיות, המקפצות כולן ומסתובבות בקארוסלה של הירידי.

יש איזה תום, אם כי לא תמימות, בעבודות ישנות־חדשות אלה, וזה מבצע רציני של החייאת יצירות, שכאילו אבדו מכבר, על־ידי דור צעיר של אמני מחול.

גיורא מנור

המיקסר הגדול

פילוסופיה ומחול הם שני יסודות, שלא על נקלה מתערבבים. מוריס בז'אר, שלהקתו מלוזאן מופיעה בערבים אלה בפסטיבל, נוטה לעשות מיני סלאטים מפתיעים על־ידי קישור נושאים שאין ביניהם ולא כלום. כך, למשל, בתכניתם השניה, הוא מערבב בין ויוואלדי ללהקות פופ, ומכניס את פרנסיסקוס הקדוש (חורחה דון, שעדיין, על אף השנים הרבות שהוא מופיע בהן על הבמה, תענוג לראותו רוקד) לקרנוואל ונציאני, וכל זה בתיווכה של גראציה גלאנטה, בעלת העיניים הענקיות, "היהודיות", שוודאי ישמשו אותה כהלכה ב"דיבוק", היולדת מתוך ביצה לבנה (האם בז'אר ראה את "סנקאי ג'וקו"?) את דמות "האורי" (לין צ'ארלז). כל זה כמעט שולי, לעומת תענוג המחול, הצרוף שגורמת הלהקה המלהיבה הזאת, בייחוד הגברים, שדומני אין לאיש מלבד בז'אר קבוצה איכותית כמוהם. זה ארוך מאוד, והייתי מסתפק במחולות ללא הרוטב הרעיוני כביכול. אם איני טועה, הרי פרנסיסקוס הקדוש דגל בצניעות והסתפקות במועט, עד כדי כך, שחילק את בגדיו לעניים וטייל לו עירום באסיסי. כך שפאר התלבושות המשתנות תדיר נראה רחוק מאוד מהנושא.

בחלקה השני של התכנית, "סוויטת דיוניסוס", יש מוסיקה יוונית של חדג'ידקיס, והרקדן המפליא ביכולתו מארק הוואנג כיווני בן־זמננו באיזור טאברנה ודמויות של אלים, ואפילו טייס של חברת "אולימפיק", וגם כאן, הריקודים, בייחוד של הבחורים במכנסיים אדומים דמויי קומבאו, משלהבים.

כשיודעים כך לחולל, ויש חבורה מרשימה כזו של נשים וגברים — מי צריך מיתולוגיה או מעט פילוסופיה?

גיורא מנור

השמש שקעה באירוע היסטורי

"תיאטרון השמש" בניהולה של אריאן מנושקין רואה כמשימתו העיקרית בהצגת "האינדיאדה, או הודו של חלומותיהם" מאת הלן סיקסו את המחזה האירוע ההיסטורי כאלמנט דרמטי בעל משמעות פוליטית ומוסרית כאחד. לשם כך משתמשים באמצעים הדרושים לתנועת מספר דמויות רב על במה פתוחה שאין בה מיגבלות כלשהן.

זרימת ההמונים היא בכל הכיוונים כך שמימד הזמן הוא שקובע ולא הסיטואציה על הבמה. הכוונה היא להציג מעין ציור־קיר, המשקף את האירועים לאורך זרימה ההיסטוריה הטבעית. רעיון זה שימש גם בהצגות רבות משתתפים של פיסקטור ווילר. אין ספק שההיסטוריה המודרנית של הודו היא נושא דרמטי בלתי רגיל. תורת האי־אלימות של גנדי כאמצעי פוליטי מעשי בהתנגשות עם אינטרסים שונים ומנוגדים, האיזון העדין והרופף של הפלגים, והעדות סביב הדיון המרכזי של הודו אחת מאוחדת, הוא נושא עשיר וכבד. הטיפול בחומר ההיסטורי־פוליטי דורש מחשבה כזו. המחזה של הלן סיקסו הוא דוגמה לתפיסה רומנטית־מלודרמטית של המאה הקודמת. יש בו שילוב של דיקלום פטתי עם כותרות העיתונים, המבשרות את חדשות היום. הדמויות נוהגות לדקלם מול ה"נצח" תוך שימוש במילים מפרצצות ופיוטיות מפוקפקת, מעין משיחת המרחפת על פני השטח, כאשר העולם מחולק בין טוב לרע. לגבי הדמויות שולטת אי וראות מוחלטת. המחזאית אינה יודעת אם היא נמצאת בתחום הסטירה והניכור הברכטיאני, או בתחום הכתבה העיתונאית, השואפת לאוביקטיביות. היא מבלבלת בין הנטיות השונות שביניהן קשה לה להכריע. נוצרת תערובת בלתי אחידה של סגנונות שונים שאינם מובילים לשום מקום. הבימוי חסר דימיון חוזר פעמים אינספור על אותה שיטה של כניסה ויציאה של הדמויות במקצב ריצה כמעט קבוע. בליווי המוסיקלי משתמש באלמנטים הודיים בסגנון סרטי הסופר־פרודוקציה. האלמנט היחיד, האמור להשפיע על הצופה הוא הנתון ההיסטורי שמזכיר ומעורר מחשבה על דמיון מרשים ומרגש של המצבים ההיסטוריים. תרומתה של ההצגה במישור זה מיזערית.

נפתלי עירוני

נורדו מתאפר — השחקן המגלם את תפקידו של המנהיג ההודי במחזה "אינדיאדה" בתיאטרון השמש, מכין עצמו להצגה מאחורי הקלעים (צילום: מאסטרו)

צלצול מהיר — אלישבע איילון

עם עבד אבו־סניינה, ראש עיריית קלקיליה על הידיעה כי הוא עומד לעבור לכפר־סבא:

מה פתאום כפר־סבא?

— גם אני שואל מה פתאום? בחיים שלי לא חשבתי לעזוב את קלקיליה. זה שקר גס. לא היה לי רעיון כזה וגם לא יהיה. מה פתאום שאני אעזוב ואברח מהבית שלי? לא יודע מי המציא את הרעיון.

בידיעה, כתוב שנפגשת עם ראש עיריית כפר־סבא לדיון בנושא.

— לא נפגשתי עם ראש עיריית כפר־סבא כבר שנה שלמה. אף אחד מעיתון "חדשות" לא שאל אותי אם אני מתכוון לעבור. אני מתכוון לתבוע את העיתון בתביעת דיבה.

אולי מדובר ביריבים פנימיים בקלקיליה שרוצים להשמיץ אותך.

— כן, אני חושב שמישהו בקלקיליה עשה זאת. מהבוקר אני עצבני. יושבים אצלי במשרד כל מיני מכובדים ואני צריך להתנצל ולהכחיש.

מנחם שיזף מ"חדשות":

הידיעה נכונה

— לפי המקורות שלי הידיעה נכונה. כמובן אינני יכול לפרט מי הם. בדקתי כמה וכמה פעמים את נכונות הידיעה. אם יחליט אבו־סניינה לתבוע אותנו תהיה לנו בעייה להביא עדים, אבל גם לא תהיה בעייה להכחיש את העניין.

בנק ישראל שולל ועדת חקירה למשבר הבריאות

התוצר העסקי גדל ב־3 השנים האחרונות ב־18%, יותר ממחצית הוא גידול בפיריון העבודה

לוי מורב

חוגים בכירים בבנק־ישראל שוללים את הצעת נשיא המדינה להקים ועדת חקירה בעניין המשבר במערכת הבריאות. "ועדת חקירה ממלכתית היא כלי לא נכון לטיפול בבעייה העיקרית והיא שאלת המבנה", אמר גורם בכיר בבנק המרכזי.

לדבריו, אין ויכוח בצורך להפעיל את הכלים העומדים לרשות המערכת בשתיים ואף שלוש משמרות. הבעייה היא מי ישלם לרופאים, לאחיות ולאחרים וכיצד תמורת העבודה בשעות אלה. עם זאת הדגיש המקור, שקיימת סכנה שבשנת בחירות הפתרון הקל והנוח עבור הצדדים המעורבים במשבר יהיה על חשבון הרחבת גרעון תקציב הממשלה.

גידול התוצר העסקי

בהתייחסו לסיכום שלוש שנים מאז שהופעלה התכנית לייצוב המשק אמר המקור הבכיר שבתקופה זו גדל התוצר של הסקטור העסקי ב־18% ומה שמפתיע יותר שכ־10% מהגידול בתוצר, הוא גידול בפריון העבודה. גידול בשיעור כזה לא היה במשק הישראלי מאז מלחמת יום הכיפורים. לדבריו, אם לוקחים בחשבון את עליית הפריון, עליית השכר בסקטור העסקי ביחס לגידול בפריון היא נמוכה ממה שהעריכו קודם לכן.

"דקל הזהב" של קאן לסרט דני "פלה הכובש"

שפרירה זבאי (קאן)

פסטיבל הסרטים ה־41 של קאן הסתיים אמש בטקס חלוקת הפרסים הרשמי. "דקל הזהב" הוענק לסרט "פלה הכובש", של הבמאי הדני בילה אוגוסט, והפרס הגדול המיוחד של חבר־המושבעים הוענק לסרט "עולם נפרד", המוקיע את האפרטהייד, של הבמאי הבריטי כריס מנגס.

המדיניות המוצהרת של הנהלת הפסטיבל השנה היתה לעודד במאים צעירים. על פרס "מצלמת הזהב", המוענק זו השנה העשירית לבמאי או לבמאית על סרט עלילתי ראשון, התחרו 28 סרטים שונים והבחירה היתה קשה במיוחד. לבסוף, ניתן הפרס לבמאית ההודית מירה נאיר על סרטה "שלום בומביי", שהוצג במסגרת "שבועיים של הבמאים". השנה, במקום מצלמת 16 מ"מ, הוענקו לבמאית 250,000 פרנק, שהם כ־50,000 דולר, על־מנת לאפשר הפקת סרט שני.

פרסים מיוחדים על תרומה אמנותית או טכנית בולטת ניתנו לפסקול של הסרט "ציפור" של קלינט איסטווד, לסרט "כולם טובעים" של הבמאי הבריטי פיטר גרינאווי ולסרט הפולני "לא תרצח" של הבמאי קיוולובסקי. פרס השחקן המצטיין ניתן כצפוי לשחקן השחור פורסט וויטיקר, על תפקידו כנגן הסקסופון צ'ארלי פארקר בסרט "ציפור". פרס השחקנית המצטיינת הוענק במשותף, לראשונה בתולדות הפסטיבל, לשלוש שחקניות שהופיעו בסרט "עולם נפרד" — ברברה הרשי (ארה"ב), ג'ודי מאי (בריטניה), ילדה בת 13 המשחקת בתפקיד בתה, ולינדה מבוסי (דרום־אפריקה), השחקנית השחורה המשחקת בתפקיד סוכנת־הבית.

פרס הבימוי ניתן לבמאי הארגנטיני פרננדו סולאנאס על סרטו "הדרום".

37 חברי קונגרס לשמיר: אל תגרש את ד"ר עוואד

דליה שחורי

37 חברי קונגרס אמריקניים שיגרו מכתב לראש־הממשלה יצחק שמיר בו הם קוראים לו לשקול שוב את החלטתו לגרש את מובארק עוואד מישראל. חברי הקונגרס מציינים, בין היתר, כי מובארק עוואד מייצג דרך של מאבק בדרכים לא אלימות, והדבר הולם גם את עמדת הממשלה, המוכנה לשאת ולתת עם מנהיגים פלשתיניים השוללים שימוש באלימות. עוד כותבים חברי הקונגרס כי הארגונים בגדה המערבית מרגישים ביתר־שאת את הצורך הדחוף ליזום דו־שיח עם מנהיגים מסוגו של מובארק עוואד, המחייבים לאי־אלימות.

הליכוד יתמוך מחר בהצעת ח"כ מגן להקדים הבחירות לאוגוסט

ההצעה, בתגובה על דרישת המערך להפריד הבחירות הכלליות מהמוניציפליות

יורם בר, דורית גפן

המערך והליכוד נערכים לגיוס כללי בכנסת - למחר, לקראת ההצבעה על הצעת חוק פרטית של ח"כ דוד מגן, הקוראה לפיזור הכנסת ועריכת בחירות מוקדמות באוגוסט.

סיעת הליכוד החליטה להורות לחברייה לתמוך בהצעת החוק של מגן, בתגובה על כוונת המערך להעלות מחר הצעת חוק פרטית של חברי הכנסת ברעם ואדרי, המבקשים להפריד את הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת. הצעה זו מעוררת זעם רב בליכוד, בטענה שיש בהצעת המערך הפרה של ההסכם הקואליציוני.

בישיבת הנהלת הקואליציה, שדנה בשתי הצעות החוק, התנגד יו"ר סיעת הליכוד, חיים קופמן, להארכת מועד הבחירות לרשויות המקומיות בשישה חודשים, ונימק את התנגדותו בהוצאה הכספית הכרוכה בכך. קופמן אמר: "אם המערך אינו מוכן לשמוע לקול ההגיון ולקול החיסכון, יהיו בחירות לכנסת באוגוסט, ולרשויות המקומיות בנובמבר".

יו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, אמר בישיבה כי הסכר נפרץ על ידי הליכוד כבר כאשר העלו את הצעת החוק המציעה בחירות אישיות ישירות במועצות האזוריות.

השר חיים קורפו, שהשתתף בדיון כנציג הממשלה, טען שאם עורכים בחירות שלא במועדן, צריך להכין פנקס בוחרים חדש, העולה כסף רב, שאם לא כן, צעירים רבים לא יוכלו להשתתף בבחירות למרות שהגיעו לגיל המתאים.

"להצעת הליכוד להקדים את הבחירות אם המערך יגיש הצעת חוק להפרדת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות הכלליות לכנסת יש אופי מתגרה" — אמר אמש מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם. לדבריו, מפלגת העבודה תקבע עמדה בנושא זה ביומיים הקרובים. הכנסת מסיימת כמעט את הקדנציה, ולכן אין לדעתו טעם בתכסיסי הקדמת הבחירות. הליכוד התנגד להקדמתן כשהיה מקום לעשות זאת מסיבות מהותיות.

מהעבר במעברה

"רק לאשכנזים היו סיפונים כאלה במעברה שבה הייתי", צחק זאב רווח — "סלאח שבתי" מ"הבימה" — בעת ביקור שערך השר דוד לוי במעברה משוחזרת, שהוצג ביוני בתערוכת ה־40. עוזרי השר הפתיעו אותו והזמינו לביקור את רווח, ידידו מנוער, שאביו היה מורה לעברית של לוי. כשנשאל השר איזה דבר שמר לעצמו ממעברת בית שאן, בה גר מגיל 17 עד 19, השיב: "את עצמי", והצטלם עם מנורת נפט ישנה, שתרם מישהו ממעברה אחרת.

צעירי מפ"ם, יהודים וערבים יבואו לרקוד בדיסקוטק העירוני שסילק ערבי

ח"כ סרטני ללהט: עשה הכל למנוע תופעות סלקציה על רקע לאומי

שלמה סלוצקי, יצחק שור

בתגובה על מניעת כניסתם של צעירים ובני נוער ערבים למועדון הבריכה שעל חוף תל־אביב, שלחה ח"כ אמירה סרטני ממפ"ם מברק בהול לראש העירייה, שלמה להט, בדרישה להפעיל את כל האמצעים העומדים לרשותו על מנת שמקרים כגון אלו לא יקרו עוד בעירו, ושלא יישנה מצב שבו נמנע מצעירים להיכנס ולבלות במועדון רק בגלל מוצאם הערבי.

"שיעור באזרחות נוסח מועדון "הבריכה" בתל־אביב" — אומרת ח"כ אמירה סרטני במברקה "הינו שיעור פסול, ויש לעשות הכל על מנת שתופעות של סלקציה על רקע לאומי לא יתאפשרו בישראל".

מזכירי הדור הצעיר של מפ"ם אילן גילאון ואינדריס מואסי, הודיעו אתמול ששניהם יבואו הערב עם חבריהם, יהודים וערבים, לרקוד יחד על רחבת הריקודים של "הבריכה".

ח"כ עדנה סולודר דרשה להזמין לוועדה את ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, ולברר איתו אם מנהלי הדיסקוטק בבריכת גורדון הורו שלא להתיר כניסת נער ערבי, היא אמרה, כי אין להסכים עם תופעה שבה ימנעו כניסתו של אורח ערבי למקום ציבורי, ותהיה הסיבה אשר תהיה.

הח"כים שילנסקי ועלי מהליכוד הסכימו עם דרישתה של סולודר, וקבעו שעל עיריית תל־אביב מוטלת החובה לפעול לביטול ההוראה.

קולק: ישיבת "שובו בנים" — מטרד תברואתי לערבים

יצחק שור

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, תבע אתמול מוועדת הפנים לתמוך בדרישתו לסלק את ישיבת "שובו בנים" מהעיר העתיקה. את דבריו נימק קולק ב"התנהגותם הטירונית" של אנשי הישיבה כלפי שכניהם הערבים. בחורי הישיבה מסרבים למלא אחר בקשת העירייה לתקן את הביוב הדולף לבית השכנים הערבים, בטענה כי בסך הכל הוא נשפך על ערבים".

דרישתו של קולק מסתמכת גם על התחייבות של ממשלת אשכול־בגין, לפיה לא יגורו יהודים ברובע המוסלמי.

התנועה הרפורמית דורשת למנוע הענקת כספים לעמותות שאין להן קיום משפטי

"בחוק התקציב מופיעות 30 עמותות ששמן 'עזרה' ו־87 עמותות 'אגודת ישראל'; למי מהן יינתן הכסף?"

יצחק שור

התנועה ליהדות מתקדמת בישראל פנתה באמצעות יועציה המשפטיים אל שר האוצר, שר החינוך ושר הדתות ותבעה מהם להקפיא לאלתר את ביצוע חוק התקציב לשנת 1988, בשל ליקויים חמורים שהתגלו בו, בסעיף המענקים המיוחדים של משרדי הממשלה.

בדקו מדגם של עמותות בחוק התקציב הזכאיות לקבל מענקים מיוחדים, וגילו שמרבית מהן אינן עונות על הקריטריונים שנקבעו לחלוקת הכספים ולרישום ברשם העמותות.

ברשימת הגופים הזכאים ישנם גופים שאינם יישות משפטית. כך, למשל, מופיע בחוק שמו של מוסד זכאי "עזרה", אך ברישום העמותות מופיעות 30 עמותות ששמן "עזרה". האם כל אחת מהן או כולן יחד זכאיות לקבל מן האוצר 43,000 שקלים? כן מופיעות 25 עמותות ששמן "מוסדות ויז'ניץ", שלוש עמותות הכוללות את השם "מדיגורא", ו־87 עמותות המכילות את השם "אגודת ישראל". למי מהן יינתן הכסף ולמי לא? — שואל עורך הדין של התנועה ליהדות מתקדמת, אורי גנור, במכתבו לשר האוצר.

העתקי המסמכים נשלחו גם ליועץ המשפטי, למבקר המדינה, למנכ"ל האוצר ולממונה על התקציבים באוצר.

המירוץ במפלגות השבית את הכנסת

יורם בר

סדר יומה של הכנסת קוצץ אתמול במחצית, בשל העדרות סיטונית של חברי המערך והליכוד, העושים נפשות בבחירות הפנימיות במפלגותיהם.

ח"כ יאיר צבן ניצל את רשות הדיבור שניתנה לו לפתיחת הדיון בפרשת "מגועי בית שמש", כדי לגנות את "התבזות הכנסת לרגל מירוץ המועמדים של שתי המפלגות הגדולות". צבן אמר, כי אם אין אפשרות להביא את הח"כים לכנסת, מוטב לחדש את פגרת הכנסת "עד שנדע בדיוק מי נמצא בשביעיה השלישית ומי בעשיריה השנייה". בעת שנשא ח"כ צבן את דבריו ישבו בספסלי המערך שלושה חברי כנסת, וספסלי הליכוד היו ריקים לחלוטין.

ח"כ מאיר כהן אבידוב (ליכוד) הציע גם הוא להנהלת סיעתו, לפעול לקיצור מושב הקיץ, ולסיימו בתחילת יולי.

ישיבת ועדת החוץ והביטחון שהיתה אמורה לדון אתמול בענייני מודיעין בוטלה גם היא בגלל העדר חברי כנסת רבים משתי הסיעות הגדולות.

ח"כ גרוסמן: לאן נעלם פרופ' קלינברג?

יורם בר

נשיאות הכנסת אישרה אתמול לח"כ חייקה גרוסמן להעלות הצעה דחופה לסדר היום, על היעלמותו המסתורית של פרופ' קלינברג. ההצעה תידון בוועדת החוץ והביטחון.

ח"כ גרוסמן אמרה, כי לפי הפרסומים ב"די ולט" וב"יו.אס.אנד וורלד רפורט" נשפט פרופסור קלינברג בישראל לפני שש שנים, נידון ל־18 שנות מאסר, על ריגול למען ברית המועצות. ח"כ גרוסמן טענה, כי לא יעלה על הדעת שבמדינה דמוקרטית ייעלם אדם ומשפטו ומאסרו ייעשו בחשאי.

נקבעו מועדי הבחירות בחרות

דורית גפן

ועדת הבחירות של תנועת "החרות" קבעה אתמול, בהסכמה, את מועדי הבחירות הפנימיות שיתקיימו לרשימה לכנסת ה־12. ב־ליוני ייבחר יצחק שמיר כמועמד מס' 1 לרשימת הליכוד לכנסת ה־12. "הפנל" שמתוכו תיקבע לאחר מכן הרשימה ייבחר ב־29.6, והדירוג של הרשימה שייעשה ע"י סיבובי הצבעות של שבועיות, יתקיים ב־6.7.

עד 31.5 בלבד!
הבטח לעצמך עכשיו הכנסה חודשית צמודה לכל החיים
קופת הגמל "יתר" נסגרת בסוף החודש למצטרפים חדשים. מי שיצטרף עכשיו, בהתאם לתנאי התכנית, בחסכון חודשי או בסכום חד פעמי - יהנה מיתרונות החסכון בקופה - לכל החיים.
קופת הגמל "יתר" מבטיחה תשואה ריאלית שנתית של 4.5% לפחות - לכל תקופת החסכון.
בפועל העניקה "יתר" תשואה ריאלית שנתית גבוהה יותר.
קופת הגמל "יתר" מאפשרת לחוסך לקבל הכנסה שנתית צמודה למדד - כיום עד 24,000 ש"ח לשנה - לכל החיים (מגיל 65 לגבר או 60 לאשה).
הצטרף עכשיו ל"יתר" והבטח לעצמך תשואה גבוהה והכנסה חודשית - לכל החיים!
בוא ותראה איך פועלים טוב יותר
בנק הפועלים

המשכים

עורכות „דרך הניצוץ"

(סוף מעמוד ראשון)

מיכל שוורץ

בן־אפרת, מספר פעמים את סלאח ראפת, פעיל מרכזי בארגון „החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין" בראשות נאיף חוואתמה.

סלאם, נטשה, מג'אר

באותן פגישות הסכימה שוורץ להצטרף לחזית והיא אכן התגייסה לשורות האירגון; זמן מה לאחר מכן, טוען התובע, הציע יעקב בן־אפרת לרוני בן־אפרת להצטרף לחזית. היא הסכימה, התגייסה לאירגון, ולאחר מכן פגשה גם היא את סלאח רפאת. השתיים ביחד עם יעקב בן־אפרת קיבלו כינויים מחתרתיים סודיים בארגון. שוורץ כונתה „סאלם", רוני בן־אפרת כונתה „נטאשה" ואילו יעקב בן־אפרת כונה „מג'אר". בפגישות עם סלאח רפאת סוכם בין השאר כי לאחר הצטרפותם של השלושה לאירגון הם יפעלו בישראל להוצאת עתון במימון החזית ויקימו ארגון פוליטי יהודי ערבי.

עתון במימון „החזית"

אחרי שחזר לישראל הקימו השלושה ביחד עם יעקב בן־אפרת ופעילים אחרים עמותה בשם „הניצוץ — הוצאה לאור". בן־אפרת החתמנה ליו"ר העמותה שהחלה להוציא עתון במימון החזית הדמוקרטית בשם „דרך הניצוץ". לעתון שהופץ בעברית נוספה גם הוצאה בערבית בשם „טאריק אל־שראראה". התובע אומר כי מימון והנחיות שוטפות מטעם אירגון החזית הדמוקרטית הועברו לאנשי ארגון הניצוץ באמצעות 2 הפעילים בחזית, האני עיסאווי ומוחמד לבדי.

פגישות עם סלאח רפאת

בכמה תאריכים בלתי ידועים לאחר גיוסה לחזית נפגשה מיכל שוורץ מספר פעמים באירופה עם סלאח רפאת ועם עיסמת צמרי, אף הוא מראשי החזית הדמוקרטית. התובע חסון אומר שבן־אפרת ושוורץ קיימו מגע עם סוכן זר והצטרפו כחברות לאירגון טרור כאשר הן פועלות עבור התאגדות אסורה.

אם יורשעו השתיים הן צפויות לעונשים מרביים של מ־5 ל־20 שנות מאסר.

בדלתיים פתוחות

במשפטן שיתנהל ברובו בדלתיים פתוחות יופיעו עשרה עדים ביניהם ניצב משנה אמנון שאלתיאל ורב פקד גדי ותרמן מהיחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים במשטרה, ששה אנשי שב"כ שניהלו את החקירה וכן עוריאל מאירוביץ, רשם העמותות במשרד הפנים שיעיד על רישום עמותת הניצוץ הוצאה לאור.

גורמים משפטיים המקורבים לפרשה אמרו ביום ב' כי המשפט יתמקד בקבילות ההודאות שמסרו שוורץ ובן־אפרת לחוקרים. הם מסרו את ההודאות ובשלב מאוחר יותר בחקירה חזרו בהן. סנגוריהן יבקשו לנהל משפט זוטא על קבילות ההודאות.

בקשה למעצר

התובע חסון אמר כי העבירות המיוחסות לשתיים הן חמורות ביותר ובשל חומרתן ובטחון הציבור יש לעצור אותן עד לתום ההליכים. לבקשת פרקליטיהן של שוורץ, עורכי הדין פליציה לנגר ועבאד אסלי, דחה השופט אליהו בן זימרה את הדיון בבקשת המעצר עד ל־12

רוני בן־אפרת

ביוני. עד אז ישארו השתיים במעצר ופרקליטיהן יקבלו את חומר החקירה כדי ללמוד אותו עד לדיון. הפרקליטים הסכימו להארכת המעצר עד לדיון בלי להודות כמובן בהצדקת הבקשה למעצר.

מעצר לבדי ועיסאווי

נודע כי מוחמד לבדי והאני עיסאווי פעילי החזית הדמוקרטית לשיחרור פלשתין, המוזכרים בכתב האישום נגד שתי עורכות „דרך הניצוץ" מיכל שוורץ ורוני בן־אפרת, נעצרו כבר לפני 40 יום. כאשר הובאו שתי הנאשמות לדיון בבקשת המדינה להאריך את מעצרן עד תום ההליכים, לא הותר לבני משפחותיהן לשוחח עימן על האשמות והן אמרו להם כי הן חשות בטוב.

יותרו ביקורים

נודע כי מעתה יוכלו בני המשפחות לבקר את שתי העצורות בבית המעצר בירושלים. עוד נודע, כי כתב האישום נגד יעקב בן־אפרת ראש העמותה של אירגון הניצוץ יוגש בימים הקרובים ויכלול סעיפי אישום דומים, וכי כתב האישום נגד הדס להב העורכת הספרותית של „דרך הניצוץ" שיוגש באמצע השבוע, יכלול רק סעיף אישום של סיוע להתאגדות בלתי מותרת.

גרנות מנסה לשכנע מנהיגים באירופה ללחוץ על המעצמות ש„יחצו הקווים"

גרנות נפגש עם שר החוץ השוודי, ועם תת שר החוץ הבריטי ומצא אוזן קשבת לרעיון שהמפתח נמצא כעת בידי המעצמות ◻ „על בריה"מ וארה"ב לנטוש את האוריינטציה המחשבתית המסורתית שלהן" ◻ היום יפגש גרנות עם צ'אושסקו על פי הזמנתו

שלמה סלוצקי, דפנה ורדי

„מפ"ם רואה באש"ף פרטנר אפשרי למו"מ בתנאי שאירגון זה יקבל על עצמו את החלטות האו"ם 338 ו־242, יכיר בישראל ויימנע מטרור", דברים אלה אמר מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות לשר החוץ השוודי סטן אנדרסון בפגישתם בסוף השבוע שעבר בשטוקהולם. היום ייפגש גרנות עם נשיא רומניה, צ'אושסקו בבוקרשט, על פי הזמנתו של הנשיא הרומני.

הפגישה, שבה נכחו גם המזכיר הכללי של מפלגת השלטון, גינר סטנברג, היתה חלק ממסע ההסברה של משלחת מפ"ם בראשית ח"כ גרנות ושבמסגרתה מנסה מפ"ם להביא לתזוזה מחשבתית במדינות אירופה, כדי שאלו שיפעילו לחץ על ארה"ב ובריה"מ, ליוזמת שלום „חוצת קווים", כדיברי ח"כ גרנות.

„יש צורך דחוף שהמעצמות הגדולות, בריה"מ וארה"ב, ידהיבו עוז וישנו את כללי המשחק הבינלאומי", אמר גרנות — כללים שעל פיהם בריה"מ מייצגת את הפלשתינאים והערבים, וארה"ב את ישראל. על בריה"מ לחצות את הקווים לעבר ישראל, ועל ארה"ב לעשות כן כלפי הערבים וכלפי הפלשתינאים. „דרך זו", אמר גרנות, „היא האפשרות היחידה לפרוץ את מעגל הקסמים האומלל במזה"ת, והיא מהווה סיכוי אחרון לתחילתו של מהלך מדיני משמעותי, דווקא בתקופה שלפני תחילת מערכת הבחירות בישראל ובארה"ב".

בדיווח טלפוני, מסר גרנות, שעמדותיה של מפ"ם התקבלו בשוודיה באהדה ובהבנה רבה וכן הובעה נכונות מטעם השוודים לפעול ע"פ הצעותיו של גרנות בקרב שתי המעצמות.

גרנות ייפגש היום בבוקרשט עם נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, לשיחה על הצעותיה של מפ"ם לשבירת הקפאון במזרח התיכון. הפגישה תתקיים לפי הזמנתו של צ'אוצ'סקו.

אתמול נפגש גרנות עם הממונה על המזרח התיכון במשרד החוץ הבריטי, ועם שר החוץ של ממשלת הצללים, ג'ראלד קאופמן. הוא סיפר כי מצא במשרד החוץ הבריטי מידה רבה של הסכמה עם עמדת מפ"ם, ועם ההערכות שלנו במיוחד הדחיפות והצורך בפעולה מיידית, כדי לצאת מ„מבוי הסתום". גרנות העביר למשרד החוץ הבריטי את כל החלטות וועידת מפ"ם, וביקש מהבריטים שיפעילו את השפעתם בכיוון של יוזמה אמריקנית סובייטית משותפת. בשיחה עלה גם נושא היחסים בין בריטניה לישראל, והדרכים לשיפורם. הפגישה הסתיימה בהבטחה להמשך העלאה בנושא.

ברק לפרקליטו של עוואד: האם אתה סבור שהיו „שיקולים זרים" בצו הגירוש

פרקליטות המדינה: זהו „הליך טכני בלבד"

עתי"ם

בג"ץ יתן בימים הקרובים את החלטתו בפרשת צו הגירוש שהוצא בתחילת החודש נגד מובארק עוואד. מקורות בבית המשפט העליון אמרו לאחר הדיון בעתירתו של עוואד שנערך היום כי יתכן ששלושת השופטים אהרון ברק, שושנה נתניהו וגבריאל בך יתנו את החלטתם, אך הנימוקים לה ימסרו במועד מאוחר יותר.

רוב הדיון שנערך ביום ב' ושנמשך יותר מ־3 שעות, נסב על שאלת מעמדו של עוואד כתושב מזרח ירושלים.

פרקליטיו עורכי הדין אברהם גל וג'ונתן קוטאב טענו כי צו הגירוש נגד עוואד אינו חוקי, משום שהוצא על סמך חוק הכניסה לישראל המתייחס לעוואד כאל תייר, בזמן שמעמדו האמיתי הוא של תושב מזרח ירושלים ואי אפשר לגרשו על פי הנימוק שתוקף אשרת התייר שלו פג.

בשלב מסויים בדיון שאל ראש ההרכב השופט אהרון ברק את עו"ד גל אם „נניח שאנו לא מקבלים את עניין הסטטוס, האם אתה סבור שהיה פגם בשיקול הדעת ושיקולים זרים בהוצאת צו הגירוש?" עו"ד גל השיב בחיוב, הוא טען שהיו פגמים בהחלטה ואצל ראש הממשלה החתום על צו הגירוש בתוקף היותו מ"מ שר הפנים, התערבו שיקולי יוקרה ושיקולים פוליטיים עד כדי עיוות והתעלמות מן העובדות בפרשה.

חלל ריק

מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה עו"ד נילי ארד הבהירה לשופטים שלא יכול להיות סטטוס של תושבות בסיטואציה שאליה נקלע מובראק עוואד, מבלי שהמעמד יהיה מוגדר מפורשות בחוק. הפרקליטות טענה שלא יכול להיווצר מצב שאדם ישהה בישראל כחוק אלא על פי אחד מחוקי המעמד, חוק האזרחות, חוק השבות וחוק הכניסה לישראל, ועוואד אינו נכלל באף קטגוריות כזאת.

על כך העיר השופט ברק: „חוץ ממקרה שבו יש לקונה" (חלל ריק) בחוק והשופט גבריאל בך הוסיף „העותר טוען לזכות תושבות בשל היותו תושב ירושלים, וטוען לזכות לגור בירושלים, משום שגר בירושלים שנים רבות בטרם הוחל החוק הישראלי בעיר, במזרח העיר, לאחר מלחמת ששת הימים. בעת הדיון עלתה השאלה על סמך מה הוצא צו הגירוש, השופט ברק שאל את נציגת הפרקליטות אם המדינה הוציאה את צו הגירוש לפי חוק הכניסה לישראל או שהמדינה הסיקה מכוח היקש בלבד שמותר לגרש את עוואד.

עו"ד ארד השיבה כי הפרקליטות טוענת שהחוק מתיר לשר הפנים לגרש את עוואד משום שנכנס לארץ על סמך אשרת תייר שפג תוקפה. פרקליטו של עוואד עו"ד גל העיר באותה נקודה כי אם המדינה סבורה מכח ההיקש שיש בידה סמכות לגרש את עוואד הרי שכך עלולה להיווצר סמכות גירוש לגבי כל תושבי מזרח ירושלים ונוצר מצב שבו ניתנת גושפנקא חוקית לגירוש המוני.

מובארק עוואד בצאתו אתמול מהדיון בבג"ץ (תצלום: רחמים ישראלי)

„וושינגטון פוסט":

ישראלים שיפרו רמת הדיוק של הטילים הסיניים שסעודיה רכשה

דליה רפאל, ושינגטון

מומחים ישראלים נטלו חלק בשיפור טילי הסי.אס.אס.־2 ארוכי הטווח שרכשה סעודיה מסין ויתכן שאפילו עבדו עליהם בתוך סעודיה עצמה — מסר אתמול ה„וושינגטון פוסט" מפי מקורות מסתריים בארה"ב ובסעודיה.

ה„פוסט" מוסר, כי המומחים הישראלים, שנוכחותם בסין נשמרה בסוד, היו מעורבים בשיפור רמת הדיוק של מערכת ההנחייה של הטילים ושיפורים נוספים שיאפשרו את הסבתם מנשק גרעיני לנשק קונבנציונאלי. הטילים פותחו, בתחילה לשאת ראשי חץ גרעיניים, אולם הסינים והסעודים אומרים כי הוכנסו בהם שינויים, כך שאלה הנמצאים בסעודיה מותאמים לנשיאת ראשים קונבנציונאליים בלבד. טילים אלה, שהם בעלי טווח פוטנציאלי של עד 1,600 מייל מסוגלים לפגוע בכל מטרה בישראל, אולם הטיעון לרכישתם בידי הסעודים הוא, כי הם דרושים להגנה מפני התקפה אירנית אפשרית. לכן יש צורך שיוכלו להגיע ולפגוע במטרות בטהראן.

המקורות היו חלוקים ביניהם האם ידעו הישראלים, כי הם משכללים טילים המיועדים לסעודיה, או שסברו שסין תמכור אותם לאיראן או עיראק, שתי צרכניות הנשק הגדולות של ייצוא הנשק הסיני.

לדברי המקורות, שחלקם עוברים בסעודיה, השתמשו חלק מהישראלים בדרכונים פיליפיניים מזויפים שמקורם בקונסוליה הפיליפינית בג'דה שבסעודיה. הם אמרו ששמועות על דרכונים אלה פרחו, במשך חודשים בג'דה שבסעודיה, דבר שגרם להם לחשוב שיתכן שהישראלים הגיעו אפילו לתוך סעודיה עצמה, כדי לשכלל את הטילים.

ה„פוסט" מזכיר כי באמצע דצמבר שעבר נעצר בהונג קונג איש העסקים הישראלי צבי גפני, כשבידיו חמישה דרכונים פיליפיניים מזויפים. גפני מסר לשלטונות הונג קונג כי הם שימשו ישראלים אחרים בנסיעות לפקינג בנובמבר שעבר, וכי הוא החזיק בהם, למקרה שהישראלים יזדקקו להם שנית. פרקליטו של גפני רמז כי הישראלים היו מעורבים בעיסקות נשק, אך סרב לפרט.

תמיכה שקטה מצד „פתח"

(סוף מעמוד ראשון)

במגעים קודמים, נידרשו ראשי לישכות החינוך להבטיח את השקט, אבל הם הודיעו כי אין הדבר בכוחם. חידוש שנת הלימודים התאפשר גם בגלל תמיכת חוגים מתונים בפת"ח ובזרם האיסלמי, תוך מחלוקת חריפה על המשך טיבה של ההתקוממות.

לצד התרוממות הרוח שליוותה את חידוש הלימודים, קיבלו אנשי החינוך והתלמידים הלם ממראה ההרס והחורבן שהשאירו אחריהם חיילי צה"ל בכמה מבתי־הספר שבהם השתכנו (ראה ידיעה נפרדת). הוקמו ועדות לאמוד את הנזקים מתוך תקווה שהמינהל האזרחי יפצה על הנזקים. דווח על כמה בתי־ספר שבהם ציירו החיילים סיסמאות של „כך". בעייה חמורה נוספת כרוכה בהפסד תקופת לימודים שלמה. בתי־הספר מתארגנים להארכת ימי הלימודים וצימצום החופש הגדול כדי להשלים את החסר. השביתה מאונס הגבירה את תלותם של בוגרי השמיניות בירדן, מכיוון שמשרד החינוך הירדני יכול להחליט כי אבדה שנת לימודים, ולא יכיר בכשרותם לגשת לבחינות הבגרות.

לא חודשו ב„אל־אזהר"

בחינות הגמר באוניברסיטת „אל אזהר" בעזה, שהודעה על קיומן היום נמסרה ביום א' על־ידי יו"ר ועד הנאמנים של האוניברסיטה, ד"ר מחמוד סיאם, לא התקיימו כמתוכנן.

נקראים להמשיך במרי

„ההנהגה המאוחדת של ההתקוממות" קראה ביום א' לפלשתינים בשטחים הכבושים לנקוט בסדרה של צעדים ו„להמשיך במרי האזרחי הטוטאלי" לקראת ועידת הפיסגה בהשתתפות רייגן וגורבצ'וב במוסקבה.

בכרוז מספר 17, שהגיע למשרדי אש"ף בניקוסיה, מביעה „ההנהגה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות בשטחים הכבושים" את דעתה כי ההתקוממות תהיה „הנושא החשוב ביותר שבו ידונו נשיא ארה"ב רונאלד רייגן ומנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב במהלך פגישתם האמורה להערך במוסקבה מה־29 במאי עד ה־2 ביוני".

ארה"ב חזרה והזהירה את אש"ף מפיגועים נגד יעדים אמריקנים

סי"צ, רויטר

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, אישר אתמול בטונים, כי קיבל „באמצעות מדינה ערבית" אזהרה אמריקנית חדשה, המטילה מראש על אש"ף את האחריות לכל פיגוע אפשרי באינטרסים או באזרחים אמריקניים ברחבי העולם.

במסיבת עיתונאים שזומנה בחיפזון, הפיץ ערפאת תצלום של „אזהרה" זו, שנועדה, לדבריו, „להסיח את הדעת מהטרור הישראלי נגד העם הפלשתיני".

ערפאת הכחיש כי אישר תוכניות לפיגועי־נקם ביעדים אמריקניים, בעקבות רציחת סגנו הצבאי, אבו ג'יהאד, בחודש שעבר.

פארוק קדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, מסר בראיון שפורסם בשבועון האלג'ירי „אל מוג'אהיד", כי האזהרה האמריקנית הועברה על־ידי ראש ממשלת ירדן, זייד ריפאעי. קדומי הוסיף: „כלי הנשק שלנו יופעלו בשטחים הכבושים" וארה"ב „מילאה תפקיד מלוכלך" ברציחתו של אבו ג'יהאד.

קדומי הכריז, כי אין הוא מכיר אדם „השונא יותר את הערבים מאשר שר החוץ האמריקני שולץ, אם כי עבר יחדיו עם הערבים והפיק תועלת מרכושם."

ערפאת האשים את ארה"ב, כי נתנה אור ירוק להריגתו של אבו ג'יהאד בידי חוליית חיסול ישראלית.

הוא הודיע, כי אש"ף יבקש בוועידת הפסגה הערבית, שתתכנס בראשית יוני באלג'יר, „לתמוך מבחינה מדינית בזכויות הלאומיות הלגיטימיות של העם הפלשתיני". כן אמר, כי אש"ף ידרוש „לתמוך ברעיון של ועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון ולהבטיח משאבים לתושבי השטחים, כדי שיוכלו להמשיך בהתקוממותם."

לוחם אפגני מציג בגאווה תחמושת שתפסו אנשיו, בלכדם נגמ"ש סיור שנטשו חיילים הסובייטים במנוסתם מפני המורדים ממעוז בגבולה המזרחי של אפגניסטן, ב־15 במאי (צילום: איי.פי.)

חודשו הקרבות בין אמל לחיזבאללה

סי"צ

הקרבות בין „אמל" וחיזבאללה התחדשו אתמול בביירות, לאחר שסוריה סרבה להסכים שאיראן תציב כוחות, יחד עם היחידות הסוריות, כדי להבטיח את הסדר בשכונות השיעיות בדרום העיר.

אנשי חיזבאללה מסרו לסוכנות הידיעות הצרפתית, כי שניים מאנשיהם נהרגו ושלושה נפצעו, כאשר לוחמי „אמל" פרצו לשכונת גוביירה, בקצה הצפוני של השכונות שכבשו אנשי חיזבאללה.

האזורים הנשלטים על־ידי „אמל" בגוביירה ובשיאה הופגזו במרגמות. „אמל" מסרה, כי נפצעו חמישה אזרחים.

מבתי־חולים נמסר, כי שני ילדים נהרגו ו־11 אנשים נפצעו בקרבות אתמול, ובסך הכל נהרגו לפחות 220 איש ונפצעו 1,300 מאז התלקחו הקרבות, ב־6 במאי.

עשרות מחבלים תקפו מוצב של אנשי לחאד

יהודה צור

עשרות מחבלים תקפו אתמול בבוקר מוצב של אנשי לחאד, צפונית־מערבית לג'זין, מצפון לרצועת־הביטחון.

המחבלים פתחו בהתקפה לאחר שירו לעבר המוצב במשך כחצי שעה, אש מנשק קל ופצצות אר.פי.ג'י. חיילי לחאד השיבו אש, ולאחר קרב שנמשך כחצי שעה, הרפו את התוקפים. לא היו נפגעים.

הרוסים באו לבדוק נשק כימי בבריטניה

דפנה ורדי (בריטניה)

משלחת סובייטית ראשונה מסוגה הגיעה אתמול לבריטניה לביקור במתקני מחקר להגנה מפני נשק כימי, בפורטון דאון, בדרום־מערב אנגליה.

הביקור, שיימשך שלושה ימים, הוא הראשון בשורה של ביקורים הדדיים בין בריטניה לברית־המועצות, שיהיו תקדים ביחסים בין הסובייטים למערב בכל הנוגע בהצגת אמצעי־לוחמה כימיים.

אשתקד הכריז המנהיג הסובייטי גורבאצ'וב, שבריה"מ מחזיקה בנשק כימי והודיע כי תפסיק לייצר נשק זה. מומחים במערב העריכו, כי בידי בריה"מ כיום מאגר של נשק כימי בין 200 ל־500 אלף טונות.

בריטניה הפסיקה לייצר נשק כימי וביולוגי בסוף שנות ה־50, אבל המשיכה במחקר בעיקר בתחום אמצעי ההגנה מפני נשק כימי, מסר משרד ההגנה.

הסי.איי.אי. חיפה על ואלדהיים — נכס מודיעיני

דפנה ורדי (בריטניה)

סוכנות הביון האמריקנית חיפתה על קורט ואלדהיים כיוון שלאחר המלחמה נחשב למקור מודיעין בעל־ערך — טוען ד"ר רוברט הרצשטיין מאוניברסיטת דרום־קליפורניה, המתכנן ליזום שינוי בחוק האמריקני, שיאפשר לו לעיין בתיקי ה„סי.איי.אי."

ד"ר הרצשטיין חשף ראשון את עברו של ואלדהיים, במסגרת מחקר עבור הקונגרס היהודי העולמי. בראיון ל„טיימס" הלונדוני טען, כי ואלדהיים היה „נכס למודיעין האמריקני" לאחר מלחמת־העולם השנייה, וה„סי.איי.אי." פעל במתכוון כדי להגן עליו.

הסיבה למדיניות ה„סי.איי.אי." לדעת ד"ר הרצשטיין, היא הידע שהיה לוואלדהיים על הצבא הרוסי והפרטיזנים של טיטו ביוגוסלביה.

גורבאצ'וב עומד להציג תוכנית להרחבת הרפורמות בבריה"מ

בין היתר יציע להגביל „נוכחותה" של המפלגה הקומוניסטית בכל שטחי החיים

רויטר

מעצבי המדיניות של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, חברי הוועד המרכזי של המפלגה, אישרו אתמול טיוטת תוכנית לרפורמות, שתידון בוועידת המפלגה, בחודש הבא.

יגור ליגאצ'ב, המופקד על האידיאולוגיה בבריה"מ, הודיע אתמול, כי הנושאים בטיוטה מתייחסים לרפורמות נוספות בתחום הכלכלי, להרחבת הפתיחות (גלאסנוסט) ולפיתוח הדמוקרטיה בבריה"מ.

כן אמר, כי הטיוטה שאושרה מתייחסת גם למדיניות החוץ הסובייטית ולפיתוח „אווירה פוליטית ומוסרית בבריה"מ".

הוועידה, הראשונה מסוגה למן 1941, שתיערך בהשתתפות 5,000 צירים מרחבי המדינה, תשמע „תיזות" על ההרחבה והעמקה של תוכנית הרפורמות. תיזות אלה, תוכנית־פעולה למשך שנתיים וחצי, עד הוועידה הבאה של המפלגה ב־1991, כוללות כנראה הצעות המגבילות את תקופת כהונתם של נבחרי ציבור בכל הדרגים. מדובר ב„תיזות" גם על צמצום נוכחות המפלגה בכל מישורי החיים וחיזוק תפקידם של הסובייטים — גופים העוסקים בביצוע המדיניות הממשלתית במישור המקומי והכלל ארצי.

פרשנים בגוש המזרחי אמרו, כי השינויים הדרמטיים בבודאפסט, שם נבחרה הנהגה חדשה של אנשים המצדדים בתוכנית דומה לרפורמות המונהגות בבריה"מ, עשויה לחזק את מעמדו של גורבאצ'וב, במאבקו נגד מתנגדיו. אך אחרים הביעו את הדעה, שפיטוריו של יאנוש קאדר והחלפתו בצוות בעל מגמות דומות לאלה של גורבאצ'וב, בהנהגת קרולי גרוש, עלולה להדאיג את השמרנים בבריה"מ ולהקשיח את התנגדותם לתוכנית הרפורמות.

הוותיקן מזהיר מפני „תחיית רוח האנטישמיות"

סי"צ

הבישופים האיטלקיים הזהירו אתמול את הקאתולים בארצם מפני כל ביטוי של אי־סובלנות כלפי היהודים.

בהודעה שפירסמו החשמנים נאמר: „אנטישמיות באיטליה נראית בעיני אחרים כתופעה שולית ולא־אופיינית לחברה האיטלקית. אולם ביטויים של אי־סובלנות נגד יהודים ומוסדות יהודיים שאירעו באחרונה, וכן מגמה של איבה ודעות קדומות מעוררים דאגה עמוקה."

הבישופים קראו לקאתולים לעקוב „בתשומת לב מלווה באחריות" אחר המתיחויות בין ישראלים לפלשתינים, „תוך הימנעות מכל פישוט או פרשנות חלקית של האירועים."

לפני ימים ספורים, האשים הרב הראשי של רומא, אליו טואף, את העיתונות הקאתולית האיטלקית במגמה אנטישמית ואנטי־ישראלית ואת הוותיקן בעידוד מגמה זו. דובר הוותיקן הביע הפתעה נוכח האשמות אלה, בציינו, כי לעיתים רואים בביקורת על מדיניות ישראל גם עמדה אנטישמית. עם זאת הוסיף, כי יש להבטיח שלא תקום לתחייה רוח אנטישמית או גזענית כלשהי.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 23.5.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7053	1.7265	1.7174
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5623	1.5817	1.5737
מרק גרמני	1	0.90	0.95	0.9184	0.9299	0.9246
לירה סטרלינג	1	2.87	3.00	2.9199	2.9563	2.9404
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2717	0.2751	0.2735
ין יפני	100	1.23	1.29	1.2528	1.2684	1.2611
גילדן הולנדי	1	0.80	0.84	0.8196	0.8299	0.8257
פרנק שווייצרי	1	1.08	1.13	1.1025	1.1163	1.1098
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2639	0.2672	0.2662
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2526	0.2558	0.2545
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2408	0.2438	0.2426
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3877	0.3925	0.3905
דולר קנדי	1	1.24	1.29	1.2580	1.2737	1.2672
דולר אוסטרלי	1	1.19	1.27	1.2285	1.2438	1.2732
ראנד דרום אפריקני	1	0.42	0.84	0.7038	0.7126	0.7090
פרנק בלגי	10	0.43	0.45	0.4409	0.4464	0.4436
שילינג אוסטרי	10	1.28	1.34	1.3057	1.3220	1.3150
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2381	1.2535	1.2461

במלאת 21 שנים לכיבוש

מסע שלום ליציאה מהגדה

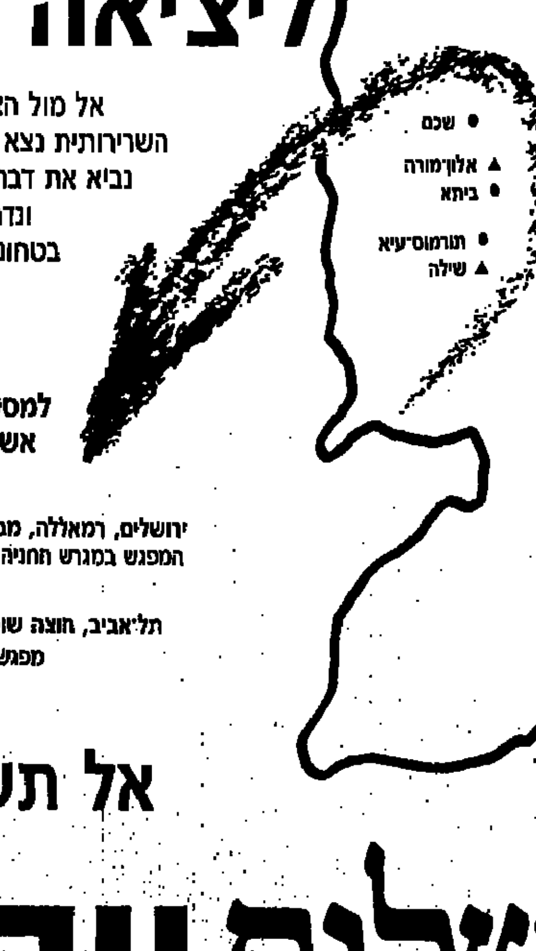

אל מול האלימות, ההשפלות והענישה השרירותית נצא בשיירת שלום אל לב הגדה.
נביא את דבר ההדברות וההכרה ההדדית ונדרוש פתרון של פשרה למען בטחוננו הלאומי ושלומנו המוסרי.

שיירת מכוניות ואוטובוסים תצא בשני מסלולים למסע שלום ללב הגדה וחזרה אשר יתקיים בשבת 28/5/88.

מסלול א':
ירושלים, רמאללה, מבואות שכם, חוצה שומרון והחוצה
המפגש במגרש החניה של גבעת התחמושת בשעה 10:00

מסלול ב':
תל־אביב, חוצה שומרון, ביתא, מבואות שכם והחוצה
מפגש: תל־אביב, "הבימה", בשעה 11:00
חיפה: "גן האם", בשעה 10:00
באר־שבע: "אגד", בשעה 09:00

אל תעמדו מנגד!

שלום עכשיו

ת.ד. 24288 ירושלים, חשבון בנק 105-925950, הבנק הבינלאומי הראשון, סניף ראשי - ירושלים.

על היום

המלכודת של מיטראן

„אנו כמו נפוליאון שניצח בכל המערכות אך הובס במלחמה", אומרים בימין לאחר פיזור האסיפה הלאומית בצרפת

ארנון יפה, פאריס

54 אחוז ב־8 במאי — לא הספיקו. עכשיו אין בית־נבחרים. הנשיא מיטראן פיזר את האסיפה הלאומית והכריז על בחירות חדשות. הימין עדיין שולט על האסיפה הלאומית, אבל בחסדי הנשיא. מנהיגי המרכז הימני חשבו לכפות על הסוציאליסטים המשך הדו־קיום על־פי חוקיהם במקום להענות לקריאות מיטראן ליטול חלק בשלטון החדש „בחזית רפובליקנית".

מיטראן לא השתהה. הוא לא מניח לימין לנשום. עוד לא היה בידם סיפק לעכל את התבוסה — את הממשלה החדשה על טהרת הסוציאליסטים — והוא פיזר את האסיפה הלאומית, שלח אותם הביתה והכריז על בחירות חדשות. מתקשים פה להדביק את קצב האירועים. הצרפתים ילכו שוב לקלפיות ב־5 וב־12 ביוני. לא נורא, הם אוהבים תסיסה פוליטית כזו.

הבחירות מחליפות פה את המהפכות. היעד החדש הוא להשיג רוב סוציאליסטי לממשלתו בבית הנבחרים בניצול תקופת החסד והתקווה שעוררה בחירתו. הימין הוכה בלי שניתן לו זמן ללקק את הפצעים. עכשיו מיטראן גורר אותם אל מערכה חדשה כמפסידים מראש. מוראל הנציגות שלהם ירוד. „שוב ללחוץ כל־כך הרבה ידיים. אנו כמו נפוליאון שניצח בכל המערכות אך הובס במלחמה", מקונן ציר גוליסטי. „ניצחנו בכל הבחירות הקודמות, לעיריות, למחוזות, לפרלמנט. והובסנו במלחמה על הנשיאות".

מנהיגי הימין השתעשעו באשליות שיוכלו לשחק שופט המדיניות הסוציאליסטית החדשה עם הרוב באסיפה הלאומית. כאשר היתה מפסיקה למצוא חן בעיניהם, נשחקת בקשיים האחרונים מהם סובל כל שלטון, ומאכזבת חינה בעיני הצרפתים — היו מפילים אותה. למיטראן אין סיבה להמתין עד שממשלתו תופל בחסדי הימין. חסרים לו בבית הנבחרים 74 צירים. הוא פרק נשק זה מידיהם.

פיזור האסיפה הלאומית הוא מעין פעולת עונשין נגד אנשי הימין המתון, על שדחו את ידו המושטת של מיטראן. הרי הוא הבטיח בנאומיו כי ממשלתו תתייצב שם ותסייע להשיג תמיכה למדיניותה באסיפה הקיימת. ה־54 אחוז שינו את דעתו. הוא טמן מלכודת לכולם. לימין, למרכז, לקומוניסטים וללה־פן כאחד. כולם במצב קשה. הקומוניסטים, עם 6 אחוזים, עלולים להעלם כליל מהאסיפה הלאומית. הסוציאליסטים מציעים למזכיר הכללי מארשה לנדב לו כמה צירים. אך הוא דחה את ההצעה. לדידו, עדיפה התאבדות לדעת מאשר השפלה. גם להפן בקשיים. התקף לב קל כירסם בתדמיתו הכוחנית־הארית. מתוך ארבעים צירי להפן, משערים כי יישאר עם שני ראשיו העיקריים, סטירבויה מספר שניים וברונו מגרה.

הסוציאליסטים מתחמקים בכפירה כי הם חותרים להשליט את ההגמוניה שלהם על המדינה. הם מטילים את האשמה על דבקותם לשיעבוד תחת מרות הא־אר.פי.אר. הגוליסטית. הם טוענים כי הסוציאליסטים פתחו דלתות אבל אולי פנימיות של חדרי השינה בשעה שנעלו את דלת הבית על אפס. מדיניות הפתיחות למרכז ושיתופו בשלטון הסוציאליסטי נגוזה, לפי שעה. היא נכשלה לפחות עד אחרי הבחירות. שמאל וימין שוב מתגבשים. שתי מפלגות הימין, יו.ד.אף. ו־אר.פי.אר. כוננו חזית חדשה, המיועדת לסכל כל עריקה אל הסוציאליסטים. היא מיועדת לצמצם את היקף התבוסה. הימין כופה על עצמו התאוששות לפחות כלפי חוץ. הוא מנסה להציל את או.אר.או. מנהיגיו עמלים לפרק את המלכודת שטמן הנשיא מיטראן בפני רגליהם כדי לפורר את אחדותם ולנער מעצמם את להפן. אבל האיחוד לא נועד להאריך ימים.

הסוציאליסטים גייסו עשרים עד שלושים אישי מרכז וימין־מתון שמוכנים להשתתף ברוב של הנשיא במעמד סיעה עצמאית. מנהיגי הימין מציגים מועמד יחיד ב־577 מחוזות בחירה נגד להפן איתו שוללים כל הסכם בחירות. ראש הפאשיסטים מבודד פתאום. האולטימטום שהציג נדחה. הימין נראה מוכן להשלים עם אובדן צירים, אבל לא לשתף פעולה עימו. לא ברור אם דחייתו היא תכסיס טאקטי או עניין של תום לב. בעבר הותקף שר לשעבר מיכאל נואר כאומרו כי „מוטב לאבד צירים אבל לא לאבד את הנשמה".

האם קיבלו פתאום את דעתו? לא הרבה מאמינים. נידוי להפן היה המחיר ששילמו הגוליסטים למרכז. אך במחוזות הם עדיין יכולים להסתדר איתו. אחד החותמים על ההסכם אומר: „קל להכריז על איחוד במטה המפלגות, אך בשטח מי יבטיח לנו תחת סכנה לאבד את מושב הקטיפה האדום באסיפה הלאומית?" כשז'יסקאר ושיראק התחבקו בשעת החתימה, קונן ציר צעיר: „מה שמבדיל בין הים והימין הוא שהים פולט את גוויותיו". ראש הממשלה לשעבר רימונד באר, לא התחבק איתם. הוא נוטש אותם לאנחות.

משמאל, מיטראן בישל להם מאכל שלא ניתן לבליעה. להפן לוחץ עליהם מימין. הוא איים בסחטנות כי יסכל בחירת מועמדי הימין המסורתי ב־140 מחוזות בהם קיבל למעלה מ־12.5 אחוז, שיעור מינימום כדי להישאר מועמד בסיבוב השני. באורח מסורתי, המתחרים מימין ומשמאל פורשים לטובת מי שמשיג רוב קולות במחנהו. בוחרי הימין מתלכדים בסיבוב שני מאחורי המועמד הימני שנותר בהתמודדות. אותו דין בשמאל. להפן עלול להפעיל אסטרטגיה הרסנית.

אין ספק, כי מועמדי הימין במחוזות רבים זקוקים לבוחריו בסיבוב השני. ב־96 מחוזות בחירה הוא הוביל ברוב מבין מועמדי הימין לנשיאות. אם בוחריו יצייתו לו, הם יהרסו את מפלגות הימין. להפן הציג מועמדות ברובע השמיני של פועלים במרסיי בו זכה ב־30 אחוז. עד כה נשלט הרובע לסרוגין על־ידי הסוציאליסטים והקומוניסטים. הנשיא מיטראן זכה ברובע זה ב־54 אחוז בסיבוב השני. הסוציאליסטים והיהודים קראו להציל את מרסיי מידי להפן. אבל באסיפה כבר לא תהיה לו נוכחות. אין זה אלא מיטראן שיזכה להושיע כמושיע, מי שתחת שלטונו ירד להפן. בהופעתו הדרמאטית בטלוויזיה הציג מיטראן את הפיזור כמיועד לבלימת להפן. „אני מזמין אתכם, בני מולדתי, מה שלא תהיה מפלגתכם, לבחור בעדנו כדי לשמור על ערכים משותפים יקרים לנו, דמוקרטיה, כיבוד החוק, כיבוד הזולת."

עדיין חוששים בפתיחותו. הממשלה החדשה שלו אינה אלא הרכב הוועד המרכזי של המפלגה הסוציאליסטית, אליה נתוספו כמה אישי מרכז ועצמאים, כמשקיפים לקישוט. איך יוכל לנהל איתם מדיניות של פתיחות? באליזה הבהירו, כי היא לא כוונה במטרה להאריך ימים. ממשלה זמנית עד הבחירות שייערכו ב־5 וב־12 ביוני. אחריהם יחדש מיטראן את החיזורים אחרי המרכז. אלה עדיין מתייחסים למחוות הסוציאליסטים. מדוע הם כה חשדניים, לאחר שלפחות שני מיליון מבוחרי המרכז נתנו קולם למיטראן? אין ספק, כי הם מעוניינים מאוד להקים איתו קואליציה, אך עדיין תלויים בימין המסורתי. למעשה, התנהל ביניהם משחק קומדיה של חרשים מרומים. החיזורים הסוציאליסטים היו מזויפים, נועדו לכישלון מראש. בצרפת אין מפלגת מרכז. יש ימין מתון. מנהיגיו כסימון וייל, באר ואחרים, רחוקים נפשית ואידיאולוגית מן הסוציאליסטים. אך הפלירט התפתח.

מיטראן התקרב אל רעיונותיהם הפוליטיים. הם התקרבו אליו מתוך פחד מצמיחת הימין הפאשיסטי של להפן, אבל הם לא יכלו להחליף בריתות בן־יום, מחשש שמא יופיעו כעריקים או בוגדים. סימון וייל ביקשה זמן שיאפשר לשוות לחילופי הבריתות תדמית הוגנת. היא ואמיתיה תוארו כאלמנות שמבקשים לכבוש את לבנן בעודן אבלות בימי השבעה. „המרכז אינו אלמנה עליזה — כתב „קנר אנשיין" — שמשליכה עצמה אל זרועות עובר האורח הראשון שמזדמן בשערי בית הקברות אחרי הלוויה. מה שלא אוסר נישואין מאוחר יותר."

משאלים. מנבאים לסוציאליסטים רוב מוחלט, עם 42 אחוז. פירושו שיטפון ורוד על ספסלי האסיפה הלאומית. הסוציאליסטים כה בטוחים בנצחונם המוחץ, שהם מנדבים מושבים לקומוניסטים ולמרכז. כישלון הפתיחות ומינוי המנהיגים הסוציאליסטים השנואים על בוחרי המרכז כפייר ג'וקס, פופרן, שוונמן — עלולים לשנות את הנתונים. תחזיות אלה מעוררות פחד מפני חידוש ההגמוניה הסוציאליסטית שתוביל לקרע עם ההמונים. „ליברסיון" כתב: „איך ירסן מיטראן יותר מ־300 צירים סוציאליסטים?" המפלגה הסוציאליסטית אינה הולכת

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

גאלינסקי על הגל

ורנר נחמן. הספדים מביכים

יו"ר הוועד היהודי המרכזי של יהודי גרמניה, גאלינסקי, הוא לוחם מטבעו, מצטיין בניהול ובעל כוח השפעה ■ את הצלחתו מעמעמת בעת פרשת המעילות של היו"ר הקודם שנפטר, שעומדת להתאמה

ראובן עשור, בון

לכאורה אין זה תפקיד מרכזי בגרמניה בת 61 מיליון התושבים — לייצג את 30,000 היהודים החיים שם, אך חשיבותם של חיים יהודיים בגרמניה עוברת את קני המידה המקובלים, ומסיבה זו נחשב תפקיד יו"ר „הוועד היהודי המרכזי של יהודי גרמניה" לתפקיד מפתח, והמביא אתו מגע עם ראשי הממשל, המפלגות והמימסד בכלל. במקרה של היינץ גאלינסקי, בן ה־75 ישמעו מעתה קולם של היהודים ביתר שאת. גם אלה שקדמו לו בתפקיד זה, היו קרובים למוקדי ההכרעה ויכלו להשפיע ולו במקצת על מהלך עניינים זה או אחר על־ידי הסברה או לחץ מוסרי ולהביא לא פעם לשינוי עמדות.

היו"ר הראשון של „הוועד", עוד בשנות הארבעים המאוחרות ובשנות ה־50, היה קארל מארקס, המקורב מאוד לקונראד אדנאואר ובעל השפעה מסויימת עליו. היושב ראש הקודם, ורנר נחמן, שנפטר לפני זמן קצר בגיל 62, היה בעל קשרים מצויינים עם המימסד הגרמני, ובגלל כך לא מעט שנוי במחלוקת. חלק מהיהודים טען נגדו, כי הוא מגזים בהתקרבותו לגרמניה. יהיה אשר יהיה, התפקיד הוא חשוב, גם מבחינת הקשרים הבינלאומיים עם ארגונים יהודיים אחרים, הפוקדים לעיתים קרובות את גרמניה.

היינץ גאלינסקי, יליד 1912, נולד בפרוסיה המזרחית ובימי השואה היה במחנות. מיד בשנת 1945 הוא חזר לברלין והחל בשיקום שרידי הקהילה היהודית. בשנת 1949 הוא נבחר כיו"ר הקהילה היהודית בברלין, שהיא היום הגדולה בקהילות גרמניה ומונה למעלה מ־6000 נפשות.

גאלינסקי הינו טיפוס לוחם מטבעו. הוא נאבק בהצלחה נגד נידוי וחרם של יהודי גרמניה על־ידי יהודים בעולם ובמיוחד ישראליים, שראו בעין לא יפה את שיקומן של הקהילות היהודיות על אדמת גרמניה. אך עיקר מאמציו מופנה כלפי הגרמנים שבפניהם הוא מופיע בקומה זקופה ואינו נרתע לא מאיומים, לא מביקורת ולא מחששות. הוא יודע לנצל מיד את הטלוויזיה או הרדיו ובעקבות כל אירוע אנטי־יהודי או אנטי־ישראלי, תגובתו בהירה, ישירה ומיידית, כך שגרמניה כולה יכולה להאזין לקולו, בין שדבר זה נעים לה ובין אם לאו. עובדה זו מסבירה גם את הפופולאריות שלו בקרב היהודים. בנוסף לכך מצטיין גאלינסקי בניהול המנהלי של הקהילה הגדולה, בעלת המנגנון של מאות העובדים, הכולל רשת חינוך ונוער, עובדים סוציאליים, בתי־אבות וכו'.

גאלינסקי נחשב ל„ציוני", כלומר הוא מסייע ומעורר את הפעילות הציונית, דבר שאי־אפשר היה לומר על קודמו בתפקיד. הוא אף נבחר מספר פעמים כציר לקונגרס הציוני. עם זאת יזם גאלינסקי לפני מספר שנים את בואם של קרוב ל־3000 יהודים מברית־המועצות לברלין, כדי שיצטרפו לקהילה. אלו היו הנושרים, שגאלינסקי דאג להם להסדר עבודה ותנאי דיור נאותים, בזכות קשריו ההדוקים עם ראשי העירייה והסנאט. היום כל יהודי שני של קהילת ברלין הוא יוצא ברית־המועצות, וכל יהודי רביעי בגרמניה חבר בקהילת ברלין.

פרשה מביכה

אחת התופעות שגאלינסקי יצטרך להתמודד אתה היא ההופעה הפתאומית של „מחזיקי הדס" בברלין. אומנם קבוצה זו היא קטנה ביותר, אך היא קולנית. בראש קבוצה זו עומד איש מדעי הכלכלה מריאו אופנברג, הדורש „עצמאות" מהקהילה היהודית בברלין, וטוען כי זו, „שלא בצדק" קיבלה גם פיצויים עבור רכוש שהיה שייך לפני היטלר לקהילת „מחזיקי הדס" הגדולה בברלין. תרגיל ממנו זה עשו אנשי „מחזיקי הדס" לפני כשנתיים בוינה, ושם פסק בית־המשפט שיש לאפשר להם „יתר עצמאות", אך הקהילה בוינה הגישה על כך ערעור. ההופעה הברלינאית של קבוצה יהודית קטנה, הדורשת „אי־תלות" מהקהילה היהודית, מביכה לא רק את היהודים היא מביכה לא פחות מכך את הגרמנים, אשר אינם מעוניינים לנהל מו"מ עם קהילה יהודית מפוצלת. לפי שעה מעמדו של גאלינסקי בברלין חזק דיו, כדי למנוע הכרה ב„עצמאות" „מחזיקי הדס" על־ידי השלטונות.

(המשך בעמוד 8)

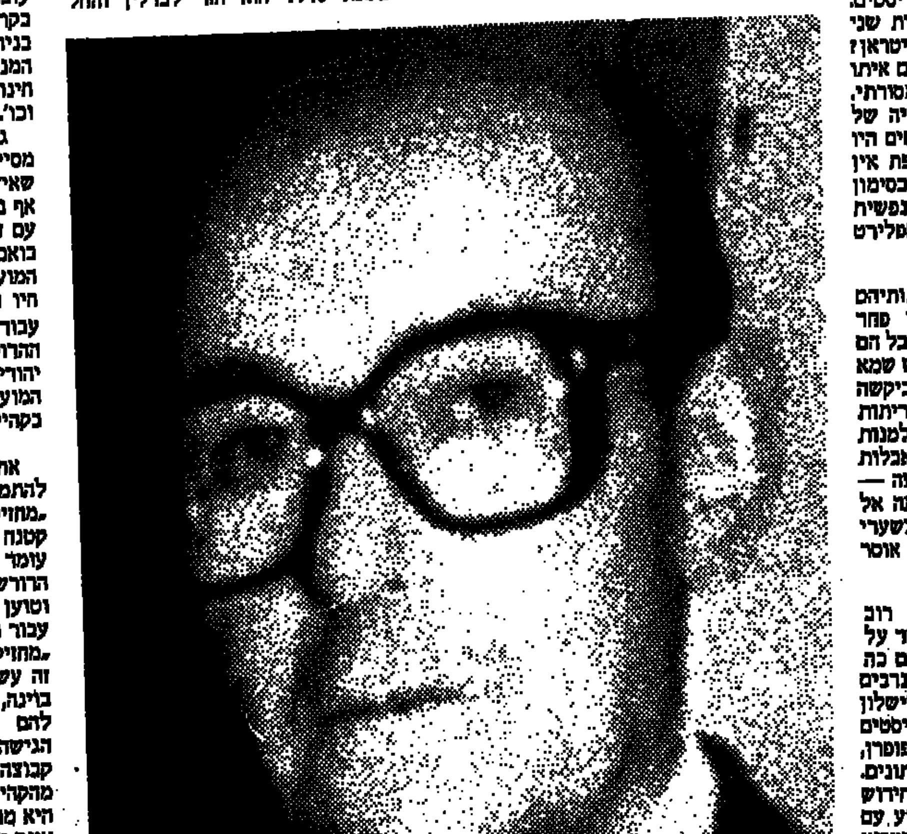
היינץ גאלינסקי, בקומה זקופה

ועדת חקירה או ועדת־מרפא?

לא חובה לציית

בצלאל עמיקם

לוועדת החקירה הממלכתית לפרשת הידרדרותה של מערכת הבריאות — צפויים חבלי לידה קשים. עד כה טרם ברור, אם ועדה כזו קום־תקום, לאור ההסתייגויות הרבות שנשמעו בקרב הממשלה. בקורות המדינה ידוע על תשע ועדות שפעלו עד כה.

ועדת זוסמן, ברשות השופט זוסמן, בשנת 1969 בעקבות הצתת מסגד אל־אקצה ברחבת הר הבית בירושלים. ועדת עציוני, 1971, ברשות השופט עציוני, מונתה לצורך חקירת חשדות בדבר מעשי שחיתות בליגה הלאומית בכדורגל.

ועדת נתיבי נפט, ברשות השופט אלפרד ויתקון, קמה ב־1972 כדי לבדוק את האשמותיו של הגיאולוג דוד ניב בדבר מעשי שחיתות בחברה שבבעלות הממשלה. ועדת אגרנט, שבראשה עמד השופט שמעון אגרנט, מונתה ב־1974, כדי לדון באחריות לגורמי הטעויות והמשגים, שהביאו להטעיה הגדולה של הסורים והמצרים, שהונו את המודיעין הישראלי ותקפו במתקפת־פתע את צה"ל במלחמת יום הכיפורים.

ועדת קנת, ברשות השופט קנת, מונתה ב־1987 לצורך בדיקת המצב בבתי־הסוהר, לאחר בריחת שמונה אסירים מכלא רמלה. ועדת ארלוזורוב, 1982, היא אולי המשונה בוועדות. היא הוקמה על־פי דרישתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, שהורה לה לנבור בפרשת רצח ארלוזורוב משנת 1933. מסקנותיה ההיסטוריות של הוועדה היו, שאברהם סטבסקי וצבי רוזנבלט חפים מפשע ואין להם דבר עם מעשי הרצח.

ועדת כהן — ברשות השופט כהן, התמנתה בשנת 1983 כדי לבדוק את השתלשלות האירועים במחנות הפליטים סברה ושתילה בביירות, שהובילו לטבח אוכלוסיית המחנות. ועדה זו דנה באחריות האישית ואל באחריות המיניסטריאלית.

ועדת בייסקי, בראשות השופט מ. בייסקי, הוקמה ב־1986, כדי לבדוק את הסיבות למשבר מניות הבנקים. ועדת לנדוי, בראשות השופט מ. לנדוי, מונתה ב־1987 לבדיקת שיטות החקירה הנהוגות בשב"כ. היוזמה להקמת ועדת החקירה המשפטית באה על רקע פרשת הקצין הצ'רקסי עיזאת נאפסו ואירועים שונים, הקשורים בחקירות שמנהל השב"כ.

חוק ועדות החקירה הממלכתיות, שגובש ונוסח ב־1968 מקנה לממשלה סמכות ליזום הקמת ועדת חקירה סטטוטרית. סמכות החקירה היא „בעניינים הנוגעים לפעילות הממשלה ואחריותה בפני הכנסת.

מהן סמכויותיה של ועדת חקירה ממלכתית? ועדות חקירה ממלכתית מצוידות בסמכויות משפטיות, אך אינה חייבת לנהוג לפי סדרי הדין של בית־המשפט. היא רשאית לקבל כל ראיה שהיא בכל דרך הנראית לה. סמכויותיו של יו"ר הוועדה הן כשל בית־משפט בהליך אזרחי. העדים המוזמנים אליה אינם יכולים לסרב להעיד. עם זאת, העדות הנגבית בפני הוועדה לא תשמש ראיה במשפט. בגמר דיוניה עורכת ועדת החקירה דו"ח, ואם תמצא לנכון להוסיף המלצות, תצרף אותן ותגישן לממשלה.

הרכב הוועדה נקבע על־ידי בית־המשפט העליון. הסיבה לכך — כדי להבהיר שאין זיקה בין הוועדה לבין הממשלה, ושאין המדובר בוועדת־חקירה ממשלתית, שאותה מרכיבה הממשלה. עקרון הפומביות מנחה את ועדות החקירה, אולם המחוקק העניק לוועדת החקירה עצמה רשות „לקיים דיון, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראתה צורך בכך לשם שמירה על בטחון המדינה".

חוק ועדות החקירה משתדל למנוע פגיעה באדם, עקב חומר־ראיות שהובא לוועדה שלא בידיעתו. נשאלת השאלה, אם מסקנותיה של ועדת חקירה ממלכתית הן סופיות. ועדות־חקירה ממלכתיות, העוסקות באחריות הדרג המדיני, נתונות לביקורת ולבחינה של בית־משפט. החלטות שנתקבלו עקב שיקולים שרירותיים, בלתי סבירים, או זרים עלולות להיפסל על־ידי הערכאות השיפוטיות. בסך־הכל דנו ועדות החקירה בנושאים מהותיים, אך ההמלצות שהודגשו היו דווקא בתחום המסקנות האישיות.

ועדות החקירה הממלכתיות נמנעו אמנם בעבר מלדון בשאלת האחריות המיניסטריאלית, או הפרלמנטרית, עקב אופייה הפוליטי של שאלה זו. דווקא ועדת כהן היא שלא נמנעה מלהמליץ בתחום זה. האם חובה לקיים את המלצות הוועדה הממלכתית? היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, יצחק זמיר, סבור כי חוק ועדות החקירה מסמיך ועדה כזאת לתת המלצות, אך אינו מקנה להן תוקף מחייב. המלצה אינה פסק־דין שיש חובה מוחלטת לציית לו, אלא כמוה כעצה. עם זאת, אין חובה משפטית אמנם לקבל את העצה, אך אין גם רשות להתעלם ממנה. יש לנהוג בה בכובד־ראש „בלב פתוח ובנפש חפצה", כלשונו של בית־המשפט העליון.

פרופ' זמיר סבור, כי מתן תוקף מחייב להמלצות של ועדת חקירה יהווה גורם מרתיע מפני ההחלטה לקימה. ראוי מבחינה עקרונית, כי האחריות ליישום החלטות ועדת־חקירה תישאר בידי הממשלה, והממשלה תהיה חייבת לתת דין־וחשבון על ההחלטה בפני הכנסת ובפני הציבור ברוח המשטר הדמוקרטי.

ועדות־חקירה ממלכתיות, העוסקות באחריות הדרג המדיני, נתונות לביקורת בית־משפט. המלצותיהן אינן מחייבות, אך לא ניתן להתעלם מהן

על הפרק

ארבלי: טריינין

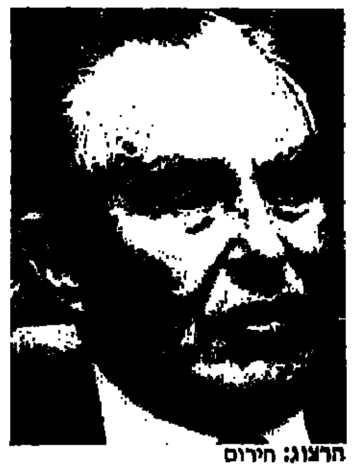
הרצוג: חירום

נסים: תקציב

מחנה א', מחנה ב'

קריאת החירום של הרצוג להקים ועדת חקירה למשבר הבריאות הפתיעה את המחנות היריבים רק ללילה אחד. עם בוקר הם התאוששו במהירות וחזרו להתכתש

רונית מורגנשטרן

ההסתייגויות מקריאתו של הנשיא, חיים הרצוג, להקים ועדת חקירה ממלכתית למשבר במערכת הבריאות, צצו כבר בשלב הברכות וההודעות התמיכה.

עם בוקר, לאחר לילה של עיכול הרעיון, נשמעו הקולות המתנגדים, ביתר־תוקף. בינתיים, מיהר ראש הממשלה לגבש בהתייעצות אינטנסיבית עם שר האוצר והיועץ המשפטי, יוסף חריש, הצעה לפיה תוגבל הוועדה כך, שתוכל לגבש המלצות רק במסגרת התקציב הקיים.

שרת הבריאות, שתבעה להשתתף בגיבוש ההצעה של ראש הממשלה ושר האוצר ולא שותפה בה, העלתה הצעה נגדית, שגובשה עם מזכ"ל ההסתדרות והשרים גד יעקבי, משה שחל ויצחק נבון, כשפרס בתמונה. הצעת שרת הבריאות אומרת, שעל הוועדה לחקור את הסיבות למשבר במערכת הבריאות, את המיבנה ואת תיפקודי המערכת; עליה להמליץ על דרכים להבטית פעילות תקינה של המערכת תוך שמירה על עיקרון של רפואה ציבורית־שוויונית לכל האוכלוסיה והבטחת המשאבים הדרושים לתיפעולה והבטחת חלקה של הממשלה במימון אותם משאבים.

כך, ששוב חוזרת התמונה על עצמה, ושני המחנות בקרב על מערכת הבריאות — זה שבראשות שר האוצר וזה שבראשות שרת הבריאות — תופסים עמדות משני צידי המיתרס. הנשיא לא שיער, שגם הפעם, לאחר קריאת החירום שלו, ימשיכו להשתמש בו שני הצדדים החלוקים.

עמדת שרת הבריאות בנושא ועדת החקירה מתנגדת, כאמור, להגבלת סמכות הוועדה להיקף התקציב הקיים, משום שלדבריה המקור העיקרי למשבר במערכת הבריאות הוא היקף התקציב. השרה גם יוצאת נגד נוסח הצעת שר האוצר, המדברת על בדיקת יעילות מערכת הבריאות שקובעת לדבריה, מראש, שהמערכת אינה יעילה. הדרישה העיקרית של משרד הבריאות לגבי תכניה של ועדת חקירה, אם תקום, היא שמירה על עיקרון רפואה ציבורית־שיוויונית והבטחת התקציב המיועד לבריאות אם לא הגדלתו. לטענת ארבלי, הצעת שר האוצר תואמת את רצונו להרוס את הרפואה הציבורית ולהכניס רפואה פרטית תחתיה.

בכל מקרה, טוענת השרה, שלמרות שאינה מתנגדת לוועדת חקירה, הרי שיש כבר דוח"ות קיימים שהכינה ועדה אחרת, ועדת טריינין, שמונתה על־ידי משרד הבריאות לפני שנה, כך שאין טעם בוועדה נוספת. הממשלה בישיבתה אמש קיבל את הצעת שרת הבריאות והיא תעיין קודם בהמלצות ועדת טריינין לפני שתדון על ועדת חקירה.

שרת הבריאות עומדת על כך, שגם אם תקום ועדת חקירה, יש למצוא פתרונות מיידיים למשבר האקוטי עם הרופאים ומיגזורים אחרים במערכת הבריאות, עד אשר ייושמו מסקנות הוועדה הצפויות, לפחות לאחר חצי שנת עבודה.

אינטרסים פוליטיים

גם בהסתדרות הרפואית נמתחה ביקורת קשה על הגבלת סמכויות הוועדה על־פי הצעת ראש הממשלה ושר האוצר במסגרת התקציב הנוכחי, והיא פנתה לנשיא בקריאה להתערב על מנת שוועדת חקירה ממלכתית לא תהפוך לוועדה, שסמכויותיה נובעות משיקולים של בעלי אינטרסים פוליטיים.

קופת־החולים, על פי התבטאויותיו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ואנשים אחרים מתוך המערכת, מתנגדת גם היא להגבלת הוועדה למסגרת התקציב. „על־פי המצב היום, כשמתוך 2,150 מיליארד שקל תקציב קופת־חולים, מממנת הממשלה 20 מיליון, כשזה בקושי אחוז לעומת 30 אחוז בעבר, או כשקופת־חולים זקוקה לתוספת מימון היא לא תוכל לקבל הגבלת סמכות הוועדה לתקציב הקיים", אומרים בקופת־חולים. ועוד אומרים בקופת־חולים, שוועדת חקירה תקפיא את המצב הנוכחי עד הבחירות לפחות, ולאור הבעיות החמורות זהו מצב בלתי־נסבל.

שוברים שוויון

ועדת טריינין, תזכורת: מותר להנהיג שירותי רפואה פרטיים במסגרת בתי־החולים הציבוריים.

יוסף שמי

ועדת טריינין, שהוקמה לפני למעלה משנה, הכניסה לדו"ח שלה את הסעיף המתיר שירותי רפואה פרטיים במסגרת בתי־החולים הציבוריים, דבר הנוגד מהותית ועקרונית את עמדת שרת הבריאות שהקימה את הוועדה וגם את עמדת ההסתדרות והמערך. אירוני הדבר, שבראש הוועדה עמד דווקא איש מחנה העבודה, פרופ' נתן טריינין ומ"מ היה הפרופ' יחזקאל דרור.

בין החברים היו גם פרופ' אפרים צדקה מהפקולטה לכלכלה של אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' חיים נגן מבית־הספר לרפואה של אוניברסיטת הנגב וכן 3 נציגי רפואה, ביניהם גם פרופ' רחמילביץ' ופרופ' גורדון. הרופאים התפטרו מהוועדה בלחץ ההסתדרות הרפואית, שלא אימצה לעצמה צעדי משמעת נגד המשתפים פעולה עם הוועדה שהקימה שרת הבריאות.

[illegible] הוועדה הוציאה דו"ח ביניים ובו הצעות [illegible] של משרד הבריאות והקמת רשות אישפוז של בתי־החולים הממשלתיים. שרת הבריאות אף מינתה אחראים לביצוע ההחלטות. פרופ' שני ממתל־השומר קיבל על עצמו תפקיד של מנהל העבודה, הכרוכה בהקמת רשות בתי־החולים. בימים אלה הגישה הוועדה דו"ח משלים וסופי ובו הצעות מימון של מערכת הבריאות.

פרופ' יחזקאל דרור, מ"מ מקום יו"ר הוועדה, בדעה, שאת המימון ניתן להבטיח בדרך של חקיקת חוק ביטוח חובה לאוכלוסיית המדינה כולה, דבר שיוסיף הכנסה למערכת, שכן הביטוח יקיף את כל תושבי המדינה והם יהיו חייבים לתרום את חלקם.

כמו כן, אומר פרופ' דרור, יש לאשר „שירות רפואי נוסף", בדומה לשר"ן הקיים זמן רב למדי ב„הדסה" ירושלים. העיקרון הוא שבמסגרת בית־החולים קיימת „מרפאת חוץ" פרטית. הרופאים הבכירים והלא בכירים מקבלים חולים תמורת תשלום הניתן לקופת בית־החולים. המגיש שירות מקבל את חלקו, וגם בית־החולים זוכה לאחוז מסויים. היתרון הוא כזה שהדבר נעשה „מעל לשולחן". הבעיה היא שבמקרה של ניתוח במסגרת השר"ן התמורה גבוהה למדי, כן יש למקבל שירות במסגרת זו יתרון גם ביחס ובזמן ההמתנה, כל זה במציאות למרות הכחשת כל המעורבים.

הוויכוח סביב אישור שירותי בריאות פרטיים, במסגרת בתי־החולים הציבוריים, הוא עתיק יומין. בזמנו התנגדו לרעיון גם הפופוליסטים מ„חירות". היום יש לליכוד עמדה אחת במסגרת הממשלה. עמדה זו מוצאת את ביטויה בשר האוצר, התומך בצורות שונות של רפואה פרטית ורפואה ברמות שונות. במקביל יש לליכוד סיעה בהסתדרות המתנגדת להכנסת שירות פרטי ותשלומים נוספים. לטענתם, יש למצוא את המשאבים הנחוצים במסגרת משק העובדים.

פרופ' יחזקאל דרור אמר, כי הוא שינה את דעתו בין כניסתו לתפקיד מ"מ יו"ר הוועדה ובין סיום עבודתה. תחילה סבר כשרת הבריאות, צמרת מפלגת העבודה וההסתדרות, כי יש לשמור על עיקרון הרפואה השיוויונית, עזרה הדדית, ואין להטיל עוד עול על שכמו של המבוטח החולה, המשלם את דמי הביטוח שנים על גבי שנים, וכאשר הוא נקלע לצרה או תובעים ממנו עוד... אך כאשר בדק את [illegible] הגיע למסקנה, כי אין לישראל משאבים היכולים להבטיח [illegible] שירות ברמה מערב־אירופית. [illegible] לא ניתן לתבוע [illegible] מתקציב המדינה. יש לחפש במקום אחר. אילו היו לנו סיכויים „לצאת למרחב", להגדיל את התוצר הלאומי הגולמי, אז אפשר היה להתייצב לימין אלה הרוצים לשמור על שיטת המימון הקיימת. לדעת פרופ' דרור, המצב הוא הפוך. הצמרת שבראש הפירמידה השלטונית אינה מודעת או מתעלמת מהמצב החמור של המשק. אי־לכך אין ללכת בדרך של הטלת התחייבויות נוספות.

לאמץ ללא בעיות

ביודעו שהצעת דו"ח הוועדה עומדת בסתירה עם עמדת שרת הבריאות, הוא לא מיוחד לאמץ את המסקנות כשם שעשתה עם „החצי הראשון", שפורסם לפני מספר חודשים. לעומתה, יכול שר האוצר לאמץ ללא בעיות את הצעות של הוועדה, שכן ההתניה שלו — לא לדרוש כספים נוספים מתקציב המדינה, אכן אומצה על־ידיה. גם ההסתדרות הרפואית עם העומד בראשה, ד"ר רם ישי, יכולה לקבל את הדו"ח. מסתבר שלא היה יסוד להחרמת הוועדה מבחינה עקרונית, שכן ד"ר רם ישי תבע מזמן הסדר המאפשר שירות רפואי פרטי, במסגרת מוסדות בריאות ציבוריים. המתנגדים טענו תמיד, כי אימוץ עקרון זה יגרום לחיסול עקרון השיוויוניות בשירותי הבריאות. פרופ' יחזקאל דרור לא הכחיש, כי אכן התוצאה תהיה כזו. יהיו שירותים מובטחים לכל ושירותים נוספים לבעלי אמצעים.

יצחק שור

אידיאולוגיה בילקוט

בעשור האחרון הוקמו בתי־ספר אידיאולוגיים משלושה סוגים: „נועם", תל"י וביה"ס ברוח ערכי תנועת העבודה. יחיאל לקט עומד כיום בראשית העמותה לקידום החינוך ברוח ערכי תנועת העבודה. היוזמה אינה הסתדרותית

השאלה אם בתי־הספר בימינו מסוגלים לחנך לערכים טובעת מאי־נחת השוררת בעולם המערבי נוכח העובדה, שבתי־הספר הצליחו לשמור את ההישגים הלימודיים של תלמידיהם, אך לא את ההישגים החינוכיים. הקמתם של בתי־הספר האידיאולוגיים בעשור האחרון מהווה תשובה ישראלית לאי־נחת זאת. בישראל קיימים עתה בתי־ספר אידיאולוגיים משלושה סוגים: בתי־הספר של „נועם", אשר מקיימים אוטונומיה בתוך הזרם הממלכתי־דתי, בתי־הספר של תל"י (תגבור לימודי היהדות), המקיימים אוטונומיה בתוך הזרם הממלכתי, ובתי־הספר ברוח ערכי תנועת העבודה, המהווים חלק בלתי־נפרד מן הזרם הממלכתי.

בתי־הספר האידיאולוגיים הללו הוקמו בזכות התוקף שהעניק המחוקק להורים לבחור רבע מתוכנית הלימודים, אך בתי־ספר אלה לא הסתפקו בכך. הם שאפו לשנות את אופי בית־הספר ורוחו, על־פי הכיוון הרעיוני שבו בחרו.

לפני כארבע שנים הקימו מורים, הורים, ואנשי ציבור ירושלמים, עמותה למען קידום החינוך ברוח ערכי תנועת העבודה. בראש העמותה הוצב יחיאל לקט, ח"כ לשעבר מטעם מפלגת „העבודה" ומי שמכהן עתה כיו"ר תנועת העבודה הציונית. מטרת העמותה היא לגייס תמיכה ציבורית למען חינוך ברוח ערכי תנועת העבודה, כדי לפתח רשת ארצית של בתי־ספר כאלה.

יחיאל לקט. שאיפה לשנות את אופי בית־הספר ורוחו

עצם הקמתה של העמותה מהווה התראה כנגד התעלמותן הכמעט מוחלטת של ההסתדרות ו„העבודה" מקיומם של בתי־ספר ברוח ערכי תנועת העבודה. המרכז לתרבות של ההסתדרות אמנם מצהיר על תמיכתו בנושא, אך עד היום לא קם אפילו בית־ספר חדש אחד ברוח ערכי תנועת העבודה, כתוצאה מיוזמת ההסתדרות.

מפעולות העמותה נהנים כיום ארבעה בתי־ספר ירושלמיים: בית־הספר בגבעת גונן, „הכרמלי" במושבה הגרמנית, „מצרה" בקטמונים, והממלכתי גילה ב'. ואלה פעולות העמותה: ● היא מקיימת השתלמויות משותפות להורים ולמורים. ● היא מממנת מחקר תיעודי על דרכי צמיחתו של בית־הספר ברוח ערכי תנועת העבודה. את המחקר עורכת ד"ר תמר הורביץ במסגרת מוסד סאלד. ● מדי קיץ מקיימת העמותה קייטנה משותפת של ילדי בתי־הספר הנזכרים, ביער ירושלים, יחד עם ילדי קיבוצים. לפני שנתיים השתתפו בקייטנה כ־800 ילדים ירושלמים ולצידם גם ילדי מוסד מבואות עירון של הקיבוץ הארצי. ● העמותה ערכה קייטנה מיוחדת לתריסר ילדים מכיתות א'־ב' שהתקשו בהבנת הנקרא. ● בחסות „הפועל" פועלים בתוך בתי־הספר חוגי ספורט. ● הפעולה המרכזית של העמותה היא מימון וארגון הוראה מסייעת לתלמידים אשר סובלים מתינוק סביבתי. העמותה מממנת החזקתן של 25 מורות מסייעות בבתי־הספר גבעת גונן ומצרה. בכך תורמת העמותה לצמצום הפערים הלימודיים בבתי־הספר הפועלים ברוח ערכי תנועת העבודה.

בריחת המנהלים (ב)

אחת התופעות הממרידות את חייהם של מנהלי בתי־הספר זהו התכנון המאוחר והלקוי של העבודה בידי מפקחי משרד החינוך והתרבות, אומרים לי סגנית מזכיר הסתדרות המורים, דליה איציק, ויו"ר המנהלים בירושלים יהודה אקרלינג.

המפקחים מזמינים את המנהלים לשם תכנון שנת הלימודים בראשית החופש הגדול, במקום להזמינם סמוך לרישום לבתי־הספר, בפברואר. אין הדעת סובלת שמפקח ימסור את תקן השעות למנהל רק באוגוסט ואז יכפה אותו מנהל על מורה מסוימת ללמד גיאוגרפיה, למשל. כאשר אותה המורה נכנסת לכיתה היא צריכה להכין את חומר הלימודים יחד עם תלמידיה. אילו ידעה על כך כבר בסוף השליש השני של שנת הלימודים הנוכחית, היתה יכולה להירשם לקורס קיץ במקצוע החדש ולבוא מוכנה לשנת הלימודים.

מנהל מחוז ירושלים ד"ר יוסף יונאי האשים את הסתדרות המורים בכך, שאין היא מסכימה לנייד מנהלים מבית־ספר לבית־ספר ובכך היא „סותמת" את צינורות האוורור של מערכת החינוך. יו"ר הסתדרות המורים בירושלים, דליה איציק, אינה מבינה על מה מדבר יונאי. בחמש שנות כהונתו, המסתיימות השנה, נסגרו בתי־ספר רבים. איש מנבחרי הסתדרות המורים לא התנגד לניוד מנהלים שהתפנו. לא היה מקרה אחר, שבו הציע מפקח להעביר מנהל מבית־ספר למשנהו והסתדרות המורים התנגדה. המקרה היחידי שבו התנגדה הסתדרות המורים לניוד מנהלים היה המקרה, שבו ניסה משרד החינוך להיפטר ממנהל בבית־ספר מסוים, על־ידי העברתו לבית־ספר אחר. אם אינו טוב, יש להעבירו בכלל מתפקידו, ולא לזרוק אותו ממוסד יוקרתי לפחות יוקרתי. במקרים רבים מחליטים פתאום המפקחים שמנהל או מורה מסוימים אינם מתאימים לתפקידם. הם עושים זאת בעקבות לחצים מקומיים של הורים ומורים, אבל התיק האישי של אותו אדם, נקי מכל מידע. וזוהי זכותו של עובד הוראה, שאם הממונים עליו אינם מרוצים ממנו הם יביאו את הדבר לידיעתו. עבודת ההוראה היא תהליך וכדי שהמפקחים יגיעו למסקנה, כי אדם אינו מתאים הם צריכים לצפות בעבודתו לאורך שנתיים־שלוש.

כמו ד"ר יונאי חוששת גם דליה איציק מסכנתם של לחצים פוליטיים, אם וכאשר יתבצעו דוח"ות זבבר וקוברסקי כדבר. העברת סמכויות מן הלשכות המחוזיות של משרד החינוך לידי מחלקות החינוך של הרשויות המקומיות בערים הגדולות.

בעיקרו של דבר לא מאמינה דליה איציק שאכן יתבצע תהליך הביזור, כפי שמנכ"ל משרד החינוך מתכנן. מיכאל גל, העומד בראש מחלקת החינוך הירושלמית, היה אמור לשמש משכוכית, המובילה את הנושא, אך הוא אינו מוכן להתחייב כי יישאר בתפקידו במשך ארבע השנים הבאות.

האם יש להכניס נושאים אקטואליים לבתי־הספר? דליה איציק מתנגדת מכל וכל לדעת יונאי, שמשרד החינוך צריך להפסיק להזרים נושאים לבתי־הספר. אדרבא. היא מבורכת על כך שבתקופת כהונתו של השר יצחק נבון נכנסה אקטואליה לבתי־הספר, לאו דווקא בשל האירועים בשטחים, אלא בשל עמדת שר החינוך, כי בית־הספר צריך להתייחס למציאות. אלא שיש, לדעתה, לצמצם את מספר הנושאים, שמחוץ לתוכנית הלימודים, אשר בהם עוסק בית־הספר. דרוש גם מעקב ארוך טווח אחר הנושאים, שמחוץ לתוכנית הלימודים, אשר בהם עוסק בית־הספר. דרוש גם מעקב ארוך טווח אחר הנושאים החדשים המוכנסים לבתי־הספר, כמו דו־קיום, דמוקרטיה, והזהירות בדרכים חינוך בריאות ועוד.

בשבוע שעבר פורסמו עמדותיהם של שלושה בכירים העוסקים בחינוך. דליה איציק, יו"ר הסתדרות המורים בירושלים, יוצאת כנגד חלק מדבריהם

מנהלים בורחים, בין היתר, כי בבתי־הספר חסרים ממלאי מקום. כאשר המורה חולה לא עומדת לרשות המנהל מורה מחליפה, אשר תוכל לקיים אורח לימודים סדיר בכיתת המורה החסרה. במקרה כזה הוא מצרף שתי כיתות ומטיל את המעמסה על אחת המורות האחרות, או שהוא עצמו נכנס לכיתה המיותמת לפעמים, בלית ברירה, נותן המנהל לכיתה החסרה כדור, ושולח אותה למגרש. מורים ממלאי מקום אינם מוכנים לעבוד בבתי־הספר, משום שהם מקבלים שכר מגוחך, מעליב, וגם זה מגיע באיחור רב.

לא רק מנהלים בורחים. גם מורים. הבריחה נובעת הן מתנאי העבודה הקשים, והן מן השכר הנמוך. בעלי ותק של 18 שנים, שלפניהם עוד כמה שנות עבודה טובות, אומרים: איננו יכולים יותר, אנחנו רוצים לעסוק במקצוע אחר. מורים מנוסים וטובים נשכרים. אם הם נשארים במערכת החינוך, הרי שהם מעדיפים להימצא פחות בחדר הכיתה, מול תלמידים; ויותר בתפקידי מקצוע או שכבה. קשה למורה לעמוד שעה אחר שעה, יום אחר יום, מול ארבעים תלמידים ולחוש כל הזמן רגשות אשם על כך, שאין הוא מצליח להגיע לכל ילד.

הסתדרות המורים לא שמעה מפי המפקחים, שהם נציגי משרד החינוך, קול זעקה גדולה ומרה כנגד הקיצוצים שעורך משרד החינוך בשכונות מצוקה. גם קול ההורים איננו נשמע. לפחות בשכונות מסויימות מן הראוי היה כי הכיתות יוקטנו ל־30, ואילו מנהל מחוז ירושלים דורש ממורים אחרים לחנך שתי כיתות. מי יכול „לחנך" 80 ילדים? נכון הדבר, שפה ושם מתגלות מורות „עודפות" במקצועות כמו כלכלת־בית או מלאכה. „עודף" זה נוצר בשל חיסול מקצועות הכשרה רבים בבתי־הספר. אם אכן מתגלה עודף כזה, אפשר להכשיר את המורות הללו לתפקידי הוראה כללית ולתפקידן כמחנכות כיתות. אבל הדבר מחייב תכנון מראש והשתלמות למורות. דבר זה לא נעשה.

במערכת החינוך אוהבים לדבר עתה על חינוך למצוינות, וזהי סיסמה ריקה, אומרת דליה איציק כיצד יטפח המורה את המצוינות? אילו כלים עומדים לרשותו? במקרים רבים נטלו ממנו את השעות להוראה מסייעת או לקבוצה טיפולית קטנה ועוד הגדילו את הכיתה ודחסו לתוכה 40 תלמידים. לפחות בשכונות מצוקה צריך משרד החינוך לקבוע נורמה אחרת של גודל הכיתה. הסתדרות המורים איננה מנהלת עתה מאבק למען הקטנת תקן התלמידים בכיתה, מורה דליה איציק. את המחדל הזה היא מסבירה בכך „שחברי הסתדרות המורים מכירים את המציאות". הם חשים עצמם חשופים במאבק, ללא תמיכה מפקחי משרד החינוך וההורים. לעומת זאת נאבקת הסתדרות המורים למען הצבת החינוך במקום גבוה יותר בסדרי הקדימויות לאומי.

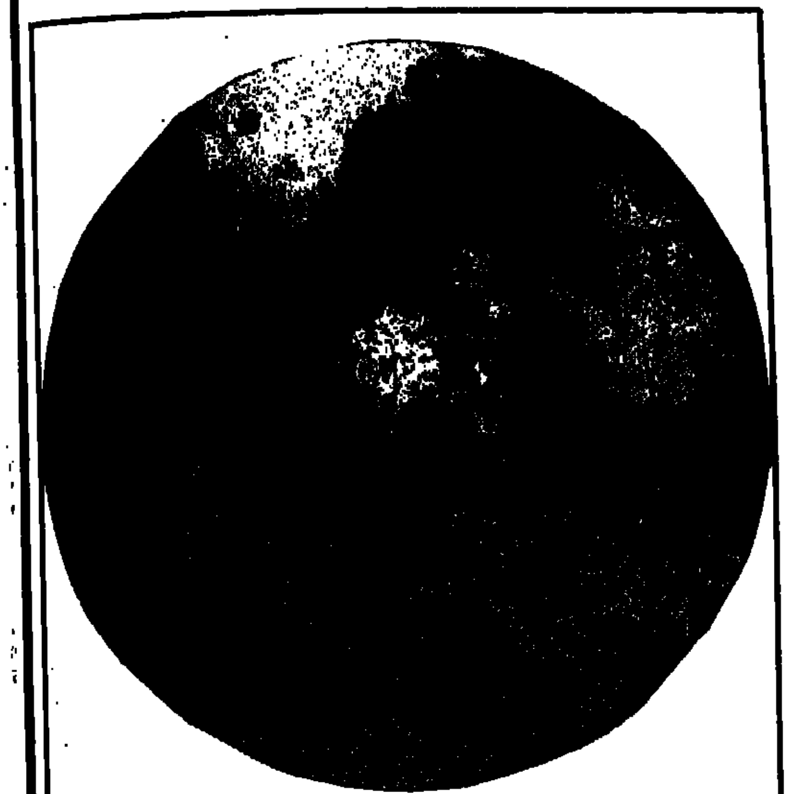

רוסיה הצארית מבעד עיניה של מתבגרת רוסייה

קדימה, למרחקים

אלכסנדרה ברושטיין. הדרך יוצאת למרחקים. עיבוד ותרגום דוידה קרול. סדרת נעורים, ספריית פועלים. 1988. 221 עמודים

על עטיפת הספר מציינים עורכי הסדרה, כי המחברת, אלכסנדרה ברושטיין, היא סופרת רוסיה בעלת מוניטין, שחיתה בין השנים 1884־1968 וכתבה כשישים מחזות, שהוצגו בארצה. הסופרת התפרסמה בטרילוגיה, „הדרך יוצאת למרחקים", „שער חדש", ו„אביב". חלקה הראשון של הטרילוגיה ראה עתה אור בעברית.

זהו סיפור אבטוביוגרפי, המתאר את מערכת היחסים בין אב, רופא הומניסט, בתו היחידה, על סף התבגרותה. הימים הם ימי טרם מהפכה ברוסיה הצארית, שבהם נקלעים יהודים לתוך המאבק שבין השמרנים ומהפכנים, ומשלמים בחייהם.

שמו של הספר „הדרך יוצאת למרחקים", לקוח משם ציור שקנתה האם לבתה מגידם, שאיבד את שתי ידיו ועתה הוא מצייר ברגלו. האם ממסגרת את הציור ותולה אותו בחדר הבת. במשך שנים רבות תהיה תמונת הנוף הזאת הראשונה שתראה הילדה מדי בוקר. בזכרונה נחרתו המלים שאמר לה הצייר כאשר רכשה מידיו את פרי עמלו: „הדרך יוצאת למרחקים... זה היה הנושא האהוב עלי, קדימה, תמיד קדימה, למרחקים. בלכתך אל תיפול. אם נפלת, קום. נפצעת? אל תיילל. רק קדימה, רק למרחקים".

דמות האב מתנשאת ומאפילה על כל הדמויות האחרות, באנושיותו, בערכיה המוסריים. האב הרופא מרפא נזקקים, חינם, וזוכה למנת „מוסר" מידו של העשיין אטום לב. על כך השיב האב „אתה מוכיח אותי על שאני מרפא „קבצנים". אז דע לך, שדווקא העניים שלי הם הם האנשים ההגונים. יש שאני מנתח בבקתת איכרים. כסף, כמובן, אין להם, אבל כעבור חצי שנה מופיע איכר בלתי־מוכר ומושיט תרנגולת או קנקן מלא דבש... ואני לוקח. כן, לוקח, אף על פי שאני שונא תרנגולות ולא סובל אפילו ריח של דבש. אני לוקח ומהרהר בלבי: חצי שנה, לפעמים גם יותר, זכר האיש את הטובה שעשיתי לו וחולם להודות לי על כך".

הפרק האחרון מתאר את בחינות הכניסה של הגיבורה לגמנסיה הגויית, היוקרתית. כאן היא מתוודעת לראשונה לאנטישמיות הממוסדת. הבנות היהודיות נבחנו בנפרד. המורות הנוצריות נתנו לה לקרוא בקול רם, אך לא קטע קצר ממקראה, אלא קטעים גדולים וקשים מיצירות מופת עולמית, ואחריהם שאלות שונות על תוכן הקטע, ניתוח תחבירי לא רק של משפט פשוט, אלא של קטעים שלמים. הספר כתוב ברגש, בהומור בריא, ובאופטימיות עמוקה. מומלץ לבני הנעורים.

„לנגן" במחשב

ענת וצבי כהן („עץ מחשבים") מקריית־היובל מאמינים, כי התוכנה החדשה שחיברו, לשם הוראת מוסיקה למתחילים באמצעות מחשבים, תחולל „מהפכה" בתחום זה בארץ.

התוכנה, „מוסיקה־אלגרו למתחילים", נכתבה על תקליטון, אשר ניתן להפעלה במחשבי אי.בי.אם — פי.סי ותואמיו. התוכנה מתקדמת בהוראת תווים, מקצבים שימוש במקלדת ונגינה. התוכנה מתאימה למסך גרפי צבעוני, וכן למסך שחור־לבן. התוכנה קיימת גם באנגלית ובצרפתית.

תלמיד, החל מכיתה א', יכול להעריך באורח עצמאי את התקדמותו. השאלות הן אקראיות ולכן התלמיד אינו יכול לשנן בעל־פה את התשובות. שומה עליו ללמוד את החומר ולהבינו על בוריו. בשלב הנגינה המעשית, משתמש הלומד במקשי המחשב כאילו היו אלה מקשי כלי מקלדת בזעיר־אנפין. בוזמנית מוקרנים על המסך תווי שירים וקטעי מוסיקה קלאסית קלה, לפי בחירת הלומד. לפי תווים אלה ניתן „לנגן" על המחשב. התוכנה מקבילה ל־20־30 שיעורי נגינה ראשונים. ברור, שאין הם באים במקום נגינה, אלא כתוספת רצויה. התוספת הזאת היא מובנית בדרך שבה התלמיד מכיר את יסודות השפה המוסיקלית, ולומד להשתמש בה בדרך מושכלת.

ענת כהן, סטודנטית לרפואת שיניים, רכשה בילדותה השכלה מוסיקלית ויודעת לנגן בכמה כלים. יחד עם בעלה, צבי, העמיקה להכיר את עולם המחשבים והם החליטו לשלב את הידע שלהם בשני התחומים — מוסיקה ומחשבים, והרי התוצאה — תקליטון להוראת מוסיקה למחשבים. מחירו 99 שקלים. ניתן להשיגו בטלפון — 02־415243, או בדואר: „עץ מחשבים" ת.ד. 9264, ירושלים 91092.

המטבע מחוץ לעסקים

ויליאם קייזר

סין רוצה להגדיל את היצוא ולחסוך מטבע זר, הדרוש לה מאוד. לכן היא לוחצת על חברות מערביות, שלמעשה אינן רוצות בכך, לעשות איתה עיסקות־חליפין.

„אולי ניתן לתאר את הדבר באופן הטוב ביותר כ„גרד את גבי ואני אגרד את שלך" — אמר ג'אק יוטלי מחברת מקדונל דאגלס, יצרנית המטוסים האמריקנית הגדולה: „אך שמעתי אף גירסה פחות אריבה, והיא שהמדובר בסחטנות תעשייתית".

סין מצטרפת למספר מדינות הולך וגדל, המכריחות חברות זרות לקנות מהן את הכול, מפטישים ועד פשתן ולמוצרי מלאכה — אם רצונן למכור את מוצריהן. קונצרנים זרים שונאים סחר־חליפין, שהוא הרבה יותר מסורבל וגוזל זמן מאשר מכירות ישירות, אך רבים אנוסים להשלים עימו כמחיר של עשיית עסקים.

ההזדקקות לסחר־חליפין גוברת בסין, הלהוטה לייבא טכנולוגיה אשר תעזור לה לבצע מודרניזציה של משקה המפגר, אך אין בידה המטבע הזר הדרוש כדי לשלם בעדה. „כמעט כל פרויקט שאנו מבצעים כרוך בצורה זו או אחרת של קנייה־בתמורה או סחר חליפין", אמר פקיד בכיר בחברה אמריקנית גדולה בפקין, שביקש לשמור על עילום שמו.

לדבריהם של אנשי עסקים בבירת סין, אין ביכולתם לומר כמה בדיוק ייצאו על־פי הסכמים של סחר־חליפין, אך הם קיבלו על עצמם התחייבויות רבות מאוד לעזור לסין למכור את מוצריה מעבר לים. „קיימות התחייבויות בסך 3 מיליארדי דולארים לפחות, לצורה זו או אחרת של סחר־חליפין", אומר מארטין וייל, נציג המועצה הלאומית לסחר אמריקני עם סין בפקין.

כיסוי הוצאות היבוא

מקדונל דאגלס הסכימה לעזור ביצוא מוצרים סיניים בסך 200 מיליוני דולרים, תמורת מכירת 30 מטוסי נוסעים סילוניים מדגם מ"ד 80 לסין. לדברי ג'נראל אלקטריק, בארה"ב קשרה החברה זו במכירותיה התחייבויות לעזור ליצוא מוצרים סיניים, בערך של 360 מיליוני דולרים.

יוטלי ציטט הערכות של לשכת המסחר האמריקנית, אשר לפיהן לא פחות מ־120 מדינות כופות התחייבויות לצורה זו או אחרת של עיסקות־חליפין, ומחצית הסחר בין מזרח ומערב קשורה בהתחייבויות מסוג זה.

העסקות הינן שונות זו מזו במידה רבה, הן כוללות סחר־חליפין של ממש, אשר בהתאם לו — שום כסף אינו מועבר מיד ליד, יש קנייה חוזרת של מוצרים מוגמרים שיוצרו באמצעות הטכנולוגיה המיובאת, ישנה הסדרת יצואם של מוצרים, לא קשורים בדרך־כלל, וכן — ייצור חלק מן המוצר על־ידי הצד המייבא, כדי לכסות את הוצאות היבוא.

כדי לחסוך מטבע זר, דוחקת סין בחברות זרות לקנות ממנה הכל — במסגרת סחר־חליפין. חלק מן החברות מעדיפות לוותר על העסקים

„סחר־חליפין הוא הרבה יותר קשה מטראנסקציה מסחרית", טוען ארווין שושקי, יועץ מסחרי בשגרירות הונגריה בפקין, ומומחה לסוג זה של מסחר. לדבריו, דרוש זמן רב מאוד למו"מ על סחר־חליפין, הרווח ביותר בין מדינות קומוניסטיות, אשר קיים בהן מחסור במטבע קשה.

פקיד מסחרי אחר ממזרח־אירופה אומר, כי החלק המייגע ביותר בשיחות־סחר אלו הוא זה על הסכם לגבי המחיר ההוגן שיש לשלמו בעד המוצרים הניתנים כתמורה. „הכסף הומצא, כדי לעקוף את הקושי הזה. מדוע, איפוא, לא נשתמש בו?"

מומחים מן החוץ

לדברי אנשי עסקים, הצורה המקובלת ביותר בסין היא זו של „קנייה־בתמורה", הגורמת את כאב־הראש הרב ביותר. הם אומרים, כי חברות העוסקות בתחומים של טכנולוגיה מתקדמת, כגון בניית מטוסים, אנוסות למצוא שווקים למוצרי צריכה, כגון נעליים או מוצרי מלאכה, שאין להן נסיון רב במכירתם. חברות מסוימות מבצעות את „סחר־התמורה" הזה בכוחות עצמן, ואילו אחרות נעזרות במומחים מן החוץ, שתי הצורות גם־יחד מוסיפות למחיר שיש לשלם על עשיית עסקים. סין מצמצמת תכופות את מגוון המוצרים שבהסכמי סחר־התמורה, אך אינה כוללת את אלה, שאפשרויות השיווק לגביהם הן הגדולות ביותר. לעיתים היא נותנת לחברות זרות אשראי רק בחלק הערך של המוצרים, שהן עוזרות לייצאן. הנה, למשל, אומרים פקידים של מקדונל דאגלס, כי קיבלו אשראי מלא על כל דולר בערכם של חלקי מטוסים תוצרת סין, שהם מסייעים לייצא. אך לגבי מוצרים אחרים, ניתן להם אשראי רק כדי 50 עד 75 אחוזים מן הערך הממשי.

סחורה מערבית בחוצות סין – נקנתה בסחר חליפין?

משרדי ממשלה מתחרים מבקשים תכופות, שחברות יקנו רק מהם, ובכך הם מצמצמים עוד יותר את מגוון המוצרים הישיגים. „קל יותר לקנות בחזרה מוצרים, שלשם ייצורם משתמשים בטכנולוגיה שמכרת" — גורס דייוויד טנג, נציג חברה אמריקנית מייצרת פלואור בפקין.

לא הכול מסכימים לקבל על עצמם את הקשיים הכרוכים ב„סחר־תמורה" וחלק מן החברות מעדיף לוותר לחלוטין, על העסקים „אני מקבל הרבה מאוד פניות מסוג זה", אמר פקיד של חברה אמריקנית גדולה: „אך אינני טורח לטפל בהן".

סובסידיה נגד בזבוז

הסרת הפיקוח על מחירי המזון, כעידוד להעלאת תפוקתו של האיכר, ובמקביל — תשלום סובסידיה ישירה לצרכנים העירוניים, הם הצעדים החדשים שנוקטת סין להתגברות על המשבר בחקלאות

מארק אוניל, „רויטר"

סין תסיר את הפיקוח על מחירי המזון בדרך יחידה להיחלץ מן המשבר בחקלאותה, להבטיח תמורה טובה יותר לאיכרים ולקדם את הרפורמה בצעד נוסף. זה היה המסר של מנהיגי המדינה, שבא כתגובה על מבול של תלונות מצד נציגים כפריים, אשר נטלו חלק במושב השנתי של קונגרס העם הלאומי, הפרלמנט הסיני, שהסתיים בראשית אפריל.

ההודעה המפורשת ביותר באה מפיו של סגן ראש־הממשלה, יאו יילין, במסיבת עיתונאים אמר, כי סין תיאלץ להעלות את המחירים שהמדינה משלמת תמורת דברי מזון, כדי לעודד את האיכרים להגדיל את שטחי המזרע. הגדלת הסובסידיות תעזור לפצות את תושבי הערים על העלאת המחירים.

נציגי הכפרים חזרו ואמרו, כי המחירים הקיימים, בפרט אלה של תבואה, הם נמוכים מדי, ואלו ההוצאות על דשנים, חומרי הדברה ודלק הולכות וגדלות. חוסר־איזון זה גורם, לדבריהם, להקטנת הכדאיות של גידול תבואה וגידולים זולים אחרים.

יאנג ג'ינגלי, איכר מגדל תבואה מחבל אנהואי וציר הפרלמנט, אמר לא־מכבר לעיתון למידע כלכלי, כי מאז 1979 הוא מגדיל את תפוקת התבואה בטונה אחת בשנה, אך הכנסתו מגידול תבואה היתה אשתקד פחות מחצי לעומת 1984.

במאמר־מערכת ארוך, שהתפרסם לא־מכבר, כתב „יומון האיכרים", כי האיכרים השתנו מאז סוף שנות ה־50, כאשר ייצור מזון נחשב חובה פאטריוטית, וחלק מן האיכרים מתו מרעב בעת בצורת — תוך שמירה על אסמי תבואה. „האיכרים נעשו יצרנים וסוחרים בלתי־תלויים, וכאלה הם פועלים בתוך מסגרת השוק. וזו שינוי יסודי", כתב העיתון.

„סובסידיה גלויה"

לפני 1979 לא היה ליחיד כל תמריץ להעלות את תפוקתו, מאחר שהאיכרים היו מאורגנים בקולקטיבים, שחויבו למלא מיכסות־ייצור. לדברי העיתון, הדרך היחידה להעניק לאיכרים מוטיווציה היא לשלם להם מחירים הוגנים ולחדול מראותם כגלמים שאינם מסוגלים לשטח לפני הממשלה את תלונותיהם.

דיפלומט מערבי אמר, כי הנסיון לימד את מנהיגי סין, שהדרך המהירה ביותר להגברת התפוקה היא הגדלת מחירים. „הם למדו, כי האיכרים הינם רגישים מאוד למחירים", אמר. אך בשעה שהמנהיגים מצדדים בהעלאת מחירים, הם הבטיחו להגדיל את הסובסידיות, כדי לפצות את 200 מיליוני תושבי הערים של סין, אשר רוגזים כבר עתה על שלוש שנות אינפלציה.

סין קונה כיום מן האיכרים תבואה במחיר זול. אחר־כך היא מוכרת אותה במחיר נמוך מזה בערים, וסופגת את ההפסד. עתה היא מבקשת להעלות את המחירים ולשלם סובסידיות ישירות לצרכנים בערים. בערים אחדות בדרום הדבר כבר נעשה. בצ'אנגשה, למשל, הסירה העירייה את הפיקוח על המחירים של בשר־חזיר, של סוכר ושל ירקות. כפיצוי היא משלמת בחודש 10 יואן לעובדים ו־7 יואן (1.90 דולאר) לסטודנטים.

שר־החקלאות, הי קאנג, קורא לכך מעבר מ„סובסידיה סמויה" ל„סובסידיה גלויה". „הסובסידיה הסמויה בלמה את הייצור ועודדה ביזבוז וצריכה. הסובסידיה הגלויה מעודדת את הייצור ובולמת את הבזבוז", הכריז לדברי „יומון העם".

„יתר התחרות"

השינוי הזה הוא אמנם בשורה טובה לגבי משרד החקלאות, אך לא כן לגבי משרד האוצר, שחשבון הסובסידיות שלו אינו פוחת עקב כך כהוא־זה. שר־האוצר הסיני, וואנג בינגשיאן, אמר בנאום התקציב שלו בפרלמנט, כי הסובסידיות על המחירים, לרוב על מחירי המזון, יעלו השנה ל־35.8 מיליארדי יואן (9.7 מיליארדי דולרים), מ־24.4 מיליארדים (7.9 מיליארדי דולרים) ב־1987 הן יהוו 13.5 אחוזים מכלל הוצאות המדינה.

לדברי דיפלומאט מערבי, סין מבקשת לעבור לסובסידיות לפי גובה ההכנסות, בניגוד לסובסידיות שוות לכל, המשתלמות כיום: „איש בממשלה אינו מצדד בביטול כל הסובסידיות, אך בטווח ארוך הם רוצים להפוך את הסובסידיות לתוספות־שכר, כאשר סובסידיות ישולמו רק לפי משתכר פחות מסכום מסוים", כמו כן אמר, שההנהגה אינה מרוצה גם ממשרד־המסחר הענקי, המחלק את מרכולת המזון של סין. „היא רוצה בשיטת חלוקה יעילה יותר וביתר התחרות".

בפרלמנט הושמעו קריאות להגדלת ההשקעות בחקלאות, לאספקת יותר דשנים וחומרי הדברה זולים, להגדלת כוח־האדם הטכני, להענשת פקידים מקומיים מושחתים, לשיפור הניהול ולשיטת חלוקה יעילה יותר.

„בקונגרס העם הלאומי השמיעו הצירים תלונות ודברי ביקורת, תקוות ועצות בענייני חקלאות — כתב בימים אלה העיתון למידע כלכלי. „אמא חקלאות היא הבסיס של המשק שלנו כולו", אמר העיתון: „אנא חזקוה".

הבהלה לאבקת־כביסה

הציבור הסיני מאבד אמון במטבע שלו. האינפלציה דוהרת. התושבים מרוקנים את החנויות ומאלצים אותן להיסגר

מארק אוניל, „רויטר"

האמון במטבע הסיני, שהיה יציב יותר מ־30 שנה ועתה הוא נתון לאינפלציה גוברת, הולך ונשחק. „היומון הכלכלי", המופיע בפקין, מסר ב־20 באפריל, כי סכום הפקדונות בבנקים ירד השנה, מאחר ששיעור האינפלציה עולה על שער הריבית, שהבנקים משלמים, וזה מעודד את הבריות להוציא את כספם.

האינפלציה היא תופעה חדשה בסין העממית, הרגילה להקפאת השכר והמחירים ולשערי ריבית נמוכים זה שלושים שנה, אחרי כינון המשטר הקומוניסטי ב־1949. המצב השתנה עם הרפורמות המפליגות של 1979, שנועדו להכניס מודרניזציה בכלכלה הקופאת על שמריה ולשים קץ למחסור.

המטבע, ששמו „רנמינבי" („כסף העם"), איבד בין 1980 ו־25.8.1987 אחוז מערכו — כתב „היומון הכלכלי". שערו הרשמי הוא כעת 3.27 לדולר, ואולם חולשת הדולר מעלה את עלות היבוא ותורמת לעליית המחירים.

מדד המחירים הקמעוניים, אמת־המידה הטובה ביותר של האינפלציה, עלה אשתקד ב־7.3 אחוזים מעל לזה של 1986, ואילו ברבע הראשון של השנה היתה העלייה 11 אחוז, ובערים הגדולות — 13.4 אחוז. לעומת זאת, שער הריבית, שהבנקים משלמים על פקדונות, הוא 6 אחוזים בלבד.

לדברי הכלכלנים, יש להטיל חלק מן האשמה לעלייה התלולה במחירים על הביזבוז והוצאות בלתי־אחראיות, בעיקר מצד מוסדות ממלכתיים. עיתון המידע הכלכלי מסר לא־מכבר, שתשלומי הטבות לעובדים עלו אשתקד ב־40 אחוזים בקירוב — יותר מפי חמישה מן העלייה בפריון, כאשר פירמות מסוימות מעניקות 100 סוגים שונים של הטבות. אפילו מפעלים, שהפסידו כסף, שילמו הטבות, חלק מן העובדים תוהים על מה הם זוכים להטבות הללו, ואחרים דורשים יותר, לבל יפגרו אחרי חבריהם.

צ'יקים ריקים

„היומון הכלכלי" מספר כי חברות ממשלתיות בכנשי, בצפון־מזרח סין, נתנו צ'קים ריקים לשלושה מלונות־הפאר שבעיר, כדי שהללו ימלאום כרצונם בסופו של כל חודש, לשם כיסוי המחיר של איכר ממוצע. גורם נוסף המעלה את המחירים, הוא ההשקעות יוצאות־הדופן בבנייה, שעלו ברבע הראשון של השנה ב־11.3 אחוזים.

בעקבות הוצאות־היתר הללו נוצר בסין גרעון תקציבי בכל השנים מאז 1978, פרט ל־1985. כדי לממן את הגרעון הזה ולשלם בעד פרויקטים חדשים, נאלץ הבנק המרכזי של סין להדפיס יותר כסף — גורם נוסף לירידת ערך הרנמינבי. בכך יש להאשים לא רק את הבנק, אלא את מועצת המדינה (הקבינט) המפקחת על אספקת הכסף — נאמר בימים אלה במאמר נרגז ב„פיננאנשל טיימס", המופיע בפקין. העיתון מוסיף, כי מאז 1984 המדיניות המונטארית של הממשלה אינה עקבית, הוא דורש להעניק לבנק המרכזי סמכות מלאה לפקח על אספקת הכסף ועל האשראי.

אספקת הכסף עלתה ב־1987 ב־23 אחוז, אחרי עליות דומות בשנתיים הקודמות, יותר מגידול התפוקה התעשייתית באותן שלוש שנים. לדברי הכלכלנים, הצמיחה היא מהירה מדי.

„היומון הכלכלי" אומר, כי הבריות מתקשות להתרגל לירידת ערכו של הרנמינבי, לאחר שהיה יציב שנים כה רבות. „הם פוחדים שפקדונותיהם יאבדו מערכם, ולכן הם מעדיפים להחזיק מזומנים", כתב העיתון.

לפי נתונים רשמיים, החזיקו תושבי הערים בסוף השנה האחרונה יותר ממאה מיליארדי יואן (27 מיליארדי דולרים) במזומנים — שליש מערך פקדונותיהם בבנקים. לדברי העיתון, מוטב לאנשים מסוימים להוציא כסף מאשר לחסוך.

בהלת קניות

התגובה על האינפלציה היא בהלת־קניות ואגירה, שרוקנו חלק מן החנויות ואילצו אותן להיסגר. „יומון הצרכן הסיני" הרשמי דיווח לא־מכבר על בהלת קניות בכמה חבלים, מתוך תשש הצרכנים מעליה בשיעור האינפלציה. הנה, למשל, בחבל הונאן שבסין הדרומית עמדו התושבים בתור כדי לקנות אבקת־כביסה, סבון, משחת־שיניים, מגבות ושמיכות, עד שהמלאי אזל. היו שקנו בבת־אחת 250 ק"ג אורז.

אחת החנויות ביאנג'ג שבג'יאנגסו מכרה בחודש שעבר תוך יום אחד סבון בשווי של 10,000 יואן (2,700 דולארים), לעומת ממוצע יומי של 400 יואן (110 דולארים). בג'יאנגשי אזל במהירות המלאי של סבון, אבקת־כביסה ואפילו של נייר טואלט.

העיתון הטיל את האשמה בבהלת הקניות על הפחד הרווח, כי יעלו המחירים עוד יותר ועל אגירה מצד חנויות ורוכלים, המנסים לנצל את המצב. „יומון העם" הבטיח למיליארד התושבים של סין, כי אמנם קשה למנוע עליות מחירים, אך הממשלה תעשה כל שביכולתה כדי למנוע שעליית המחירים תהיה השנה בשיעור של יותר מ־10 אחוזים.

„יומון העם" מנה כסיבות לעליית המחירים את המחסור בסחורות, את העלייה המהירה במספר תושבי הערים (מאחר שאיכרים רבים נוטשים את האדמה), את הקטנת השטח לגידול ירקות, ואת הכפור באגן הנהר יאנגצה, אשר הקטין את היבולים. סיבה נוספת היא, לדבריו: העלאת מחירים בלתי־חוקית וספסרות, „מגבירות את עצבנות הצרכנים".

לדברי העיתון — שאנחאי, האנגז'ו וערים אחרות כבר התחילו לשלם סובסידיות לצרכנים, ותושבים נצרכים יזכו לתשלומים מיוחדים, כפיצוי על עליית המחירים. הוא כתב, כי מתן הסובסידיות בפקין יתחיל תוך חודש־חודשיים. ואולם, סובסידיות בסך 10 יואן (2.70 דולארים) לחודש לעובד הן נמוכות מדי, ומן הדין היה לשלם אותן לכל, ולא רק לעובדי המדינה — אמר, לדברי „יומון הצרכן", פקיד ממשלתי.

כאמור, עליית המחירים מעמידה את משטר הרפורמות בדילמה חמורה, נוכח העובדה, שהציבור התרגל למחירים יציבים. לדברי דיפלומט מערבי, מהווה הדוגמה של פולין סיוט לגבי ההנהגה הסינית: שם הביאו עליות המחירים להתמוטטות נרחבות, להעלאות־שכר מופרזות, להגדלת החוב החיצוני ולהפסקת הרפורמות: „לסין יש יכולת גבוהה יותר לבלום אי־שקט מאשר לפולין; אם אכן יהיו מהומות הם יאמצו את ידיו של אותו חלק בהנהגה, המצדד בהאטת הרפורמה".

גאלינסקי על הגל

המשך מעמוד 6

בעוד גאלינסקי מחזק את מעמדו כיו"ר חדש, שנחילו מופתי, התאמתו כנראה השמועות בקשר למעילת כספים וניהול בלתי־תקין של עניינים יהודיים על־ידי היושב ראש הקודם של הוועד המרכזי, ורנר נחמן. זה חדשים אחדים נפוצו שמועות בקרב יהודי גרמניה, שמשהו איננו כשורה. נראה שורנר נחמן הצליח לעכב את ביוהל כספי השילומים עם ניהול כספי קהילתו קראלסרוהה, כספים שעל משיכתם היתה לו שליטה מלאה.

מעולם לא יכלה להיות ביקורת על כספי קהילתו של נחמן, כיוון שהצליח למנוע במשך למעלה מ־10 שנים את רישומה בספר החברות כגוף משפטי (הנתון לביקורת ציבורית), כפי שהדבר קיים לגבי כל אחת מעשרים הקהילות האחרות. השלטונות הגרמניים נתנו בנחמן אימון בלתי מסוייג והוא ידע לנצלו היטב. אם אמנם יתאמתו השמועות והגילויים של הימים האחרונים, זו תהיה מכה קשה ליהדות גרמניה ואף למוסדות הישראליים הרבים הפועלים שם. נחמן עמד למשל, במשך שנים רבות בראש ה„בונדס".

גם למימסד הגרמני נגרמה יותר מאי־נעימות, כיוון שבעת הלוויה שלו, הספידו אותו ראשי כל המפלגות, כולל הקאנצלר קוהל, ראש הסוציאליסטים, יוכן פוגל ושר החוץ גנשר, והכל הפליגו בשבח זכויותיו כ„בונה גשרים".

בנוסף ל־33 מיליון מארק שנעלמו, התברר כי גם סכומים נוספים „נעלמו". מכל מקום, מיד אחרי מותו הוצאו ניירותיו מהמסמכת, ולא נמצאו במשך זמן רב.

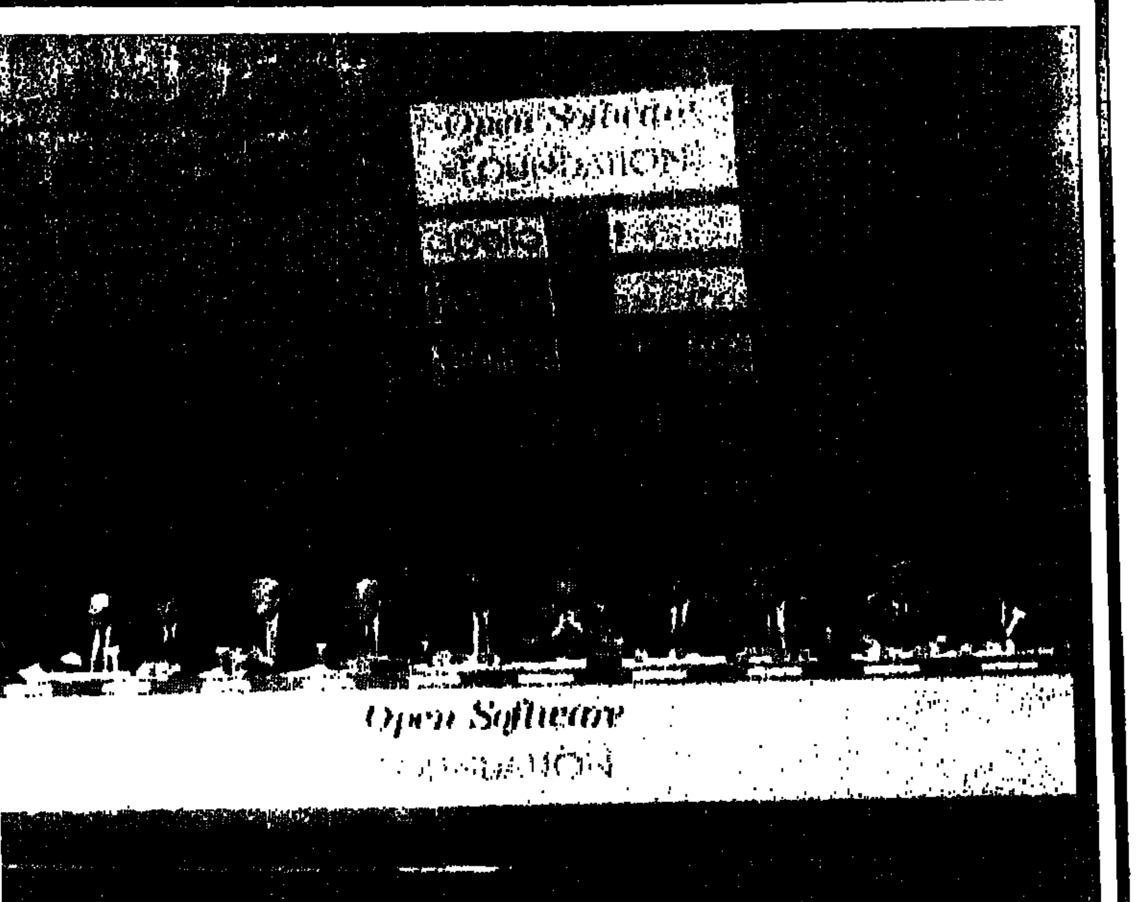

נציגים של שבע החברות המובילות בענף המחשבים מודיעים במסיבת עיתונאים על פיתוח תקן אחיד של תוכנה (תצלום: אי.פי)

ועידה בינלאומית

שבע מהחברות המחשבים הבינלאומיות הגדולות הודיעו בשבוע שעבר על הקמתו של ארגון גג לפיתוח ואספקה של סביבת תוכנה פתוחה שתאפשר להריץ את כל התוכנות על כל סוגי המחשבים המצויים כיום בשוק. צעד זה לו שותפות בין השאר חברות יבמ ודיגיטל בא להקל על קהל המשתמשים.

זו פעם ראשונה שחברות מובילות בענף המחשבים מתאחדות על מנת לקדם תקן בינלאומי אחיד לתוכנה. החברות מבקשות שתקן החדש שיוקם יוביל למצב שבו כל תוכנה או יישום יהיה בלתי תלוי בסוג המחשב שהוא רץ עליו.

הארגון החדש אמור לפתח סביבת תוכנה, מערכת הפעלה מימשקים ומערכות מתקדמות. הפיתוח יתבסס על התקנים הקיימים של מערכת ההפעלה יוניקס, שפיתוחה החל על מנת על מנת להשיג אחידות בתחום התוכנה. הטכנולוגיות הנשקלות על-ידי הארגון כוללות שורת פיתוחים יחודיים לכל אחת מן החברות ופיתוחים נוספים שייעשו עם הזמן, במכון מיוחד שיוקם לצורך זה. בארגון החדש משתתפות לבד מיבמ ודיגיטל גם בול ניקסדורף, סימנס היולט, פקרד ואפולו.

פירושו של דבר

התארגנותן של שבע מהחברות המובילות לתקן תוכנה אחיד שיהיה מבוסס על מערכת ההפעלה „יוניקס", הוא ניצחון גדול [illegible]

„תוכנות שאינן מקוריות"

חברת התוכנה „אשטון טייט", באמצעות נציגתה בישראל, חברת „מרי אינטרנשיונל" הגישה תביעת נזיקין על סך מאה אלף שקלים נגד חברת „ענני" באשמה, כי הפיצה תוכנות דיביים 3 מועתקות שמקורן במזרח הרחוק.

זהו שלב נוסף בתביעה שהחלה להתברר לפני כשנה ובה הוצא צו מניעה זמני נגד ענני, האוסר להפיץ תוכנות אלה. בימ"ש קבע אף בזמנו שרואה-החשבון יתמנה ככונס ויעריך את היקף הפצת התוכנות הלא-חוקיות.

רואה-החשבון יער, שמונה לתפקיד הגיש בשבוע שעבר את חוו"ת, ובו ציין כי רישומי המכירות של חברת ענני אינם ראויים לשמש בסיס פוזיטיבי, קבע עם זאת שקיים חשש כבד כי אכן נמכרו תוכנות שאינן מקוריות.

על סמך דברים אלה הוגשה תביעת נזיקין של חברות „אשטון טייט" ו„מרי אינטרנשיונל".

מרי גונן מנכ"ל חברת „מרי אינטרנשיונל" אמר, כי הוא נלחם בנגע העתקות התוכנה בדרכים שונות ביניהן גם הוזלה של ממש של מוצרי תוכנה שונים והרחבת תשתית המשתמשים והעוסקים בתוכנות.

טכנודע

חברת „נשיונל סמיקונדקטור ישראל" תרמה ערב יום העצמאות, תערוכת קבע למוזיאון הלאומי למדע, תכנון וטכנולוגיה „טכנודע" בבנין הטכניון בחיפה.

נושא התערוכה שבמסגרתה מצינה גם „נשיונל", היא „הישגים טכנולוגיים בתעשיה הישראלית המשקפת את הטכנולוגיה המיוחדת שפותחה ב„נשיונל סמיקונדקטור ישראל", במפעל במגדל העמק ובמרכז התיכנון שלה בהרצליה.

המבקרים בביתן „נשיונל" התרשמו מהישגי החברה בישראל וערכו היכרות עם תהליכי התיכנון והייצור של שבבי החברה. בין השאר מוצגים בתערוכה מוצרים מוגמרים, פרוסות סיליקון בשלבי הכנה שונים. בביתן מוצב מיקרוסקופ שבאמצעותו ניתן לצפות בשבב מוגדל ולעמוד על יכולת המיזעור הגלומה בתעשיה זו.

עזרים טקטיים

חברת טלקום, המתמחה בשיווק והתקנת מערכות טלפוניה ותקשורת, הרחיבה את פעילותה גם לתחום עזרי המחשב.

מוטי אידלסהיים, מנכ"ל טלקום, אמר כי הדרישה לעזרי מחשב באה מלקוחות רבים של החברה, הנמנים הן עם המגזר העסקי והן עם חברי הקיבוצים הרבים, שמרכזי תנועותיהם ומרכז השיווק שלהם שוכנים בקרבת מקום.

מלכה ברודר, הממונה על תחום עזרי המחשב בטלקום, אמרה, כי החברה תספק את כל הציוד הדרוש, כמוה דיסקטים, נייר רציף, סרטים למדפסות, שולחנות מחשב, משתיקי קול למדפסות ועוד, וגם נייר צילום ונייר לפקסימליה.

טלקום תפעיל גם שירות לאספקת העזרים למשרדי הלקוחות.

ביטוח רפואי — המחיר

אין כל חידוש בידיעות על התמוטטותה של מערכת הבריאות. אחת התוצאות של משבר זה היא התפשטות מערכת ביטוח רפואי פרטי. עם התקדמות הרפואה האמירו פלאים מחירי הניתוחים החדישים, כגון ניתוחי לב והשתלות. הביטוח הרפואי בקופות החולים מכסה רק חלק מן הניתוחים הללו, ורק כאשר הם מתבצעים בארץ. התור הארוך לניתוחים אלה הביא לפריחת הרפואה השחורה, ואילו הניתוחים שאינם מתבצעים בארץ יצרו את תופעת השנור וגיוס הכספים עבור בודדים.

רק טבעי הוא, שכאשר מערכת ציבורית נתונה בפשיטת-רגל יימצאו יזמים שינסו לגרוף רווחים מהמצב. בשנים האחרונות גילו חברות הביטוח את החלל הזה, והן עושות מאמצים גדולים להיכנס לתוכו.

ראשונות היו „שילוח", המתמחה שנים רבות בביטוחים רפואיים, ו„מגדל". שתי החברות יצאו לפני מספר שנים בביטוח „מאבק בסרטן". פוליסת ביטוח זו לא נמכרה כפוליסה עצמאית אלא כנספח לפוליסת ביטוח חיים, והיא מבוססת על פיצוי ולא על שיפוי. דהיינו, אין צורך בהוכחת הוצאות, אלא עצם גילוי המחלה מזכה את המבוטח בפיצוי. מצב זה גרם לכך שאנשים אשר חלו בסרטן וקיבלו טיפול דרך קופות החולים, זכו בסכום הביטוח בלי שהיתה להם כל הוצאה בגין המחלה. מאידך, סכום הביטוח היה מוגבל ל־25,000 דולר בלבד, כך שחולה אשר נזקק לטיפול מיוחד בחו"ל זכה רק בחלק קטן מן הפיצוי לו נזקק. עלות הביטוח, שהיתה לכאורה נמוכה, המריאה אל על בשל הצורך בביטוח חיים.

ראו שאר החברות כי טוב, ועטו על המציאה. כיום יכול הצרכן המבולבל להתרוצץ בין שמונה חברות המציעות לו תכניות שונות, בשכל אחת מבטיחה לו שתכניתה היא זו שתביא את הפיתרון לבעיה.

חברת „מגדל" מציעה תכנית ביטוח למקרי חירום רפואיים. התכנית מוגבלת עד לסכום של 120,000 ש"ח למבוגרים ו־600,000 ש"ח לילדים, בתנאי שגם ההורים מבוטחים. התכנית, המבוססת גם היא על בסיס פיצוי, אמורה לפצות את המבוטח בגין סדרת מחלות שלטענת אנשי „מגדל" מהוות כ־70% מגורמי מקרי המוות. גם תכנית זו נמכרת בשילוב עם ביטוח חיים (ריסק), דבר המכפיל, בערך, את מחירה. למעשה, התכנית היא תכנית ביטוח חיים שהורחבה גם למחלות מסויימות. זוג בגיל 35 שירצה לבטח את עצמו ואת שלושת ילדיו, ייאלץ להשליש מדי חודש לקופתה של חברת הביטוח סכום של 130 ש"ח. מאחר שהתכנית אינה מוגדרת כתכנית ביטוח חיים, ואף לא כביטוח רפואי כהגדרתו בפקודת מס הכנסה, הרי שהמבוטח לא יוכל ליהנות מהטבות מס כלשהן בגינה.

יצויין, כי „מגדל" מכירה גם במשפחות חד-הוריות כמשפחה לכל דבר. התעריפים למעשנים גבוהים כ־15% מהתעריפים הרגילים.

גם ל„הסנה", „המגן", „כלל" ו„מנורה" תכניות דומות, בשינויים קלים. ההבדל שבהם — סכומי הביטוח המקסימליים השונים מחברה אחת לשנייה. העובדה שהפוליסות של חברות אלה הן אישיות ולא ניתן למכור אותן לילדים.

ביטוח השתלות

תחום צר אחר שחברות הביטוח מנסות לחדור אליו הוא ביטוח ההשתלות. בתחום זה פועלות החברות „דולב" ו„סהר". „דולב" מציעה ביטוח של עד 200,000 דולר בפרמיה של 20 ש"ח למשפחה, אך היא מוכרת את הפוליסה רק לוועדי עובדים ולא לבודדים. חברת „סהר" מציעה ביטוח עד לסכום של 100 אלף דולר, בפרמיה של 6 ש"ח לחודש לאיש. פוליסות אלה אינן מותנות בקניית ביטוח חיים ומותנות בהוכחת ההוצאה בפועל.

לחברת „שילוח", המפעילה זה שנים רבות קופת-חולים פרטית, תכנית השונה במהותה מכל התכניות האחרות. התכנית מבוססת על פיצוי בגין הוצאות מוכחות עבור ניתוחים פרטיים. החברה מאפשרת למבוטחיה לפנות לרופא פרטי לביצוע הניתוח, תוך קביעת גג לתשלומים בגין כל הוצאה. ל„שילוח" רשימה של רופאי הסכם, המנתחים בתעריפים שנקבעו מכתיבה. הפוליסה מכסה גם חלק נוסף מעלויות האישפוז בבית-חולים פרטי. הפרמיה בתכנית זו היא כ־50 ש"ח למשפחה.

„שילוח" מצאה גם דרך מעניינת למסור את ה„רפואה השחורה". החברה מפצה את מבוטחיה ללא קבלות ב־30% מסכומי הביטוח אם יוותרו על זכותם לניתוח פרטי ויעברו את הניתוח במערכת הרגילה. דרך זו מאפשרת לחולה לבצע את התשלומים לרופאים כמקובל, ללא קבלות.

לא כולל איידס

אגב, אף אחת מן התכניות אינה מכסה חולי איידס.

כל התכניות, כמובן, נמכרות לאנשים בריאים בלבד. בשל עלותן, הן מוגבלות מבחינה מעשית לשלושת העשירונים העליונים בלבד. אם נביא בחשבון כי העשירון העליון אינו נזקק כלל לתכניות אלה, הרי שנותרת שכבה צרה מאוד שאליה מופנים מאמצי השיווק האדירים. ביום עיון שנערך באחרונה בנושא הודו ראשי החברות, שהפוליסות נמכרות בעיקר כגימיק לקידום פוליסות ביטוח חיים, אך הבהירו כי אם מצבה של מערכת הבריאות ימשיך להידרדר, אין ספק שהעיסוק בתחומים אלה יתרחב ויהווה נתח משמעותי יותר בעסקיהן.

החולים ומיעוטי ההכנסה ימשיכו, כרגיל, לחכות בתורים הארוכים בקופות-חולים, בתקווה שלא ימותו לפני הגיע תורם לניתוח. כדאי אולי שמשרד הבריאות יתחיל לפרסם בסטטיסטיקות שלו את מספר החולים הנפטרים בתקופת ההמתנה לניתוח, כמקובל בבריטניה, כדי שהציבור יידע מה המחיר האמיתי של משבר מערכת הבריאות.

גבי בשן

גם איידס

חברת הביטוח „איתן", מקבוצת „כלל", החלה לשווק פוליסת ביטוח חדשה, ראשונה בסוגה — נגד איידס — לעובדי השירותים הרפואיים. בשלב זה ישווק הביטוח על בסיס קבוצתי, והפרמיה השנתית לביטוח בהיקף של 100 אלף דולר תהיה 120 דולר לשנה.

פרופ' אברהם מורג מבית החולים „הדסה", היועץ המקצועי לתוכנית, אמר אתמול במסיבת עיתונאים, כי בישראל התגלו עד כה 59 חולי איידס ומעריכים כי כ־3,000 איש נושאים את הנגיף. עליפי התחזיות כיום, כשליש מנושאי הנגיף הופכים לחולים תוך חמש שנים, כך שבטווח הזה עלולה להיות התפשטות מדאיגה ביותר של המחלה בישראל, וכמובן בעולם כולו.

גבי מי-זהב, מנכ"ל משותף של „איתן", מסר כי פוליסת הביטוח תהיה תקפה לחמש שנים ותוצע לכל העובדים הקשורים לרפואה כולל עובדי מינהל ושירותים בבתי-חולים. סכומי הביטוח יהיו צמודים למדד והפרמיה תהיה בשיעור פרומיל אחד מסכום הביטוח. אין הגבלה לגיל הכניסה לתוכנית, והחברה תסתפק בהצהרת המבוטח ולא תדרוש בדיקות רפואיות.

בארץ לא התגלתה עד כה הדבקה באיידס בקרב צוותים רפואיים. לדברי פרופ' מורג, הסיכוי להדבקה כזאת הוא מזערי. בארה"ב התגלו 15 מקרים כאלה. בסך-הכל היו בארה"ב כ־50 אלף חולי איידס, ועלות הטיפול בחולה מגיעה ל־100 אלף דולר.

אודי נחשון

הועלתה ריבית המימון ליהלומים

שיעורי הריבית בקרן למימון יהלומים הועלו מאתמול, מ־8.6 ל־9.5 אחוזים לשנה. בבנק ישראל הסבירו, כי העלייה באה בעקבות עליית שערי הריבית בשווקים העולמיים. האשראי בקרן היהלומים ניתן בדולרים ויתרת האשראי בקרן מסתכמת בכ־300 מיליון דולר.

א.נ.

חברת שיווק רצינית
בעלת מוניטין, יכולת שיווקית וקשרים עם רשתות שיווק פרטיים ברחבי הארץ, מבקשת להרחיב את מגוון מוצריה
חברות ומפעלים בתעשיה ובקיבוצים העוסקים במוצרי צריכה, והמעוניינים להעזר ברשתות השיווקיות הקיימות ולקדם את מכירת מוצריהן, יפנו אל נציגנו
„שלף יועצים לשיווק"
ת.ד. 33465 תל-אביב, מיקוד 16333, לקביעת פגישה
סודיות מובטחת

שלוש שנים של מיכאל

שקל נקוב

בבנק ישראל לא אהבו את ההתקפות האחרונות על המוסד. מרד הנשיא של אפריל, הלחצים לפיחות והידיעות על שכר הבכירים בבנק, זיכו את הבנק המרכזי ואת העומד בראשו בביקורת מגוונת — פרופסורים ידועים לכלכלה, פוליטיקאים וכמובן העיתונות. התגובה לא אחרה לבוא. הנהלת המוסד זימנה את מעצבי דעת הקהל לשיחת רקע. שבוע אחרי פרסום החשבונות הלאומיים, שבוע לפני פירסום דו"ח בנק ישראל לשנת 1987, הקרינו ראשי הבנק הרבה אנרגיה חיובית.

חיוכים רחבים, ביקורת מרומזת, אך נוקבת, נגד הביקורת, והעיקר — סיכום מאד חיובי של שלוש השנים לתכנית הכלכלית ההיא, מיולי 85, לייצוב המשק. דרך אגב נחוג גם יום הולדת נוסף — שנתיים לכהונתו של הנגיד הנוכחי בתפקיד.

היו שם הרבה קסם אישי ושליטה מעולה בחומר. זה ודאי איננו חדש. אבל היו גם חידושים. על ייצוב המחירים כבר אמרנו שלבנק ישראל יש תשובה ברורה — מרד אפריל היה חריג. על המשך האינפלציה ברמה הנוכחית אומרים בבנק, שאין להם הסבר ברור וחד-משמעי. כנראה שזה יותר קשה ממה שחשבו. הסבר מסויים מניח, שהמערכת מתאימה את עצמה לרמה מסויימת ואז כל הגורמים המעורבים, יצרנים, נותני שירותים, שכר וריבית, מתאימים את עצמם לרמה שלהערכתם תגיע עליית המחירים. התוצאה — האינפלציה ממשיכה להתגלגל ברמה של 15%-20%.

לגבי מאזן התשלומים אומרים בבנק ישראל, שאומנם הגרעון המסחרי התרחב, אבל זה אינו משקף מגמה אלא מצב זמני, מאחר שמחירי היבוא עלו באורח חריג, ובעיקר משום שבמשק הישראלי קיים כיום פוטנציאל יצוא עתידי בלתי מנוצל, שיבוא לידי ביטוי בשנים הבאות. במקביל חל שיפור בחוב החיצוני, בהרכבו ובמבנהו.

אשר למטרה השלישית של התכנית הכלכלית מיולי 85, בבנק אומרים כי הכוונה להנחת תשתית לחידוש הצמיחה במשק, וכאן הנתונים שפורסמו על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הרבה יותר טובים ממה ששיערו בבנק המרכזי. במשך שלוש השנים האחרונות עלה התוצר של הסקטור העסקי ב־18%, ומה שיותר חשוב — 10%, כלומר יותר ממחצית העלייה — מוסברים כתוצאה בעליית פריון העבודה בסקטור העסקי. גידול כזה, מציינים בשמחה גלויה בבנק, לא היה אצלנו מאז הימים הרחוקים ההם של ישראל שלפני מלחמת יום הכיפורים.

במשק הישראלי התקיימו שני תנאים חשובים, אבל אלה הם תנאים שהתקיימו בכל משק אחר במצב דומה — ריסון תקציבי וריסון מוניטרי. התנאי השלישי, שהוא ייחודי לישראל ואשר לדברי בכירי הבנק אינו זוכה להבלטה הראויה לכך, הוא ההסכמה הלאומית הרחבה שהושגה על המדיניות שננקטה, הסכמה בין מיגזרים חברתיים וכלכליים שונים. וזה, אומר המקור הבכיר בחיוך, נכון גם ביחס לעתיד. רק הסכמה חברתית רחבה יכולה להוריד את האינפלציה מתחת לקצב הנוכחי שלה, לעבר הרמות הנכספות של המדינות שמעבר לימים ולהרים הגבוהים. כרגע, בתנאים הפוליטיים הקיימים, אין אפשרות להשיג הסכמה כזאת ולכן אין ברירה אלא להמתין לאחר הבחירות.

שאלנו את בנק ישראל מה ההסבר שלהם לעלייה הגדולה בפריון. הם מעריכים, שהגורם המרכזי לכך היתה הירידה התלולה בקצב האינפלציה. במקום להתעסק עם רואה החשבון ועם יועץ המס, הפנה מנהל המפעל את עיקר תשומת ליבו אל מהנדס הייצור שלו, והתוצאות לא איחרו לבוא.

בבנק ראו בעליית השכר בסקטור העסקי תופעה שלילית והרבו למתוח ביקורת על התעשיינים, המוכנים לשלם שכר גבוה. כיום, אחרי שעליית הפריון נראית יותר ברורה, מוכנים להודות בבנק ישראל כי למרות שעליית השכר עדיין גבוהה יותר משיעור הגידול בפריון, הרי הפער קטן יותר ממה שהם העריכו קודם. ביחס לקשר שבין עליית שכר הבכירים בבנק ישראל לעליית הפריון בסקטור העסקי, לא הצלחנו לקבל תשובה. אולי בפגישה הבאה. לנו יש סבלנות, וגם מספיק זמן.

האם ארלוזורוב מת?

מישהו עוד זוכר שפעם, לפני הרבה שנים, כאשר בישראל שלט ראש ממשלה בשם נחום... לא, לא נחום — מנחם, בגין, הוקמה ועדת חקירה לבירור השאלה החשובה והאקטואלית מי רצח את חיים ארלוזורוב, לא תאמינו, אבל הוועדה הזאת סיימה את תפקידה ואפילו הגישה את מסקנותיה. מישהו יודע מה היו המסקנות? תשובה נכונה תזכה את שולחה בסוף שבוע ברחוב צמח בירושלים.

ההצעה המוזרה של נשיא המדינה, למנות ועדת חקירה לבירור שאלת המשבר במערכת הבריאות, מזכירה מאד את ועדת החקירה ההיא. ארלוזורוב מת, והחולים ממשיכים למות. והם ימשיכו למות גם במהלך פעולתה של ועדת החקירה הממלכתית, פרלמנטרית, משפטית וכו' וכו'. מה שצריך לעשות זה לא להקים ועדת חקירה. מה שצריך לעשות זה להפסיק מיד את המצב הנוכחי, להחזיר את הרופאים ויתר עובדי מערכת הבריאות לעבודה, מתוך ידיעה שמישהו מתכוון לטפל בבעיות שלהם ושל המערכת בידיים נקיות ובשכל ישר. שמישהו לא רוצה להרוויח זמן, אלא לשאוף לפיתרון של פשרה כוללת, שיהיה מקובל על כל הגורמים המעורבים.

ועדת חקירה אינה יכולה לטפל בהווה ובעתיד. ועדת חקירה עוסקת רק בבעיות העבר. ואת הסוגיה הזאת מוטב להשאיר להיסטוריונים, לעיתונאים ולפוליטיקאים.

נשק חלוד

מרד חודש אפריל הוציא מחוריהם את הלוחמים המוכים, גיבורי הפיחותים הזוחלים והדוהרים, אבירי הריסון המוניטרי וריבית הנשך וחסידי הריסון והקיצוץ התקציבי. שוב הם שלפו את חרבותיהם החלודות, הוציאו את חניתותיהם הקהות, והסתערו לעבר טחנות הרוח של השדים המצויירים.

לקצץ מיד בתקציב אבל התקציב כבר קוצץ. לרסן את היקוש הממשלתי אבל הוא כבר רוסן. לאזן את התקציב אבל הוא כבר אוזן, ומאז כולנו מאוזנים, במיוחד אלה הנזקקים לשירותי הבריאות והחינוך. לרסן את האשראי, להעלות את הריבית, להגדיר את כמות הכסף ולא לחרוג ממנו.

כבר היינו בהצגה הזאת, וכבר שילמנו ריבית נשך וכבר ריסנו את האשראי, או מה החידוש. זה הרי [illegible] ממה שרצינו.

הריסון המוניטרי הגדיל את כמות הכסף במחזור, במקום להקטין אותו. והריבית הריאלית כבר פגעה אנושות בסקטור היצרני, בחקלאות ובתעשייה. מותר ללמוד מן הניסיון, אפילו לסגן שר האוצר ולפרופסורים מכובדים לכלכלה מותר.

וכמעט שכחנו את היקר מכל — את השכר, כלומר את תוספת היוקר. אבל מול שהתעשיינים כאן עימנו, כדי שחלילה לא נשכח ואת ועימם עוד כמה פרופסורים ופקידים בכירים באוצר ובבנק ישראל. הכה בשכר והצל את המולדת. רסן את השכר ופתרת את בעיות המשק. גם את הסרט הזה ראינו כבר. השכר אינו מזין את האינפלציה — האינפלציה היא ששוחקת את השכר. תוספת היוקר היא פיצוי חלקי ומאוחר לייקורים. תזכורת למאחרי קום, שמוטב היה אילו המשיכו לישון.

לוי מורב

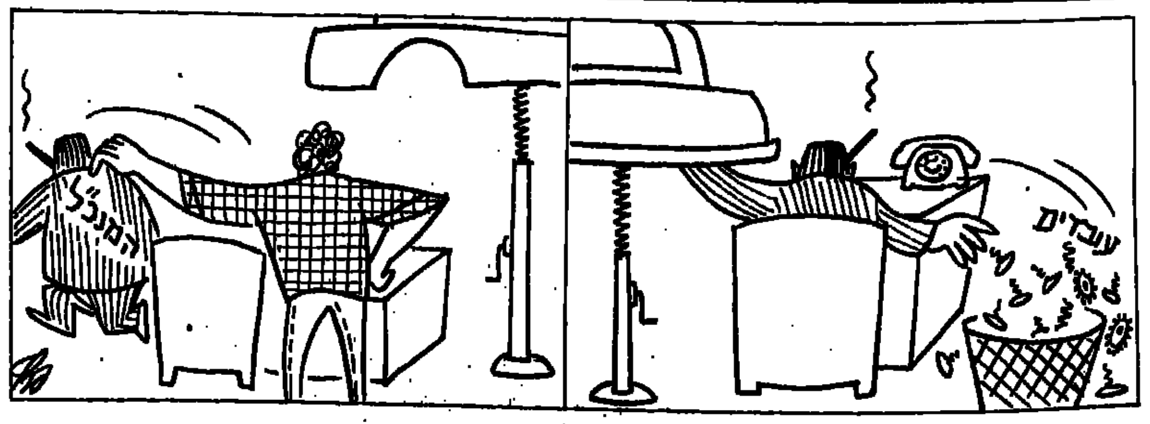

מלחמת הממתקים שווייץ-בריטניה

פוליטיקאים בריטיים חוששים כי המאבק על השליטה בחברות „ראונטרי" ו„קדבורי", ספקיות הממתקים של בעלי „השן המתוקה" בבריטניה, יסתיים בתוצאות מרות לגבי הענף בשנות ה־90.

הצעה שווייצית לקנות את יצרנית הסוכריות „ראונטרי", והגדלת חלקם של אמריקנים בקבוצה לייצור שוקולד ומשקאות קלים, „קדברי-שוופס", נישאות באחרונה בפי הציבור מסיבות שאין להן ולא כלום עם הפופולאריות של מוצריהן.

„ראונטרי" נאבקת נגד שאיפה להשתלטות עויינת מצד חברת המזון השווייצית הענקית „נסטלה", שלדעת מתנגדיה על הממשלה להודפה מן תקבע תקדים מסוכן. תביעה זו לאו דווקא קודמה על-ידי החלטת משרד המסחר הבריטי שלא למנוע קניית 18.2 אחוז ממניות „קדברי-שוופס" על-ידי „ג'נראל סינמה קורפוריישן" האמריקנית. היה זה צעד שתומכים מדיניים ראו בו אות לכך שגם הצעת „נסטלה" לקנות את „ראונטרי" ב־2.1 מיליארד לישט"ש לא תובא לדיון בוועדה למונופולים ומיזוגים, ובכך תיפתח הדרך לפני הפירמה השווייצית להגדיל את חלקה בחברה, המגיע כיום ל־13.4 אחוזים. בינתיים מחזיקה חברה שווייצית נוספת, קבוצת השוקולד „ז'אקובס-סושאר", ב־29.9 אחוזים ממניות החברה.

שר המסחר קנת קלארק שמע בימים אלה מכל הצדדים בפרלמנט ביטויי דאגה לעתיד הבעלות הבריטית על „ראונטרי" לרבות הבעת זעם על חוקי המניות השווייציים, המשריינים למעשה את החברות השווייציות מפני הצעות קנייה, בניגוד לשוק הכספים הפתוח בבריטניה.

פוליטיקאים הרחוקים זה מזה בעמדותיהם, כמו שר ההגנה השמרני לשעבר, מייקל היזלטיין, ודובר האופוזיציה הלייבוריסטית בענייני סחר, טוני בלייר, אמרו כי להיתר ההשתלטות מצד „נסטלה" יהיו השלכות חמורות על התעשייה הבריטית לקראת כינון שוק אירופי אחיד עד סוף 1992. לדברי בלייר לא זו בלבד שיש להביא בחשבון אובדן מקומות תעסוקה ב„ראונטרי", אלא שההחלטה הזאת תציין פרשת דרכים במדיניות הממשלה במירוץ לקראת 1992.

פיטר גרגסון, רויטר

ערך: לוי מורב

אפליית היצוא החקלאי גורמת הפסדים למגדלים

האוצר גזל ממגדלי הכותנה סכום של 25 מיליון דולר, שהגיע להם בחוק — הכריז אתמול סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ-עוז בפגישה עם כתבי חקלאות בתל-אביב.

לדבריו, אישר האוצר, לפני מספר חודשים ובלחץ שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, פיצוי בסך 50 מיליון דולר לתעשיינים המייצאים לגוש הדולר, בגלל שחיקת הדולר לעומת המטבעות האירופיים, והקפאת שער החליפין של השקל כלפי הדולר. שר החקלאות פנה לאוצר בדרישה דומה. כלומר, שגם החקלאים המייצאים לגוש הדולר, כמו יצואני עגבניות לארה"ב, יצואני ירקות אחרים המיוצגים על-ידי „אגרקסקו", וכן מועצת הכותנה, הנמכרת בכל העולם בדולרים — יקבלו פיצוי דומה. כץ-עוז טען, כי האוצר הסכים לדרישת שר החקלאות, והוקמה ועדה מיוחדת בראשות עמנואל דליהו מהרשות לתכנון במשרד החקלאות, ובהשתתפות נציגים ממשרדי האוצר והחקלאות. הוועדה שמעה את בעלי-העניין והמליצה לפני משרד האוצר על פיצוי שווה לזה של התעשיינים.

דוד אנטורג, מנכ"ל מועצת הכותנה, ציין כי שטחי הכותנה וזריעתם הסתיימה לפני יותר מחודש משתרעים 480 אלף דונם, לעומת 400 אלף דונם בשנת 1987: לא רק ששטח המזרע גדל הסביר אנטורג חל שנוי גדול ומשמעותי מאד. השנה תופסת הכותנה ארוכת הסיבים מזן „פימה" 26 אחוז מהשטח, לעומת 6 אחוזים לפני שנתיים. ל„פימה" מחיר טוב מאד, יותר מ־1 דולר לליברה, בעוד הכותנה המסורתית מזן „אקלה", בעלת הסיב הבינוני, שתפסה את רוב השטח, מחירה 80 סנט לליברה. אנטורג הזכיר, כי ב־1986, שהיתה שנת-שיא מבחינת גודל השטח — 650 אלף דונם — היתה שנה קשה למגדלי הכותנה. המחירים נפלו מיותר מ־80 סנט לליברה ב־1985 ל־35-30 סנט לליברה. תגובת מגדלי הכותנה היתה צפויה — בשנת 1987 היו שטחי הכותנה 400 אלף דונם.

אחרי הירידה חזרו המחירים למצבם הרגיל, 80-75 סנט לליברה לכותנה בעלת סיב בינוני ויותר מדולר הליברה לכותנה ארוכת סיבים. המעבר מגידול כותנה מסוג „אקלה", בה התמחו מגדלי הכותנה בארץ והגיעו להישגים עולמיים, לכותנה ארוכת הסיבים מסוג „פימה" איננו פשוט ומצריך ידע רב. יש צורך גם במאמץ רב במחקר פיתוח והשקעת מחשבה ועבודה, אבל זה אפשרי.

לפי ההערכות, יגיעו יבולי הכותנה ב־1988 לכ־54 אלף טונות „אקלה" ו־20 אלף טונות „פימה". היצוא נאמד בכ־120 מיליון דולר פו"ב לפני ביטוח שער. לפי הנתונים, 25 אחוז מההוצאות לגידול כותנה הן עבור מים, 40 אחוז מההוצאות הן לרכישת חומרי הדברה וריסוס, והשאר הוצאות לעיבוד השטח, מיכון וחידושו והוצאות עבודה.

חיים מרגלית

בנק ישראל לוחץ להורדת הריבית

בחודש יוני יקיים בנק ישראל חמישה מכרזים מוניטריים שבועיים למערכת הבנקאות. כל מכרז יהיה בסכום של 450 מיליון ש"ח ויינתן ל־7 ימים. המיכרז הראשון ייערך ביום חמישי השבוע.

מבנק ישראל נמסר, כי סכום המיכרזים נקבע בהנחה שיהיה מיחזור מלא של החוב הפנימי במהלך החודש הבא. כמו בחודשים הקודמים הבנק המרכזי יבדוק באופן שוטף את סכומי המכרזים, לאור יעדי המדיניות המוניטרית. השבוע פורעים הבנקים הלוואה מוניטרית בסכום של 400 מיליון ש"ח.

גורמים בנקאיים ציינו, כי הודעת בנק ישראל, בדבר העלאה נוספת של היקף המיכרזים המוניטריים, מלמדת על רצונו להמשיך ללחוץ להורדת הריבית במערכת, אולם בתנאים הקיימים ספק אם הבנק המרכזי יצליח במשימה. אותם גורמים ציינו עוד, כי בימים האחרונים ריבית הזכות נמצאת בעלייה, והדבר עשוי להתבטא בעליית הריבית במיכרז שייערך ביום חמישי הקרוב.

אודי נחשון

פילפל

מונופול בשלט-רחוק

שלמה פרנקל

[illegible]

מה חדש

קוסטלו לצדקה

עופר ניר

אלביס קוסטלו „גאליץ" להופיע הופעה מיוחדת בפני חבריו של איגוד סוחרים בריטי. ההופעה היתה תחלק שלו בעיסקה יוצאת־דופן, שאורגנה במהירות, כדי לאפשר לו להופיע בפסטיבל הפולק באיים השטלנדיים.

קוסטלו שרצה להפליג על סיפון מעבורת מאברדין, סקוטלנד, הועמד בפני עובדה לא נעימה, כאשר שניים מאנשי צוותה הודיעו כי אינם מוכנים להפליג, מתוך הזדהות עם חבריהם השובתים. קוסטלו, שהיה כלחץ של זמן, יצר קשר טלפוני עם מנהיגי האיגוד והבטיח, כי אם יותר לו להמשיך בדרכו, הוא מתחייב לתת הופעה מיוחדת למען השובתים. השובתים אישרו את העיסקה, הוא הפליג, השתתף בפסטיבל ושב לאברדין, להופעה המובטחת. „אני מזדהה עם מטרות השביתה," הבהיר קוסטלו, „אני מוכן לעשות כל מה שביכולתי כדי להציג אותם באור חיובי, בניגוד לדימוי שלהם בעיתונות."

זה לא היה מופע הצדקה היחיד של קוסטלו בזמן האחרון. לפני שבועות אחדים, נטל חלק באירוע מיוחד שכל הכנסותיו קודש לבית־החולים לילדים, הוותיק ביותר באנגליה. הוא הופיע בצמד עם בריטי חיינר. כמו כן, הופיעה באותו אירוע, להקת כוכבים מיוחדת, שבין חבריה היו ביל וויימן, פיל קולינס, אדי גרנט, וטרנס טרנט דארבי.

חיקוי עירום לביטלס

הלהקה האמריקנית השערורייתית „הפלפלים הלוהטים מחריפות", מוכנה לעשות הכל כדי להגיע אל הקהל הרחב. הגימיק הידוע שלהם: גרביים על המה־שמו, יעני קונדום מצמר... לשיא ניצול הגימיק הרביליי הזה, הגיעו כאשר הצטלמו בלונדון, במעבר החצייה שליד אולפני „אבי רוד", באותה פוזה ידועה של הביטלס.

עירומים, הגרב במקום האיסטרטגי, חצו בגאון את הכביש. „הרעיון המקורי היה שלנו, „סיפרו חברי הלהקה הגאים מאוד. „חשבנו להצטלם לפרסומת, לזעזע את הקהל, לגרום לו עניין בלהקה. אבל חברת התקליטים החליטה, שיהיה לצילום הזה ערך מסחרי רב יותר, אם יופיע על עטיפת המיני־אלבום החדש שלנו. אגב, הצילום נעשה בחודש פברואר, מוקדם מאוד בבוקר. היינו עייפים וקפאנו מקור, אבל אנחנו שמחים שעשינו זאת."

הם אולי שמחים, מעריצי הביטלס והאקס־ביטלס עצמם, כנראה מרוצים פחות. ואם כבר מדברים על הביטלס, יש עימנו בשורה טובה, מפי ג'ורג' הריסון. הריסון, כידוע, לא היה ביחסים טובים במיוחד עם פול מקארטני וזה הלך והחריף ככל שחלפו השנים. הריסון, יוקו אונו, ורינגו סטאר גם הגישו תביעה משפטית נגד מקארטני, בטענה שקיבל תמלוגים שמנים יותר מהם. אבל עכשיו, השתפרו היחסים עד כדי כך שהם, שלושת האקס־ביטלס, להקליט שיר משותף: „פול העלה את הרעיון," סיפר הריסון. „לאחר שנים רבות של יחסים עכורים, אנו לומדים שוב להכיר זה את זה."

מחפשים תפקיד לשינייד

שינייד אוקונור כבשה בסערה את ארצות־הברית, במסע־ההופעות שלה ובתקליט „האריה והקוברה". בארצות־הברית חושבים עליה בגדול, לא רק כזמרת, גם כשחקנית. סוכנות האמנים הגדולה בעולם „וויליאם מוריס", חתמה איתה על חוזה־ייצוג בלעדי ועכשיו, מחפשים בשבילה תפקיד מתאים בסרט קולנוע. כפי הנראה, אין מדובר בסרט מוסיקלי.

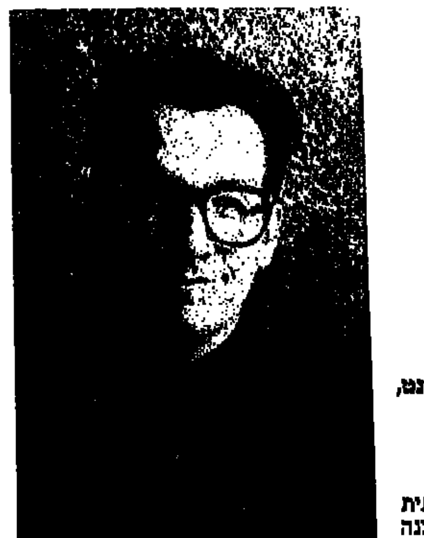

אלביס

תקליטים

לחונקים הידד

עופר ניר

„החונקים" — „הגל חי, כל הלילה" (סי. בי. אס)

באנגלית, נכון, זה נשמע טוב יותר. חי, לגמרי חי. כך הם נשמעים, כפי שהוקלטו במסע — ההופעות שלהם, בקיץ 1986, בפאריז, לונדון ובפסטיבל רידינג, המתקיים באנגליה, מדי שנה.

מי שראה אותם בסינרמה, זוכר את ההנאה העצומה שהפיק הקהל מן המופע, מן ההמטר השחור, כצבע הבגדים, מבעיטות הקראטה של ז'אן־ז'אק בורנל, מן הלהיטים החדשים יחסית, הרכים יחסית, ומן הקטעים היותר קשים לעיכול, שנעשו בשנות ה־70, לפני שנות אור, תוך כדי מהפכת הפאנק.

„החונקים", שיצאו לדרך בשנת 1975, תקדימו, כרונולוגית, את הפאנק, אבל הם השתלבו היטב בסיפור הזה, למרות הגיל המבוגר יחסית. זכו לתקופה הזאת, בקטעים כמו „נאה וקלוקל". ו„אין יותר גיבורים".

אבל אולי בגלל הגיל, אולי כדי להראות שיש בהם גם צד רומנטי יותר, שינו „החונקים", לפני שש שנים, את הסגנון, הצבע והאופי של להקתם. שינוי שבא לידי ביטוי גם בהצלחה מסחרית ופופולאריות גם בקרב בני גילים שכבר הספיקו להתבגר ואולי גם ויתרו על רוקנ'רול לטובת משהו רגוע יותר. שנות ה־80 סיפקו להיטים רבים, קומוניקטיביים וקליטים, כמו „זהוב חום", „אשה אירופית", „נערה קטנה ומוזרה" ו„תפוף השמש".

„החונקים" היו ונותרו להקה שעושה מה שמתחשק לה. כך מבחינה מוסיקלית, כך גם בקשר עם הקהל והמדיה. בכיף טוב, הם יכולים להיות יוצאים מן הכלל. בתקליט הזה ברובו, הם נשמעים טוב. עדיין לא התעייפו. עדיין כיף איתם. וכשהם מסיימים, כמחווה ל„הקינקס", בלהיט „כל היום וכל הלילה", יש רצון, מובן כחלום, לשמוע אותם שנית. רצוי, בסינרמה. עוד פעם אחת.

זיקיות

ראשים מדברים „עירום", סי.בי.אס

איזה כיף של תקליט, תענוג צרוף! משב־רוח מרענן בתוך חבילת התקליטים של הילדות המזמרות, שנחתה עלינו לאחרונה. לא כדאי להכביר מלים, צריך לשמוע עוד ועוד ועוד, לא מכיר תרופה יותר טובה להומסין.

סטיב לילירווייט הפיק חגיגה של מקצבים מסלסלה דרך מוסיקה אפריקנית, ועד קאנטרי. לילירוויט מקבל ציון 10 ומוקפץ כיתה. כל שיר פנינה, אין נפילות, רק תענוג מתמשך, תקליט אופטימי. מוסיקה לראש ולרגליים, צד ראשון קצבי, ריקוד, צד שני איטי יותר, מהורהר. שני הצדדים יוצרים תקליט מושלם, אין מילה אחרת.

„ראשים מדברים" חוזר ב„עירום" לשיטת העבודה הקודמת. קודם מארגנים מוסיקה, אחר־כך בא כל השאר. מי שחושב שהשאר חשוב פחות — טועה. השירה של ביירן מהפנטת. הטקסטים שכתב מצויינים, מלאי הומור — חלקם אפילו מצחיקים. למה לדבר, תקשיבו (מתוך „הקרקס הדמוקרטי"): גיליתי הבוקר/ שקרקס עומד להגיע העירה/הם נוהגים בקדילקים ומשתמשים בהוקי־פוקי ובשירותים חשאיים/...כשהם מבקשים מתנדבים/ אנחנו הראשונים להתנדב/כשכרוז מכריז בשמנו/אנחנו הראשונים לגשת... לישון/ הם גונבים את החלומות שלנו/חלומות למכירה/ואחר־כך הם מוכרים אותם בחזרה..."

או (מתוך „ביג דדי"): „היו לה דמעות קטנטנות/כמו של בובת ברבי/היא אהבה לקנות ב„סירס"/ולבקר בשופינג־מולס/ עכשיו היא אמא גדולה/ תגיד לאבא/ בכי,בכי בכי, בכי/כסף ישן/הכסף הישן שלך לא משנה עכשיו/קח רחמים/רחמים, רחמים, אבא הולך לרוג עכשיו... עד תענוג, כבר אמרתי. עוד שירים שאני אוהב במיוחד: „עיוור", „מר ג'ונס", „עירומה לגמרי", „רובי יקרה", „פרחים", „אבא אמא אתה ואני", „עבודות הזיוף" ו„מים שרים" (ואלה בערך כל שירי התקליט) על העטיפה מצויר קוף.

ע.נ.

חסר לנו

כמה מלים על ההופעות של „ז'אן קונפליקט" בפינגווין. הם נשמעים טוב, אולי טוב יותר מבעבר. מי שחושש מנוסטלגיה, התבדה. לא שלא היתה נוסטלגיה, אבל היו גם דברים אחרים, ובעיקר רמי פורטיס, שכל הופעה שלו היא חוויה בפני עצמה.

ב„מינימל קומפקט" הוא שיחק כינור שני או שלישי, ב„ז'אן קונפליקט" הוא לוקח את המקום שמגיע לו בקדמת הבמה, וכמו תמיד נותן את עצמו עד הסוף, רק בשבילו היה שווה לשמוע ולראות את הלהקה. האחרים משלימים את התמונה, ואין ספק שהשנים שעברו מאז פירוק הלהקה (הם טוענים, אגב, שהיא אף פעם לא פורקה) היטיבו עם יכולת הנגינה של רונן בן־טל (קלידים) ויקי אבימור (קלידים ובאס).

ז'אן זאק גולדברג (תופים) היה מצוין כהרגלו, כך גם גיל סמטנה. המוסיקה של ההרכב פחות מחדשת היום, ובכל זאת לא עושים מוסיקה כזו בארץ וגם לא מופיעים ככה, כך שזה עדיין נשמע טרי, שכאילו רק השבוע הם התחילו להופיע.

בסך־הכל היתה הופעה מהנה. הופעה שהצדיקה את האיחוד מחדש. ובעיקר — טוב שפורטיס בא לכאן מפעם לפעם, הוא חסר לנו.

ע.נ.

מופעים

הערך המוסף

יהודה פוליקר – „אפר ואבק", הופעה חיה

יוסי ננונו

אחרי „אפר ואבק" התקליט, אחרי הביקורות האוהדות, אחרי המופע המרגש בערב יום השואה, מגיע תורו של המופע. הרבה מילים נכתבו על „אפר ואבק" ועל פוליקר בחודשים האחרונים. הרבה מלים שיצרו לטעמי, תחושה של שובע אצל הקהל, שובע שאסור שיקרה, אסור שדווקא המופע הבימתי יפגע. פוליקר, למי שהספיק לשכוח, בא מרוק וכיוצר רוק ההופעה החיה היא חלק בלתי נפרד ממכלול היצירה שלו. כך שמי שהלך איתו עד עכשיו, חייב להמשיך וללכת, ומי שלא הגיע הזמן להצטרף.

אומנם במחשבה הראשונה, הרעיון להעמיד את „אפר ואבק" על הבמה נשמע בעייתי. היו גם מבקרים שדיברו על הבעייתיות שבהעמדת מופע שואה. לא מובן לי איך הם הגיעו לזה. המופע של פוליקר הוא קודם כל מופע רוק על כל המשתמע מכך. נקודה. אפשר וצריך — לשיר את „אפר ואבק" עם גיטרות רוק, תאורה ועשן. נכחתי בחזרות האחרונות לקראת המופע, שערך פוליקר בקיבוץ הערגן(?), ונדמה לי שהמופע מסוגל להעביר את אותן חוויות שמעביר התקליט. ליעקב גלעד, המפיק המוסיקלי, יש את הכישרון להעמיד מופע רוק מבלי לאבד את האינטימיות, את החום ואת הכאב שזורמים מהתקליט.

ההפקה עשירה. 6 נגנים על הבמה מנסים לשחזר את צליל התקליט בנוסף לאיכויות שהופעה חיה מספקת, עוברים עד לפרטים הקטנים כמו חיקוי של רעש הרכבת או נגינת האקורדיון. בקטעים מסויימים הצליל כבד, מעיק. קטעים שצריך להקשיב להם. בקטעים אחרים המוסיקה קצבית יותר, רוקית, מלאת שמחה. אלה גם הקטעים שהקהל יוכל לרקוד בהם אם ירצה. השילוב הזה הוא שמייחד את המופע ממופעים אחרים שרצים כרגע. הוא נותן לו את הערך המוסף.

„אפר ואבק" הוא מופע רוק תובעני, מופע שינסה להשאיר את הקהל עם מחשבות ותחושות מעבר לכיף של מופע רוק רגיל. אסור לפחד מזה, צריך לתת לזה צ'אנס. „אפר ואבק" התקליט הוא ציון דרך ברוק הישראלי. גם המופע יכול להפוך כזה, ונדמה לי שזה גם מה שיקרה. בימים הקרובים הוא מתחיל לרוץ, רוצו אחריו!

אל יהודה פוליקר, גיטרות ובוזוקי, מצטרפים חיים רומנו — גיטרות ובוזוקי, שפי ישי — קלידים, אקורדיון, נועם זייד — כלי הקשה, איתי וילבר — באס, ניר צדקיה — תופים. החומר כאמור כולל את כל שירי „אפר ואבק", ובנוסף להם מיטב הלהיטים של פוליקר במהלך השנים, וביצועים חדשים לשירים שכתב לאחרים.

יהודה פוליקר – מופע רוק תובעני

שטותניקים

הרבה גלגולים עבר מועדון ה„חמאם". נדמה לי שמאז אירי הוא לא היה, אז כנראה שהגיע הזמן, בימי השבוע שבין ה־27.5 ועד 26.6 תופיע ב„חמאם" שלישיית ה„קלטיקס פולק", שלישייה שמנגנת מוסיקה אירית פולקלוריסטית.

הכוונה לערוך חגיגה של בירה ושתיה, כשהקהל אמור להשתתף השתתפות פעילה במופע כולל: רקיעות רגליים, קריאות בניים ושאר הפרעות, שרק שיכורים יכולים להרשות לעצמם.

ה„קלטיקס פולק" הוקמה בשנות ה־70' והיא מורכבת מהאחים פטריק ודני אופלהרטי. השלושה מנגנים במיגוון רחב של כלים, מגיטרות שונות דרך נבל אירי, בנג'ו, מנדולינה, אקורדיאון ועוד. בדרך כלל הם מופיעים בבתי־מרזח באנגליה ובסקוטלנד ובפסטיבלים שונים לפולקלור ברחבי העולם. הם הספיקו להופיע עם פיט סיגר ולהקליט תקליטים רבים, חלקם הוקלטו בהופעות חיות. אם זה מעניין מישהו או נציין, שהם הופיעו גם בפני רונלד רייגן והאמפיור כשביקר בארה"ב.

החומר שתשיר השלישיה הוא שירי שתיה, שירי זימה, ושירי שטות, והכל כיד הבירה הטובה עליהם. ה„חמאם" עצמו יוכשר ויתאים עצמו לפאב אירי טיפוסי, כולל הכל. בימי השבוע הנותרים, כשהם לא מופיעים ב„חמאם", יתארחו השלושה במקומות שונים ברחבי הארץ.

ע.נ.

זרע, מבחנה וכסף

זה שנה וחצי פועלת בבית החולים „קפלן", ברחובות, יחידה להפריה חוץ־גופית, מה שמכונה בפי העם „הפריית מבחנה". לאחרונה חגגה היחידה את הולדת הצאצא השני „שלה" (כולל זוג תאומים), הישג מרשים ליחידה הקטנה, בהתחשב בעובדה שהוקמה כמעט במחתרת, תוך מחסור בציוד אלמנטרי. מדי פעם, יוצאים רופאי היחידה למבצעי הסברה ותרומה אך עד עתה — התוצאות דלות.

„אין לנו ביחידה פטנטים מיוחדים", פרופ' בורשטיין, מנהל היחידה, וגם הציוד שאנחנו מפעילים היום גייסנו בתרומות. אלא שכדי להרחיב ולשרת אוכלוסיה גדולה יותר אנחנו חייבים ברכישת מיכשור מתקדם יותר.

— מה הכוונה במיכשור מתקדם?

„אחד השלבים בהפריה חוץ־גופית הוא הוצאת הביצית מרחם האשה והפרייתה בזרע של בן זוגה. היום אנו שואבים את הביצית בעזרת מכשיר הקרוי לאפרוסקופ, מכשיר אופטי־כירורגי, שמחדירים את קצהו לחלל הבטן, דוקרים בו את השחלה ושואבים ביצית. זהו תהליך ארוך ודי מסורבל, והנטייה היא לעבור לשאיבה באמצעות מכשיר אולטראסאונד המוחדר דרך הנרתיק או באמצעות דיקור בבטן. בשיטה החדישה התוצאות יותר טובות וגם מבחינת המטופלת — לאחר שלוש־ארבע שעות האשה כבר יכולה ללכת הביתה.

„לגבי משרד הבריאות — איננו שייכים אליהם" — מרגיש פרופ' בורשטיין — ובקופ"ח, הרי המצב ידוע, אומרים לנו: תסתדרו. כך שהדרך היחידה שניתן להרחיב ולשרת ציבור יותר גדול היא בפנייה לקהילה ולתורמים מחו"ל".

2000 ש"ח לקורס טיפולי

קורס טיפולי אחד (הכנת האשה, שאיבת הביצית, הפרייתה בזרע הבעל, החזרת הביצית לרחם ופיקוח על ההריון) עולה כ־2000 ש"ח. ההצלחה של קורס כזה היא כ־20־15 אחוז. בשנה הראשונה לפעולתה של היחידה — בוצעו בה 115־110 מחזורי טיפול ב־90 נשים, הישג נכבד בהתחשב בכך שאפילו מקום מתאים ליחידה עדיין לא קיים.

„מה שנחוץ לנו ביותר הוא מקום עבודה — אומר פרופ' בורשטיין — כלומר חדר ניתוח. הוצאת הביצית מהשחלה היא פעולה כירורגית."

הסכומים הדרושים לבנייתו של חדר ניתוח גינקולוגי שישרת פונקציות נוספות במחלקה עשויים להסתכם בכחצי מיליון דולר. כסף גדול. מפתיע, אולי, אבל כשמדובר בכסף גדול נמצא, בדרך־כלל, מקור למימון. מכירת נכסים שברשות קופ"ח ברחובות (מגרש בית היולדות הישן שנסגר) — יועדו למטרה זו. בורשטיין מקווה שתוך שנתיים יושלם הפרויקט.

הבעיות הן דווקא בדברים „הקטנים". מתקנים להקפאת זרע ולהקפאת עוברים וביציות, למשל.

ד"ר בורשטיין: „בהפרייה חוץ־גופית מטפלים בזוגות שיש להם בעיות עקרות, בדרך כלל לאשה, אך גם לבעל. יש מקרים שחייבים להשתמש בזרע מוקפא (או אפילו בזרע מוקפא של תורמים). מכשיר להקפאת זרע כולל מתקן איכסון לזרע בטמפרטורה של מינוס 196 צ', ועלותו היא כמה אלפי שקלים בלבד. מכשיר להקפאת ביציות ועוברים, והקפאת ביצית היא תהליך מסובך וארוך בהרבה מהקפאת זרע והטכניקה עדינה בהרבה. מחירו 25 אלף דולר.

עד היום לא הוכרה היחידה להפריה חוץ־גופית בקפלן כזכאית לתקנים ולרופאים ממרכז קופ"ח. כעת מתנהל מאבק עם הנהלת הקופה בנושא הזה.

משנולד, ביחידה החדשה לפני יותר משנה, הילד הראשון „בהפריה חוץ־גופית", זכה המאורע לפירסום רב בכל העיתונות המקומית בדרום, אך חיש מהר עברו לסדר היום. ברכות ואיחולים בשפע — אך לא סיוע.

„לא נעים לומר, אבל גם הקיבוצים התעלמו. הם יודעים לדרוש לחברים שלהם את מיטב השירות, אך הצעות לסיוע לא קיבלנו מהם," מעיר פרופ' בורשטיין.

לא לכל מקרה

ההפריה החוץ־גופית מתאימה לנשים שאצלן החצוצרות סתומות, מה שמכונה „עקרות מכאנית". קבוצה אחרת של נשים המטופלות ביחידה סובלות מעקרות לא מוסברת: הכל תקין (אצל הבעל ואצל האשה) ולא מוצאים את הסיבה לעקרות. לקבוצה נוספת של נשים יש בעיות הורמונליות, שבגללן האשה לא מבייצת בצורה נורמאלית, ועוד תת־קבוצה: נשים הלוקות באנדומטריוזיס, מחלה הנמצאת ברירית הרחם ועלולה לגרום עקרות. יש נשים שבעייתן היא נוגדנים הפועלים כנגד זרע הבעל. במקרה זה הזרע „מושמד" ואינו מגיע לביצית ואינו מפרה אותה.

היחידה להפריה חוץ־גופית בקפלן פועלת בעזרת כוח־אדם מצומצם, הכולל שלושה רופאים בחצי משרה, שתי ביולוגיות, מזכירה ואחות. הציוד המעבדתי והמיכשור בשווי של 150 אלף דולר — נרכש כולו בעזרת תרומות.

טיפול ההפריה נמשך כחודש, בין מחזור למחזור. אם הוחלט שאשה מסוימת, לאחר כל הבדיקות שנעשו, מתאימה לטיפול, מתחילים בו ביום השלישי למחזורה החודשי. היא מגיעה לשאיבת ביציות בימים ה־11־12 למחזור. לאחר מכן נעשית ההפריה במבחנה, (בצלחות „פטרי" יותר נכון) במשך יומיים. כשנוכחים במציאות של עוברים מעבירים אותם אל הרחם.

כאן מסתיים הטיפול הספציפי והאשה נחה במשך יומיים ללא צורך בטיפול מיוחד. אם ההריון נכשל, מפשירים כעבור חודש־חודשיים עוברים נוספים מאותה ההפריה ומתחילים מחדש.

האוכלוסיה המטופלת ביחידה להפריה חוץ־גופית בקפלן אינה הומוגנית. אפשר למצוא בה גם נשים ערביות מרצועת עזה ונשים דתיות רבות, המקבלות היתר מן הרבנים שמצוות „פרו ורבו" לנגד עיניהם. מן הסתם גם הם מסכימים, שאם לאלוהים יש מחדלים — מישהו צריך לתקן אותם.

עמירם כהן

בזכות הישן

כולם מדברים מיקרוגלית — לא תמצא היום עיתון או ספר מתכונים שאינו עוסק במיקרוגל. כל הכלים החדשים מכוונים למיקרוגל, ומי שאין לו מיקרוגל, הוא בכלל לא על הגל.

אצלי אין מיקרוגל, גם לא תנור אפייה משוכלל. יש לי תנור אפייה ישן ומצ'וקמק בן 20 שנה. כפתור אחד נפל ודלת הזכוכית ידעה ימים שקופים יותר. הקירות מפוייחים וידית הפתיחה נשרה.

אני אופה בתנור האפייה שלי עוגות נפלאות ומאכלים משובבי נפש. נכון, כל פעם אני נושאת תפילה חרישית שהעוגה תעלה והתבשיל לא ייחרך. מתברר שיש אלוהים בשמיים, המאזין לבעלי תנורים ישנים.

כולם קונים מקרר שנות ה־2000, כזה המכיל כמויות־ענק של מזון, עם פריזר נפרד להקפאה עמוקה, דלתות מתוחכמות, ומאכסנות מזון בצורה יעילה, תאים עמוקים, תאורה חרישית ואוטומט לקוביות קרח.

המקרר הישן שלי עדיין מתפקד. אינני רצה להחליף אותו כל פעם שיוצאת מהדורה חדשה של מקררים. איש לא הצליח לשכנע אותי שיש טעם באגירת כמויות אדירות של מזון. אני מאפשרת לחנויות לשמור באולמות הקירור שלהן את התוצרת הטרייה. ה„קינקלים" שבביתי מכלים ממילא כל מזון הראוי לאכילה. אם המקרר מתרוקן, והמזונות מתחסלים, בלי שום קשר לכמות המזון ולטיבו, מה הטעם באגירה? במקרר הקטן והישן שלי יש חללים לא מנוצלים והוא נראה ריק להחריד. לא פעם חשבתי להפוך אותו לארון נעליים, כדי לחסל את הריקנות הנוראה שבתוכו.

עדיין לא קניתי קומפקט־דיסק ויש לי רדיו מימי מתושלח. למרות זאת, אני שומעת חדשות, מוסיקה קלאסית ואת „קול השלום". עוד לא שמעתי רדיו משוכלל שיצליח להפיק צלילים כה יפים כמו הרדיו הישן שלי. המירוץ אחר השיכלולים האחרונים לא תפש אותי, ואני עדיין שומרת אמונים לאותו מקלט רדיו שקיבלתי ביום נישואי. הקומפקט־דיסק לא יגיע לביתי. גם לא טייפים דבל־קסט ועוד מכשירי זוועה מסוג זה או אחר, ולמרות זאת אני חשה עצמי מעודכנת.

כמו המקרר, הרדיו ותנור האפייה, כך אני עדיין מחזיקה את הבעל הישן והטוב שלי. לא רצתי להחליפו במכירת סוף העונה ואני משתדלת לתחזק אותו במצב שימושי סביר. יש איכות בלתי ניתנת להסבר בתגובות הידועות מראש, בבדיחות הישנות שכבר העלו זקן ארוך, בטעויות החוזרות ונשנות ובשיכחה הקבועה של יום ההולדת שלי.

לא, איש לא יקח ממני את התחושה הנפלאה שבחזרה אל הבית הישן, כלי הבית העתיקים והבעל הנצחי, ואל השלווה והביטחון שכל אלה נוטעים בי.

סימה טלמון

אריגים כמו לא מהעולם הזה

לכל מעצב יש את הנקודה החזקה שלו. אצל עודד גרא, שרק לפני כמה שנים כינוהו „ילד פלא", זה החוש הנפלא לצבעים ואריגים.

בגד ים של גרא, ל„פלפל"

לפי דבריו הוא מביא את האריגים מאיטליה ומשווייץ, אך גם מעצבי אופנה אחרים מגיעים למקומות אלה ולא יעלה על דעתם לרכוש את הקטיפה המקומטת שהוא משתמש בה דווקא לבגדי־ים, ולא לבגד ערב מהודר. או ה„הדפסה המנפתת" שראינו לא פעם מעל בגדי ילדים ובקולקציה האחרונה בחולצות הטי של נאף נאף. אצל גרא היא נראית על בגדי־ים ועל שמלות חגיגיות בתחרה יוקרתית והופכת את הבגד לדו־מפלסי. גם הרקמה על בדי הליירה משלה את עין הצופה והושבים שיש לנו עניין עם תחרה או סריג.

אריגים מכווצים, יפים לקלי משקל, עבודתה של אורגת ישראלית צעירה, טלי משורר, וויסקוזות צבעוניות ונוצצות, כמו קשקשים, המשמשות כביסוי בד לחולצות.

התפעלתי במיוחד מבגדי הזמש בצבעים של ים ושמים, כחול עמוק, ירוק, וצבעי אדמה. גרא משתמש בזמש באותה הרצינות כמו בכל אריג אחר ויוצר מחומר זה שמלות בגזרת השק בתוספת פס רחב של קפלים צרים. כיאה לקיץ, משתמש המעצב בהרבה בד פשתן, כותנה וגברדין בצבעי חאקי וחול. מאריגים אלה הוא מעצב שמלות וחליפות בגזרת האמפייר, חצאיות קצרות שאינן מגיעות לדרגת המיני הפרובוקטיבי, ומקטורן באורך זהה כמעט לחצאית. בפעם הראשונה ראינו שמלות קצרות בעלות קרינולינה של ממש לפי כל כללי האופנה של שנות המאה ה־18. איני יודעת איך אפשר לשבת בנוחיות עם שמלות אלו, אך גרא טוען שיש להן ביקוש.

חליפת ורדים, קלוש ומותן צרה

גרא מגרה את הסקרנות ומלביש את הבנות בבגדי ים ובגדי ערב בעלי מחשוף המכונה „מניפה". והוא באמת נראה כמו מניפה ויוצר רושם שאפשר „להציץ".

בגדי הים המפולפלים של מפעל „פלפל" מוצגים בהידור והעזה כמו רוב פריטי הקולקציה של סטודיו גרא. אין זה פלא, כי גם בגדי הים האלה מעוצבים על־ידי עודד גרא. בקיני בעל חזיה הנראית כמו שני כדורי נחושת, בגדי־ים שלמים עם פיתוחים המדגישים את הטבור, גזרה אלכסונית המאריכה את פלג הגוף העליון ופה ושם גם בגדי־ים שאפשר להיכנס איתו למים. האופנה שמגיעה אלינו ממרכזי האופנה שבעולם. אבל הוא רענן ושובב במלוא מובן המלה.

נקודת החולשה שלו: המחירים, שבשום אופן לא מסתדרים עם התקציב הממוצע שלנו לביגוד. אומר גרא: השמלה במחיר מינימום הוא כ־900 ש"ח והמקסימום אי־שם ב־16 אלף ש"ח ויש קונים גם בישראל וגם בחו"ל. שיבוסם להם.

חיה יוסף

מה שטוב לאסטרונאוטים

לפני כ־12 שנה פיתחה חברת „אולפוד" האמריקנית טבליות מזון טבעי ומרוכז, שנועדו להיכלל בערכות הישרדות צבאיות ובציוד טיסות החלל. הן לא באו להחליף את המזון הקונבנציונלי, אלא להעשירו ולספק לגוף את מה שדייאטות וריפות (כשל מחסור במזון או מסיבות רפואיות) נטלו ממנו.

12 טבליות, קלות משקל, טעימות ונמסות בפה בעת מציצה, מספקות לאורגניזם את כל המנה היומית של הויטמינים והמינרלים, פלוס 120 קלוריות ומעט אבות המזון. בשעת חירום ניתן להתקיים במשך זמן מוגבל על טבליות אלה בלבד (12 ביום), אך לא זה יעודן העיקרי. במשך שמונה השנים שה־ALL FOOD TAB היו בשימוש בלבדי של נאס"א וצבא ארה"ב סופקו הטבליות גם לאפריקה, לאוכלוסיות הסובלות מתת־תזונה, והחוקרים טוענים שהצילו נפשות רבות.

לפני ארבע שנים שוחרר האול־פוד־טאב לשוק הפרטי, בחברת השפע האמריקנית, ומיד נמצא להן שימוש גם בהשמנת־יתר. מינון יומי של 6 טבליות מתאים כתחליף לארוחה, כחטיפים בין הארוחות (הן סותמות את הקיבה ובולמות תיאבון), למציצה ברגעי מתח, כשמוכרחים משהו מתוק... הן טובות כתוספת לדייאטת כאסח בלתי מאוזנת, ערובה לאספקת הויטמינים והמינרלים הנחוצים לגוף, בניגוד לאבקות שונות, שתפקידן דומה, האולפוד מיוצרת על טהרת החומרים הטבעיים, בעיקר תמציות של ירקות וחלב רזה, ללא חומרים סינתטיים, כולסטרול או גלוטן. ההחלטה אם בעת מלחמת חורמה להרזיה, עדיף למצוץ טבלייה או לכרסם מלפפון (שגם בו כ־20 קלוריות), היא אינדיווידואלית, אך אין ספק שנוח יותר לצאת מהבית עם קופסה קטנה עם טבליות מאשר עם סל מלפפונים.

שלא להרזיה, טובות האול־פוד־טאב לילדים (במקום סוכריות), לספורטאים, מטיילים ומתאמצים אחרים, לנשים הרות ומניקות, למבריאים וקשישים, לסובלים מחוסר תיאבון או האלרגיים למזון מסויים. הן מותרות לכל גיל ולסובלים מתחלואות שונות: אסטמה, לחץ דם, לב וכו' — הודות לכמות המזערית של נתרן שיש בהן. הן מיוצרות בארבעה טעמים: טבלית לחולי סוכרת, נמצאת בתהליך ההכנה.

עכשיו גם בישראל. מיובאות על־ידי חברת „גת מדילקל", מצוידות באישור משרד הבריאות (נוסף על אישור רשויות הבריאות האמריקניות) ויימכרו (מתחילת יוני) בבתי המרקחת ובחנויות טבע. 70 ש"ח לקופסה בת 100 טבליות.

(צב"ש)

בשר נטו

אחרי שמלאנו כרסינו בסלטים, בפסטידות ובחביתיות למיניהן, החלו מיצי הבשר פועלים הדורשים את שלהם. ואז נזכרנו במלך־מלכי־הבשר, אלברט שמו, אשר מלך על כביש ירושלים בימים הרחוקים ההם, של טרום־אוטוסטרדה. מקומו היה במוצא, ויודעי־דבר אמרו, שכיוון שאינו יושב על אדמת חקק"ל, — הרשות בידו למכור בשר אחר כאוות־נפשו, ואין פוצה פה ומצפצף.

למען הדיוק, ההסטורי יש לומר כי הוא לא היה היחיד. כל הכביש כולו, בקטע של סוף מוצא, היה מרופד איטליזים בלתי כשרים, מזללות קטנות ודוכני סטייקים, לבנים בעיקר, והעסקים פרחו.

היום, לאחר שהכביש פנה מהם, נעלמו כל האתרים, ורק אלברט לבדו נשאר על מכונו ויש לו אטליז, או נכון יותר — חנות לממכר דברי בשר, (כי את מלאכת הקצבות אין הוא עושה במקום) ומסעדה צמודה לחנות. ואנחנו — אל המסעדה באנו.

אין מה לספר על עיצוב ועל דקורציה, סתם שולחנות וכסאות מפורקים. גם הניקיון לא אי־אר־אי. אם תרצו לאכול משהו מלבד בשר, תקבלו. אבל זה לא זה. לעומת זאת הבשר, רבותי, הבשר הוא משהו, ובשבילו כדאי כל המאמץ והראיית הסטייה מן הדרך. מה תוכלו לקבל שם? — מנה יפה של אסדו, סטייקים למיניהם, כולל סטייק פילה, קבבים ושאר בשרים. את גודל המנה אתה קובע, והתשלום בהתאם. תוכל לקבל מנה של 150, 200, 250 גר' — רק תגיד.

מה זה אסדו, אתם שואלים? זהו בשר הנצלה צלייה אטית על האש. פירוש המלה בספרדית הוא צלייה. המומחה הדרום אמריקאי שלנו הוסיף ואמר ששם, בערבות הפמפס, מכינים צ'ימיצ'ורי, CHIMICHURRY מין רוטב עשוי שמן, חומץ, חרדל, שום ופלפלים שונים, ומורחים אותו על הבשר הנצלה, תוך כדי, והתוצאה — משמחת הדריאבטן. כל הסיפור הזה הוא מסורת של הגאוצ'וס, אבל זה אינו מפריע למעדנים שלהם לנדוד לאזור, או לכל מקום אחר. אלברט שלנו איננו גאוצ'ו, אבל את מסורת האסדו הוא אימץ בחפץ לב. שהרי, בבשר עיסוקו.

היינו שלושה סועדים — שני רעבתנים וצמחוני. הרעבתנים אכלו מנות נדיבות של אסדו, וראו עולמם בחייהם. הבשר מגיע במקום ההוא כנפו, הם אינם מתעסקים בזוטות כמו תוספות למיניהן, פיתות והמוצצים תקבל. את השאר עליך להזמין בנפרד. הרעבתנים הזמינו צ'יפס. הצמחוני המסכן התפתל בין סלטים עייפים לחומוס וטחינה מקופסאות, והגיע למסקנה, שלאלברט יש לבוא לאכול בשר. כל היתר אינו שווה מאמץ. גם המנות האחרונות, הבורייה והמוס, מוצאן בקופסאות, כך שמימצא זה מאשר את הנאמר לעיל.

עוד אנחנו יושבים שם, בא איש אחד ושונה אל אשר על האסדו בשאלה מקצועית: מדוע הבשר שהוא קונה במיטב כספו בחנות שלהם, אין טעמו כטעם הבשר המתובל במסעדה.

והאיש אשר על האסדו מלמד אותו את רזי המקצוע, ומייעץ לו בקשר לזמן ובקשר לחום, והאיש שמח וטוב־לב עובר את המחיצה לחנות וקונה חבילה נאה של בשר.

אנחנו קמנו ממקומנו ושילמנו עבור 2 אסדו נפלאים, צ'יפס, קצת סלטים. לא מי יודע מה ו־3 בקבוקי משקה — 34.60 ש"ח והלוה לא הרגנו.

הכתובת? — אלברט, מוצא, על הכביש הישן לירושלים. כבר תראו את השלט לא תוכלו להחמיץ.

בעלת תיאבון

יהודים רעים הולכים דרך הניצוץ; יהודים טובים הולכים דרך סיני

אמש במסיבת עתונאים ששודרה בטלוויזיה הבלגית:

מכלן: לא נשחרר את אלי אוחנה

● כדורגל

יצחק אבידור, מיוחד ל„על המשמר"

„אין לנו כל כוונה לשחרר את אלי אוחנה. ישנן פניות רבות מחוץ לבלגיה, בינהן מאיטליה, להיכנס למו"מ בקשר לאוחנה אולם נעשה הכל כדי להשאירו אצלנו" — כך ראשי מועדון מכלן במסיבת עתונאים שנערכה אמש ושודרה בטלוויזיה הבלגית.

מסיבת העתונאים נקבעה, עם תום הליגה הבלגית, והיתה מיועדת להציג את ההרכב של מכלן בעונה הבאה. המנהל והמאמן לא נקבו בשמו של אלי אוחנה, כאילו הדבר מובן מאליו שהכדורגלן הישראלי יישאר בקבוצה זו, אולם כאשר העלה עתונאי את שאלת אוחנה היתה התשובה שהוא ישחק גם בעונה הבאה בקבוצה.

מסיבת העתונאים התמקדה סביב צירופו של כדורגלן ההולנדי, ג'וני בוסמן, לשורות מכלן, תמורת 600 אלף דולר ששולמו לקבוצתו, איאקס אמסטרדם.

הקבוצה הפורטוגלית, פורטו, הגיעה אמש לשטוטגרט למשחק מחר עם פיליפס איינדהובן ההולנדית, בגמר גביע־אירופה לאלופות כדורגל. כוכב־העבר של פורטוגל, אוסביו, מקדם בברכה את כוכב פורטו, דיאמינטינו, שנפגע ברגלו במשחק ליגה, נעזר בקביים ולא יוכל לשחק בגמר. (תצלום: איי.פי)

שייע פייגנבוים: אעשה כמיטב יכולתי במכבי נתניה

יוסף חכם

„אעשה כמיטב יכולתי כדי להצעיד את מכבי נתניה להישגים" — כך שייע פייגנבוים שהוחתם כמאמן הקבוצה בעונה הבאה, לאחר שהועדף על מאיר נימני.

שייע יבוא במקומו של המאמן זאב זלצר, שיאמן בעונת המשחקים הבאה את קבוצת הפועל צפרירים חולון.

בינתיים עסוק שייע פייגנבוים בהפועל ירושלים. הקבוצה ניצבת אמנם בפיסגת הליגה הארצית אך מתקשה להבטיח את עלייתה. השבת, מקווים בבירה, תנצח הפועל ירושלים בימק"א את מכבי שעריים ותחגוג את שובה ללאומית.

שייע פיגנבוים כבר אימן בעבר בנתניה. הוא העלה את בית"ר נתניה מליגה א' לליגה הלאומית, אולם פוטר לאחר כמה מחזורים.

[illegible]

14 תוצאות בטוטו שוות כ־78 אלף שקל

9 משתתפים ניחשו 14 תוצאות נכונות בשבת בטוטו וכל אחד מהם יקבל 77.776 שקל.

289 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 720 שקל; 4568 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 45 שקל; 36.790 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 5.30 שקל. בגלל ריבוי הזוכים בפרס החמישי הוא לא יחולק ויועבר למחזור הבא.

הערב — גמר משחקי הקט־רגל

משה רוזנברג

משחקי־גמר הקט־רגל יגיעו היום לסיומם באולם מלחה בירושלים.

ב־5 אחה"צ יתמודדו בחצי־הגמר קבוצות מכבי נתניה ובני־יהודה ת"א. ב־6 יהיה דרבי ירושלמי בין בית"ר והפועל בחצי־הגמר השני. לאחר מכן תהיה התמודדות על מקומות 3־4 וב־8.30 ייערך משחק־הגמר.

חליפה ירד מגבול 14 הדקות ב־5000

יחזקאל חליפה היה אור לאתמול הישראלי הרביעי שירד מגבול 14 הדקות ב־5000 מ' כשעבר את המרחק בנוקסוויל, טנסי, בזמן של 13:57.57 והגיע במקום השישי.

התחרות נערכה בחום כבד ורצים רבים פרשו. השיא הישראלי הוא — 13:39.6 דק' ונקבע ע"י יובל וישניצר.

דב קרמר רץ באותה תחרות 1500 מ' ב־3:44.0 דק'.

● ליגות אזוריות

זיקים וגן־יבנה בקרב מכריע

קבוצות זיקים וגן־יבנה יקיימו מאבק במחזור האחרון בפליי־אוף בליגה האיזורית יואב בדרום, שיקבע את האלופה.

זיקים מובילה לפני המחזור האחרון, עם 34 נקודות, לפני גן־יבנה — 31, כך שיספיק לה גם תוצאת תיקו במשחק הביתי. שתי הקבוצות הנוספות בפליי־אוף נמצאות מאחור: גלאון — 29 נקודות ויכיני — 18.

תוצאות השבת: גן־יבנה — גלאון 2:4; זיקים — יכיני 2:5.

ויכוח על סדר המשחקים בחצי־גמר הגביע

סוירי: המשחק בין הפועל ת"א ונתניה חייב להיות השני

ראובן חנניה

ויכוח פרץ אתמול על סדר משחקי חצי־הגמר בגביע־המדינה בכדורגל ביום שלישי, 31 במאי באיצטדיון ברמת־גן. יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, טוען כי המיפגש בין קבוצות הפועל ת"א ומכבי נתניה חייב להיות השני מאחר שיפגיש את שתי הקבוצות החזקות.

לפי ההגרלה שנערכה ביום שישי שעבר נקבע, כי המשחק הראשון יהיה בין מכבי נתניה והפועל ת"א ואילו בשני יתמודדו קבוצות מכבי ת"א, מחזיקת הגביע, ושמשון ת"א.

רוב חברי ההתאחדות לכדורגל צידדו בסוירי וציינו, כי אם המשחק בין הפועל ת"א ומכבי נתניה ייערך ב־6 עלול הדבר לגרום לבעיות תנועה חמורות באיזור האיצטדיון ברמת־גן. לעומת זאת, אם המשחק בין שמשון ומכבי ת"א ייערך תחילה, יסייע הדבר לוויסות התנועה.

סוירי הדגיש כי ההגרלה קבעה אמנם שהמשחק הראשון יהיה בין הפועל ת"א ומכבי נתניה אבל ועדת הליגה והגביע רשאית לשנות את הסדר.

מכבי נתניה מתנגדת לשינוי ואף פנתה עוד לפני ההגרלה בבקשה לשחק ראשונה. זאת מאחר ששחקן ההרכב הראשון, דני גואטה, עומד לשאת באותו ערב אשה.

הממשלה מסרבת לממן השיטור במגרשי הכדורגל

ראובן חנניה

מזכירות ההתאחדות לכדורגל תעמוד במצב־הכן ביום שישי הקרוב אם לא יושג הסדר לתשלום לשוטרים, שיפקחו על משחקי הליגות השונות בשבת.

אתמול החליטה ההתאחדות לכדורגל כי לא תהיה אחראית על השיטור במגרשי הכדורגל. זאת מאחר שמשרד החינוך והתרבות שהיה אחראי על נושא זה עד לחודש אפריל, הודיע להתאחדות לכדורגל שאין בכוונתו לממן בעתיד את הוצאות פעולות השיטור.

משרד החינוך והתרבות חייב להתאחדות לכדורגל סכום של כמיליון ו־712 אלף שקל. 712 אלף שקל מהעונה שעברה ומיליון מהעונה שאמורה עוד עתה.

מקווים שעד יום שישי יושג הסדר, לאחר שמועצת ההימורים של הספורט תיכנס לעובי הקורה.

בגליל העדיפו את מרטין על בובי קטג'

● כדורסל

יצחק ויסהוף

טורי מרטין ישחק גם בעונה הבאה בשורות מחזיקת גביע־המדינה בכדורסל, הפועל הגליל־העליון. מרטין הוחתם בשורות הגליל לעונה שנייה מייד לאחר המשחק הרעיוני שלשום נגד סגל נבחרת ישראל, שחנך את האולם החדש בכפר־בלום.

בקבוצה הצפונית לא היו מאוכזבים מיכולתו של הגבוה בובי קטג', אך השחקן האמריקני בריאי תנוך משחק באותו תפקיד של הישראלי עומר פליישר. לפיכך, הוחלט שלא לפגוע בפליישר ולהשאיר את מרטין.

החוזה עם המאמן מולי קצורין טרם נחתם, אך עוזר־מאמן כבר יש בגליל — אילן קובלסקי. התחמתו של קובלסקי, ששימש העונה כעוזר־מאמן בהפועל חולון, ובעבר היה עוזרו של קצורין בחולון ובמכבי רמת־גן, היא על־תנאי. אם קצורין לא יאמן בגליל (אפשרות קלושה) לא יוחתם גם קובלסקי.

ויין פרימן, כוכב הקבוצה, שעמד לעבור היום ניתוח־שבר, לא יעשה זאת. רופא שבדק אותו קבע כי הכדורסלן המצטיין סובל מעייפות והמנוחה תהווה עבורו את התרופה הטובה ביותר.

דרבי ת"א בין אליצור ומכבי בגמר הנשים — הערב

יוסף חכם

משחק־הגמר ה־28 בגביע־המדינה בכדורסל לנשים ייערך הערב ב־8.30 באולם בחולון, ובו יתמודדו בדרבי תל־אביבי קבוצות אליצור, מחזיקת הגביע, ומכבי.

שחקניות אליצור ת"א שזכו עד כה בגביע־המדינה שמונה פעמים ינסו לזכות במשחק הערב שוב כדאבל.

לעומת זאת, שחקניות מכבי ת"א, שזכו בגביע 12 פעם, לאחרונה בשנת 1976, ישאפו להפתיע את כדורסלניות אליצור ת"א, הטובות יותר. אליצור ת"א זכתה בדאבל בארבע השנים האחרונות.

הקבוצות השלימו אמש את הכנותיהן והחמישיות יהיו, קרוב לוודאי: אליצור ת"א: ענת רדייגור, אורלי גרוסמן, מיכל גושן, זיוה דון ואתי קוטינסקי. מכבי ת"א: רונית ינינצקי, שירלי לב, רחל גיזוסר, אורלי קסטן ורונית שרף.

ישפטו הבין־לאומי צבי שגב (משחק־פרידה) וזאב נימן.

ב־5.30 יתמודדו בחולון בגמר גביע־המדינה לילדים קבוצות מכבי חיפה והפועל גבעתיים וב־6.45 ייפגשו בגמר גביע־הנערים קבוצות מכבי ת"א ומכבי חדרה.

שניאור, גרונדמן ושרף לאליפות אירופה

ראובן חנניה

יצחק שניאור ויעקב גרונדמן, המאמנים הלאומיים של נבחרת ישראל, ייצאו בחודש הבא למערב־גרמניה כדי לחזות באליפות אירופה בכדורגל.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה אתמול את הנסיעה. הנימוק: השתלמות מקצועית של שני המאמנים.

גם המאמן השלישי שקשור עם ההתאחדות לכדורגל, מאמן נבחרת הנוער, שלמה שרף, יחזה במשחקים אלה, כפי שהובטח לו בעבר.

מקומות 3־4: הפועל רמת־גן — מכבי נתניה

במשחק הראשון, מתוך שלושה, על המקומות 3־4 בליגה הלאומית בכדורסל תארח הערב ב־8.30 קבוצת הפועל רמת־גן באולם האוניברסיטה ברמת־אביב את מכבי נתניה.

הופעה ישראלית קצרה ברולאן־גארוס בפאריס

מנסדורף נפגע בשריר ופרש במערכה הרביעית

אמריקני אנדרה אגאסי כוכב חדש ברולאן־גארוס (תצלום: איי.פי)

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, כשל גם השנה, כמו אשתקד, כשהודח בסיבוב הראשון באליפות צרפת הפתוחה ברולאן גארוס, פאריס, ע"י הארגנטינאי אורוארדו מאסו.

מנסדורף פרש לאחר המשחקון הראשון במערכה הרביעית, כאשר הארגנטיני הוליך — 4:6, 6:4, 3:6, 0:1. הישראלי הסביר את פרישתו, בפגיעה בשריר רגלו, אבל לאמר אמר בשיחה טלפונית כי הגיע לצרפת בלתי־מוכן ולא הצליח להפגין את יכולתו הרגילה.

ג'ון מקנרו, המדורג 16, חידש את פעילותו, בנצחון על הסובייטי אלכסנדר וולקוב — 6:7, 1:6, 6:7.

לאחר המשחק אמר מקנרו: „אין לי כל אשליות. אני באמת לא באתי לכאן לזכות בכתר. אם אפסיד — או.קיי. אני שואף יותר להצליח בווימבלדון, דם יש לי יותר סיכוי".

גם אלוף הודו הודח: ראמש קרישנאן הפסיד בחמש מערכות לספרדי אלברטו טוס, שניצח בראשית החודש את גלעד בלום בפורסט־הילס, ניו־יורק. הספרדי ניצח — 4:6, 2:6, 6:1, 7:5, 4:6.

אנדרה אגאסי, בן ה־18 מארה"ב, המדורג תשיעי, הכניע את אלוף איטליה, פאולו קאנה — 4:6, 1:6, 2:6.

הצרפתי ארנו בוטש הפתיע בנצחון על האמריקני מל פרסל — 4:6, 1:6, 6:2, 5:7.

מאטס וילנדר משבדיה, המדורג שלישי, גבר על הצ'כי יוסף צ'יאק — 5:7, 5:7, 1:6.

בין הנשים הכניעה האלופה, שטפי גראף מגרמניה, את יריבתה מצרפת, נאטלי גיירה תוך שעה — 0:6, 4:6, בעוד שהאיטלקיה לינודה פראנגו ניצחה במפתיע את האמריקנית קייטי הורבאט — 2:6, 3:6, 6:2.

המדורגת הראשונה שהודחה בפתיחת האליפות לנשים, היתה קאטרינה מאלייבה מבולגריה, שדורגה 11, והפסידה לצרפתיה קאתרין טאנווייה — 6:4, 7:5.

● כדורעף

מטה אשר — אלופת הנוער בכדורעף

קבוצת הנוער של הפועל מטה אשר בכדורעף זכתה אמש באליפות המדינה לנוער כשניצחה במשחק־גמר הפליי־אוף בעין־ההורש את הפועל בת־ים — 3:1 (13:15, 15:8, 8:15, 6:15).

במשחק שנמשך שעה וחצי הצטיינו במטה אשר: תומר לוינסון, אור אשל ושי דורון. בהפועל בת־ים: אלון גרינברג. שפט גבי קראוס.

נכי ישראל גברו על גרמניה 1:3

אברהם תשובה

נבחרת הכדורעף לנכים של מערב־גרמניה, אלופת העולם, הוכתה השבוע על־ידי נבחרת הנכים של ישראל — 3:1. המשחק נערך ב„בית־הלוחם" באפקה במסגרת מחנה־האימון שערכה הנבחרת הגרמנית לקראת אולימפיאדת הנכים בסיאול.

משחק הגומלין יתקיים מחר ב„בית־הלוחם".

חגאי זכה בטורניר טניס לנכים

ברוך חגאי, אלוף ישראל בטניס לנכים, זכה בטורניר הנ־השמעות שנערך במרכז הטניס של אילן ברמת־גן.

בטורניר השתתפו 12 טניסאים, שהתמודדו בשתי דרגות.

במשחק הגמר בדרג א' גבר חגאי על שבי בריזורם — 4:9. במשחק הגמר בדרג ב' ניצח אלי מיון את מאיר כהן — 4:6.

פלטיני פרש בתיקו 2:2 בין צרפת ושאר העולם

משחק־פרידה מכוכב נבחרת הכדורגל של צרפת, מישל פלטיני, נערך אמש בפאריס, כשנבחרתו סיימה בתיקו 2:2 עם נבחרת „שאר העולם".

פלאטיני שיחק 89 דקות בנבחרת צרפת ואחר־כך הוחלף... בנו לקח אותו, לקול תשואות הצופים.

[illegible]

גביע־שווייץ לגרסהופרס

גראסהופרס ציריך זכתה בגביע השווייצרי בכדורגל, לאחר שניצחה במשחק־הגמר בברן את שאפהאוזן מהליגה השנייה — 0:2.

33 אלף צופים חזו במשחק, בו הבקיעו את השערים הגרמני קריסטיאן מאטיי (31) והברזילאי פאולו סזאר (58).

● אלופת מצרים בכדורגל, קבוצת נאציונל קהיר, ניצחה בקמפאלה את מאקיגראלה מאוגנדה — 2:3 במשחק הראשון בינהן בשמינית־גמר גביע־אפריקה.

שבדיה — כווית 0:3 בכדורעף

בטורניר קדם־אולימפי בכדורעף ניצחה שבדיה את כווית, 0:3.

הפועל ת"א: השבוע יוכרע הכל

יצחק ויסהוף

המו"מ בין קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א והגורם הפרטי, המעוניין לרכוש אותה, נמצא בעיצומו, ובשורות מגינת האלופה מקווים כי עד סוף השבוע ייחתמו ההסכמים.

מנהל הקבוצה, ידידיה רפפורט, אמר אמש כי קבוצתו נמצאת במו"מ אינטנסיבי עם אותו גורם פרטי, המבקש בשלב זה להישאר בעילום שם.

„עוד השבוע תיפול החלטה עקרונית, אבל עד שלא נדע היכן אנו עומדים לא נחליט מאום לגבי שחקנים. אנו יודעים במי שאנו מעוניינים, אך כיום אי־אפשר עדיין לדעת כיצד ניראה בעונה הבאה. ייתכן שנהפוך לקבוצה קטנה, בעלת שאיפות נמוכות, אבל אפשר כי נתחזק עוד יותר מאשר העונה" — ציין רפפורט.

„חבריני" היום לדיון בפרשת רלף קליין

ישיבת „חבריני" בהפועל תתכנס היום ותאשר כנראה סופית את מינויו של רלף קליין כמאמן האלופה החדשה.

הנבחרת עומדת להתחיל בהכנותיה לקראת המשחקים הקדם־אולימפיים ב־3 ביולי. בימים הקרובים יקבע סגל השחקנים שייצא להולנד.

ברצלונה — ריאל בגמר החמישי

קבוצות ברצלונה וריאל מדריד ייפגשו ביום חמישי בקרב החמישי והמכריע בגמר הפליי־אוף באליפות ספרד בכדורסל.

ריאל מדריד הצליחה להשוות ל־2:2 כשניצחה ביום ראשון במשחק הרביעי באולמה את ברצלונה — 78:90, לאחר 42:46 למחצית.

12 אלף צופים חזו במשחק במדריד. לריאל הירבו לקלוע: פרננדו מרטין 23, בריוקוב 16 ואלכסיס 15. לברצלונה: סן־אפיפניו 23 ונוריס 20.

דוד שווייצר מותח ביקורת חריפה על הנעשה בכדורגל הישראלי

מכבי דואג לעצמו: כיום טוב לו שיהיו 12 קבוצות

זרים? — קודם שיכינו לחם תנאים; מגוחך שיבואו לירושלים ויראו את „חדרי התלבשה" ב... פחון ★ הפליי־אוף לא הצליח העונה ★ יש לחזור לשיטת 2 הנקודות ולשנות את מדיניות ההעברות ★ הפועל ירושלים והפועל חיפה יעלו ללאומית

יצחק ויסהוף

דוד שוייצר סיים בשבת את העונה כשנפרד מקבוצתו, בני־יהודה ת"א, בנצחון 1:2 על מכבי ת"א. שתי הקבוצות שבעבר הלא־רחוק פיארו את צמרת הכדורגל הישראלי שיחקו העונה בפליי־אוף התחתון, שאיבד את העניין והמתח מאחר שהיורדות לליגה הארצית (הפועל לוד ומכבי ס"ת) נקבעו זמן רב לפני הסיום.

בעונה הבאה יאמן שוייצר את המתעתדת לעלות לליגה הלאומית, הפועל ירושלים.

שוייצר, מאמן עתיר ידע, שעבר רבות בכדורגל הישראלי, וספק אם מאמן אחר יכול להתחרות בנסיונו, מלא טענות על הקורה כיום בכדורגל שלנו.

„במשחקי הפליי־אוף שנוסד העונה לראשונה אין כל הגיון. הפליי־אוף לא הוכיח את עצמו מכל הבחינות. הקהל לא מתעניין במשחקים. הראייה לכך שהוא מדיר את רגליו מהאיצטדיונים. רק שתי קבוצות נאבקות על התואר. השאר כלל לא בתמונה. אם ארבע הקבוצות ששיחקו במשחקי הפליי־אוף התחתון — מכבי חיפה, בית"ר ירושלים, מכבי ת"א ובני־יהודה — היו משחקות נגד הפועל ת"א ומכבי נתניה היה מגיע קהל רב למגרשים. לכל אחת מהארבע יש אוהדים. ברגע שהן למטה הלך כל העניין".

שיפור תנאים

שוייצר סבור כי הפליי־אוף התחתון הפך את המשחקים לזירה בה ניסו השחקנים לשפר תנאים לקראת העונה הבאה: „לא היה ערך למשחקים בפליי־אוף התחתון. הקבוצות ידעו כי חרב־הירידה לא מונחת על צווארן ולא התאמצו במיוחד. בבני־יהודה הקדשתי את המשחקים כהכנה ליורשי אחור בני־טובים לקראת העונה הבאה. אבל היו קבוצות שבהן שחקנים החלו לפתע לפרוח ותפסו רוח. הם הפכו לטובים רק לשם שיפור התנאים בעונה הבאה. תפסו קורבנות, נתנו הצגות, כבשו שערים, ואז באו דרישות לתוספות שכר. זה הגרוע אצלנו.

„גם הפליי־אוף העליון היה דומה לתחתון. אין עניין. הקהל לא בא."

— האם הפועל ת"א יכולה כבר להתארגן לאליפות?

● שוייצר: להפועל ת"א יש עוד שני משחקים בבית, בבלומפילד. בעידן 3 הנקודות יש לה יתרון עצום. בכלל, צריך להפסיק את שיטת 3 הנקודות. קבוצה המשיגה תיקו בחוץ, ונצחון בבית צוברת יתרון עצום. הליגה מאבדת עניין. הבעייה שמנסים כל הזמן למרוות. לא עושים עבודה יסודית. אין ביקורת על אנשים שמחליטים. הכדורגל נפגע, ואלו שהחליטו כיצד יש לפעול לא נותנים את הדין.

— אתה מוכן להסביר את עצמך?

● שוייצר: תראה, כיום מדברים על זרים ועל שטויות נוספות. קודם לזרים יש לבדוק מי מנהל את הכדורגל הישראלי, ורק לאחר־מכן להביא זרים. אני שואל אותך: מי יאמן את הזרים? מי יקבע את התנאים שלהם? מי יאפשר להם לשחק על מגרשים טובים? כיום כל מרכז עושה את החשבון שלו.

— תן דוגמא?

● שוייצר: פתאום מסכים מכבי ל־12 קבוצות בליגה הלאומית. הם יודעים טוב מאד שאף קבוצה של מכבי לא תרד בעונה הבאה. מכבי נתניה, מכבי חיפה ומכבי ת"א מספיק טובות כדי להישאר. מאידך יש להם בליגה הארצית לפחות שתי קבוצות שיכולות להעפיל ללאומית. אני שואל: כיצד זה מרשים אנשי מכבי לתקוף את ההסתדרות בנושא השחקנים הזרים? אף אחד לא עושה חישובים של טובת הכלל. כל אחד חושב על עצמו.

לא ליפול בפח

— האם אתה לא חושב שיש מקום לזרים?

● שוייצר: באתי להפועל ירושלים כדי לאמן אותה בעונה הבאה. ראיתי היכן השחקנים מתלבשים וקיבלתי דיכאון. הם מתלבשים בפחון מסכן. רק לחשוב ששחקנים מאירופה יצטרכו להחליף שם בגדים זה עושה לי רע. צריך לשפר את הרמה, את התנאים ורק אחר־כך להביא זרים. כיום מסובבים לאנשי הפועל את הראש. אני רק מקווה שלא יפלו בפח.

— אם כך מה אתה מציע?

● שוייצר: להחזיר את שיטת 2 הנקודות. בנושא ההעברות יש לדאוג שכל קבוצה תוכל להעביר אליה שחקנים כמה שתרצה בהתאם לתקציבה; התקציב של כל אגודה חייב להיות מאושר ע"י המוסדות שיעשו חשבון של חמש שנים לאחור על ההכנסות ולאחר־מכן יקבעו תקציב. אני לא בעד ביקורת על הנעשה באגודות, אך לא ייתכן ששחקן אחד יעלה סכום עתק למשחק, ואילו בקבוצה אחרת ייפצע שחקן בתחילת עונה ולא ניתן יהיה להחליפו. כמו־כן הייתי רוצה לראות אנשים מקצועיים יושבים היכן שצריך להחליט, ושהם יתנו את הדין אם יהיה צורך.

ויש עם שוייצר סיפור: „לפני כמה ימים פגשתי את אלי אוחנה, כוכב מכלן. אלי סיפר לי שאם היו מסכימים לבקשתו להופיע רק במשחק נגד אוסטרליה היה מגיע ברצון. אנשי ההתאחדות התחמקו מלתת לאלי אוחנה תשובה אם הם מוכנים שיבוא למשחק אחד. את זה אף אחד לא יודע. אחר־כך נתנו חוות־דעת שאם אוחנה היה נגד אוסטרליה היינו מנצחים."

שוייצר מרגיש כי אם יבקשו את דעתו לקורה בכדורגל הישראלי ישמח לתרום מהידע שצבר במשך השנים. „בכל פורום. אני מוכן לייעץ. רק שיקראו לי".

לסיום ביקשתי לדעת על איזה קבוצה הוא מהמר כעולה השנייה מהליגה הארצית לליגה הלאומית מתוך הנחה שהפועל ירושלים כבר עלתה. שוייצר ענה ללא־היסוס: „הפועל חיפה. היא תנצח בשני המשחקים שנותרו לה ותעפיל יחד עם הפועל ירושלים."

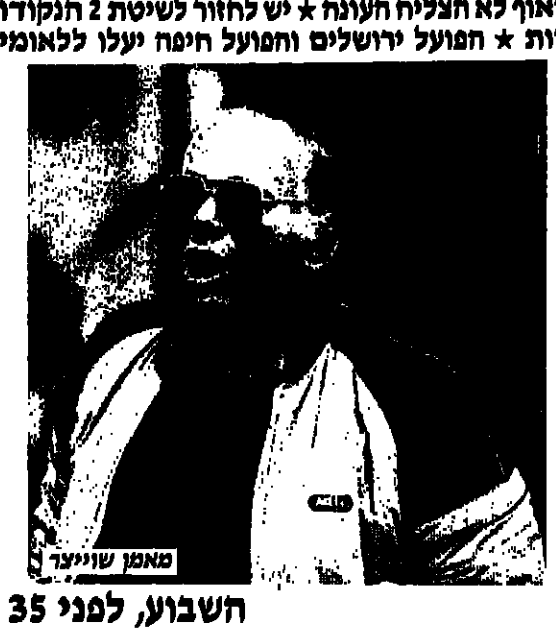

מאמן שוייצר

תמרה חוגגת וכבר מתכוננת הופעתה בארצית

יוסף גליון

הכדורגל במיגזר הערבי רשם לעצמו העונה הישג מרשים: קבוצת מכבי תמרה עלתה לליגה הארצית. עד למחזור הלפני אחרון בליגה א' היו מעט אוהדים שהאמינו שחלום זה אכן יתממש.

מזה כמה שנים, מאז שעלתה מכבי שפרעם לארצית וירדה, ניסו קבוצות ערביות להגיע למעמד זה. מכבי תמרה היתה תמיד מהמובילות. בשבוע שעבר זה אכן קרה.

בתמרה חגגו אוהדי הכדורגל פעמיים. פעם, בתום צום רמדאן ופעם שנייה עם עליית קבוצתם לארצית. תמרה, בניגוד לשפרעם, עלתה ישירות לליגה הארצית, ללא מבחנים.

בכפר הגיעו החגיגות לשיאן בלילה שלאחר הנצחון האחרון בקרית־שמונה (0:1). ריקודים, שירה ואפלה עד שעות הבוקר המוקדמות.

מי שעקב מקרוב אחרי מכבי תמרה בשנתיים האחרונות לא היה מופתע מעליית הקבוצה לארצית. אמנם אין לתמרה את התנאים שיש להפועל דליית־אל־כרמל, שעלתה בקלות לליגה א', אבל לקבוצה מתמרה היה אתגר גדול להצליח העונה לאחר שפעמיים ניסתה בעבר לפלס דרך לארצית — ונכשלה.

שלושה שחקני רכש יהודים מופיעים במכבי תמרה: יונה מוסקוביץ, יחזקאל שירי ושלמה מזרחי. שלושתם החזירו העונה את מלוא ההשקעה בהם.

תמרה ידועה בהגנת־הברזל שלה. ה„ליברו" של תמרה הוא סמיר עיסא מחיפה, מורה לחינוך גופני. רבים מוקירים את תרומתו המכרעת.

בחוד ההתקפה משחקים שלושת האחים המאס־ערגאן, ראוף וסעיד. הם נחשבים לעמוד־השידרה של הקבוצה. ערגן הוא הבכור והוותיק מכולם. הבקיע שערים מכריעים לקבוצה. בשער ניצב מוניר עזאן שבמשחק החשוב נגד הפועל בית־שאן עצר כדור־11.

כפר תמרה חצוי לשניים בכדורגל. חלק תומך בקבוצת מכבי, ואולי זה הרוב, והשאר בהפועל. הפועל בני־תמרה ירדה העונה לליגה ב'.

למכבי תמרה הנהלה מקצועית בראשה ערגן חטיב. יש לה תמיכה מהמועצה המקומית. סגן־ראש המועצה, מוחמד קנעאן, שהוא גם האחראי על תיק הספורט, מקדיש את רוב זמנו למכבי תמרה.

בתמרה מסתכלים כיום לעונה הבאה. כבר מתעניינים בחלוץ לקבוצה. המאמן, אלברט אררי, ישאר עוד עונה כגמול על שהעלה את הקבוצה לארצית.

את המבחן בליגה א', עברה מכבי תמרה בהצלחה. מבחנים קשים בהרבה מחכים לה בארצית.

השבוע, לפני 35 שנה – נעים להיזכר!

איצטדיון לנין הריע לישראל

בסוף מאי 1953, בהופעה הראשונה שלנו באליפות אירופה, חוללה נבחרת הכדורסל הפתעה במוסקבה – מקום חמישי ★ 50 אלף איש באליפות באיצ־טדיון פתוח ★ לבנון ומצרים חששו לשחק נגדנו וניצלו את המומנט הפוליטי ★ כשחזרה הנבחרת ארצה הובלה בתהלוכת־נצחון ברחובות תל־אביב

לנין וסטאלין „משקיפים" על נבחרת ישראל במשחקיה באיצטדיון לנין במוסקבה

ישראל פז

מוסקבה. 21 במאי 1953. ישראל במשחק ראשון באליפות אירופה בכדורסל. נבחרת אלמונית שרק שנה קודם־לכן הופיעה לראשונה במשחקים בין־ארציים. היה זה בטורניר האולימפי בהלסינקי, שם נוצחנו ע"י הפיליפינים (57:48) ויוון (54:52). איש לא יחס אז במוסקבה חשיבות לנבחרתנו. אבל ברגע שזו החלה לחלום הפכה למוקד. בסיום האליפות — מקום חמישי, עם מספר נקודות זהה לאלה של הונגריה, צרפת וצ'כוסלובקיה, שהקדימו אותנו. הפרשי הסלים קבעו את המיקום. רק ברית־המועצות, האלופה, היתה משובחת ומעלה.

35 שנים אינם יובל, בכל זאת נעים להיזכר בצעדים הראשונים, והמוצלחים, בזירה האירופית במיוחד כיום, על רקע ירידת נבחרתנו לדרג המישני.

המשחקים נערכו אז באיצטדיון לנין הפתוח. תמונות ענק של לנין וסטאלין. רבבות צופים, לעתים 50 אלף, ניצבו דום כאשר נוגנה „התקווה" לאחר נצחונות נבחרת ישראל, ואלה היו חמישה במספר.

13 כדורסלנים יצאו למוסקבה. דני ארז, משה דניאל, דוד הייבלום, יהודה וינר, מרסל חפץ, פרדי כהן, מרדכי ממרן, זכריה עופרי, ראובן פכר, מנחם קורמן, רלף קליין, שמעון שלח ואברהם שניאור. בראש המשלחת עמד ברוך בג, וחבר בהנהלתה היה יצחק כספי. המאמן היה יעקב שאלתיאל והמרכיב־מנהל — רב פרוסק.

פרוסק – מנהל, כתב וצלם

עתונאים לא נסעו עם המשלחת. באותם ימים עדיין לא היתה מודעות לכך. המרכיב־מנהל רב פרוסק היה איפוא גם המדווח וגם הצלם (צילומים בכלל לא רעים).

17 הנבחרות חולקו לארבעה בתים. ישראל הוגרלה בבית אחד עם פינלנד, בולגריה, יוגוסלביה ולבנון. כבר באליפות זו היתה השפעה לסכסוך המזרח־תיכוני. לבנון סירבה להתייצב מול ישראל למרות ששנה קודם־לכן, באליפות אירופה בכדורעף במוסקבה, התמודדה עמנו פעמיים (פעם ראשונה ניצחה ישראל 0:3, ובשנייה זכתה לבנון 2:3). בבית־הגמר סירבה גם מצרים להיפגש עם ישראל. שתי הנבחרות חששו להפסיד.

הפתיחה היתה מלהיבה. אברהם שניאור (16 נקודות) ופרדי כהן (16) הכניעו בקלות את פינלנד — 36:60, לאחר מאבק שקול במחצית הראשונה — 23:29.

כעבור יומיים ציפה לנו יריב אירופי בכיר באותם ימים — בולגריה. כבר במחצית הראשונה הותירו הישראלים את הצופים מעורפים כשהוליכו — 23:30, ובסיום סנסציה — 48:61. משחק ישראלי מצויין. שמעון (צ'ינגה) שלח הציג את המשחק הטוב בחייו, כשריכז בפיקחות ובכשרון. אברהם שניאור הייטיב לקלוע (17). פרדי כהן (גם הוא 17 נקודות) צלף מכל מצב, בעוד שזכריה עופרי ומרסל חפץ הצטיינו בהגנה. גשם עז ירד כאשר הועלה הדגל הישראלי לראש התורן. דמעות זלגו מעיני הכדורסלנים כשהקהל הריע ונוגנה „התקווה".

המשחק השלישי הפגיש אותנו עם יוגוסלביה, גם היא נבחרת מצטיינת. במחצית הוליכו הישראלים — 23:32, אולם לאחר ההפסקה עברה היוזמה ליוגוסלבים שהובילו 15 שניות לסיום 53:55. סל שוויון של זכריה עופרי סיים את המשחק בתוצאה שקולה — 55:55. במשך שלוש הארכות לא הצליחה אף נבחרת לקלוע סל (כיום זה נראה מוזר, אך אז ניתן היה להחזיק בכדור, ללא הגבלת זמן). רק בהארכה הרביעית זכו היוגוסלבים בנצחון — 55:57. עופרי קלע במשחק זה 19 נקודות ושניאור 11.

אי הופעתה של לבנון במשחק הרביעי העלתה את ישראל ויוגוסלביה לבית־הגמר. ואכן, כבר במשחק הראשון בשלב זה גמלנו ליוגוסלביה — 29:40. 40 אלף צופים (!) היו עדים למשחק מזהיר של נבחרת ישראל. היה זה יומו הגדול של שניאור, שהיטיב לקלוע (12). עופרי בלט בריבאונד ופרדי כהן איים ללא הפסק על הסל היוגוסלבי.

ארז חלם בצ'כוסלובקיה

למחרת שוב היתה נבחרת ישראל במיטבה כשגברה על איטליה החזקה — 42:47. במיוחד הצטיינו הישראלים במחצית הראשונה — 18:30. האיטלקים המנוסים ובעלי המסורת, נדהמו במחצית הראשונה. לאחר ההפסקה הצליחו לצמק ל־39:42, 41:44 ו־42:45, אך הישראלים ידעו לשמור על הפער עד לסיום. הקלעים הבולטים: פרדי כהן 15 ושמעון שלח 11.

ישראל הגיעה לשיאה ב־30 במאי כאשר הצליחה לגבור על אחת הנבחרות הטובות באירופה, צ'כוסלובקיה — 53:59 (25:29), בתום מאבק מצויין בפני איצטדיון מלא. על־אף הצלחותיה הקודמות לא היה איש מוכן להמר על ישראל לפני המיפגש עם צ'כוסלובקיה (שנייה באירופה), אותה הוביל לנצחונות מטאוריים כוכבה הגדול, איוון מראזק. היה זה נצחון נפלא. הצ'כים שפתחו בתנופה הובילו 1:7, אולם ההצלה הישראלית באה עם הכנסתו של צעיר השחקנים, דני ארז, שהיה באותו משחק בשיאו. השווה ל־15:15 והוביל את נבחרתנו ליתרון בהפסקה — 25:29. המתח הגיע לשיאו שתי דקות לסיום כאשר שניאור העלה את ישראל ל־48:50, בשני כדורי־עונשין. הישראלים עלו ל־48:53, אך הצ'כים צימקו פעם נוספת ל־51:53. דני ארז, בן ה־19, שקלע במשחק זה 17 נקודות, ביסס את הנצחון הישראלי.

מצרים לא התייצבה נגד ישראל ויומיים של הפוגה גרמו לרפיון ישראלי. ואז באה הנפילה הגדולה בסיום. גם לעייפות היה חלק נכבד. צרפת הכניעה את ישראל — 45:62; ברית־המועצות, אלופת אירופה, הלמה בנו — 23:75, ולבסוף תבוסה נוספת, להונגריה — 66:20.

סיום עצוב שלא היה בו להאפיל על ההופעה הישראלית המצויינת ועל המקום החמישי.

עובדה, בארץ ידעו לכבד את ההישג, וכאשר חזרה ארצה הובלה הנבחרת בתהלוכת־נצחון ברחובות תל־אביב...

אברהם שניאור קלע את מספר הנקודות הגדול ביותר לנבחרת בסיכום המשחקים — 98, פרדי כהן פיגר אחריו בנקודה אחת בלבד (97). אחרי השניים באו זכריה עופרי — 77; שמעון שלח — 44; מרסל חפץ — 38; דני ארז — 35; משה דניאל — 10 ורלף קליין — 7; יהודה וינר — 5; ראובן פכר — 2 ומרדכי ממרן 2.

השבוע, לפני 35 שנה. נעים להיזכר.

החמישייה הקלאסית של ישראל: מימין — אברהם שניאור, שמעון שלח, פרדי כהן, מרסל חפץ וזכריה עופרי

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על־ידי קופת־חולים מאוחדת רח' שד' יעקב 6 הרצליה, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום.
שם הישוב הרצליה רח' שד' יעקב מס' 6 גוש 6533 חלקה 129/130 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור כו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: הקלה של 5% בנין מעליה והקלה של 6% להרחבת מרפסות קיימות.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

תן טרמפ לחייל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
תמר רמת נגב
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר רמת נגב הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת 102/03/10 נאות עין גדי חוף מס' 2 ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
1. הסדרת צומת כניסה לאזור חוף מס' 2 מהכביש הארצי מס' 90 כולל כניסה לתחנת הדלק. 2. הסדרת השטח וייעודו למטרות הבאות: חניה לרכב, אזור לנופש כולל מרכז נופש ותיירות, חוף ים, מרכז מסחרי וכולל שרותי דרך, אזור לפעילות ימית, שטח ציבורי פתוח.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: מ־98 דונם, גוש: חלק מגוש 100051, נאות עין גדי חוף מס' 2.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקה בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 44, 42 בגוש 6431 רחוב היובל הקלות כלהלן:
הגדלת מרתף ביחידת דיור המהווה חריגה בשיעור כ־2%.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית בכפר־סבא, רחוב וייצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 275 בגוש 8274 רח' התנועה הציונית מס' 42 בחריגה, 60 ס"מ בקו בנין אחורי, 30 ס"מ בק.ב. צד, 6% הקלה וקומת עמודים חלקית.
את התכנית מס' 190/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
תיק בנין 2630
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 394 בגוש 6740 ברח' גורדון מס' 10־8 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 1226/7 בשתי הקומות.
ב. שינוי יעוד כהסכמה מיוחדת ממגורים ומעון לנערות במצוקה. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ד. שורון, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

דנקור
השקעות בע"מ
1. ניתנת בזאת הודעה על כינוס אסיפה כללית של החברה שתתקיים ביום 1 ביוני, 1988 שעה 09.00, במשרד החברה בתל־אביב, רחוב השל"ה מס' 5.
על סדר יומה של האסיפה:
● אשור הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לתשעת החודשים שהסתיימו ב־31 בדצמבר 1987, דו"ח המנהלים ודו"ח רואי החשבון של החברה.
● מינוי מנהלים.
● מינוי רואי החשבון של החברה וקביעת שכרם.
2. הכר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות בא־כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו.
בפקודת הדירקטוריון
ע. גולדנברג, מזכיר החברה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
עכו
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עכו שבעירית עכו הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 6166—שינוי יעוד למגורים, עכו, ביחד עם התשריט המצורף אליה".
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18002 חלקה 25. עיקרי מטרת שנוי התכנית: שנוי יעוד השטח ממבנה צבורי למגורים בהתאם להנחיות תכנית מתאר מס' 849.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפירוט הנמקה ובליווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
6.5.88
עמרם קלעגי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

הודעה לפי סעיף 26 לפקודת חברות (נוסח חדש), התשמ"ג—1983
להווי ידוע כי באסיפה כללית שלא מן המנין של החברה:
קריזלר־ראנה בע"מ (ח.פ. 51־122828)
שנתקיימה ביום 19.5.1988, קיבלה החברה החלטה מיוחדת לשנות את הוראות תזכירה בנוגע למטרות החברה.
תוכן השינוי: שינוי מטרות החברה כך שהחברה תעסוק בעיסקי בתי־מרקחת ועסקים נלווים.
כל הזכאי להתנגד לשינוי הנ"ל מתוקף סעיף 27 לפקודת החברות, רשאי להגיש בקשה לפסילת ההחלטה, כולה או מקצתה, בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, וזאת לא יאוחר מיום 9.6.1988, שאם לא כן ייכנס השינוי לתוקף באותו יום.
אילן שביט, עו"ד
רן כהן, שפיגלמן ושות', עורכי־דין

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה
(כ) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה 06.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 החשבון פשוט ד' מספרים שליליים (כ). 08.40 ראשית הקריאה, בלי סודות: בינייים תולים. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 חשבון אומדן ועיגול (כתרגום לערבית). 10.10 אנגלית ו'. 10.30 רחוב סומסום מורה לכינור. 11.00 צרפתית (על יסודי). 11.15 חשבון ה' הכל בגלל אגוז קטן. 11.30 ארץ מולדת, תצלצל שפתנו כפעמון כסף (כ). 12.00 גיאוגרפיה (ו' ס') נהר הקולורדו. 12.25 ספרות (על יסודי) מתנת חכמי קדם. 13.00 מוסיקה (הקשיבו) האופרה עם הגרי בטלר. 13.30 מדעי הטבע, זאבים. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 סרט קולנוע הנס כריסטיאן אנדרסן אגדה מוסיקלית על חייו של מספר הסיפורים הדני הנודע. 15.55 פרפר נחמד מעמונים. 16.20 ערי הזהב הנסתרות. 17.00 ערב חדש — מנחה אילנה דיין. 17.30 "גב לתרשות". 17.55 "המרוכבים" שם הפרק "חג המולד" (חלק א'). 18.20 "קטנטן". סרט הנפשה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "המוזיאון הגדול בעולם" פרק ו' "צפון אירופה, ואן אייק ודירר". 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "1 יותר מדי" סדרת שעשועים מנחה חנן גולדבלט. 20.30 "כלבוטק" מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 "שלי ורק שלי". 23.10 "מסך אישי" עם נחמה ליפשיץ. 23.50 "מסוקו של מקום" מבט אל עיירות. חדשות הלילה.

ערוץ 2
18.30 "קימבה, האריה הלבן". 19.00 "הפארק הלאומי של קורסיקה". 19.50 סרט תיעודי "שירי הרוח הגדולה". 20.00 "60, 70, 60 — להיטי זהב" אלוויס פרסלי בקונצרט. 21.00 סרט תיעודי "אריק סלואן". 21.30 להיטים חדשים של מייקל ג'קסון, לאונרד כהן, ברוס ספרינגסטין וזמרים אחרים.

רדיו
קול המוסיקה
06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה": ויוואלדי קונצ'רטו גרוסו בסי מינור, אופ. 10 מס' 11 בויס: פתיחה ברה מינור; בוקריני: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לצ'לו ותז'; בטהובן: הפתיחה "חנוכת הבית"; ברהמס: 4 שירים רציניים אופ. 121; שומאן: רביעייה בלה מינור לכלי קשת, אופ' 41 מס' 1; מנדלסון: רסי אלגוס אופ' 117; שוברט: 2 שירים: "הכל יכול", "אל הירח". 09.00 "קונצרט בוקר" סן סנס: קטנינה לטרומבון ופסנתר; דביסי: אימאל, לתזמורת; דבוז'ק: קונצ'רטו בסי מינור לצ'לו ותז'; צ'ייקובסקי: סוויטה מס' 3 בסול מג'ור, לתז'; סיבליוס: "האוהב" פואמה סימפונית; ורדינה שלונסקי: "הוריה" קנטטה למקהלה ותז'. 11.57 "פינת השיר" משירי משה לייב הלפרין. 12.00 "מן הסדנה" לילי סונה סופראנו/ יגאל סונה כינור/ יונתן זק פסנתר; מוצרט אריה מתוך ק. 108; סונטה לכינור ופסנתר ק. 454; שישה שירים: סונטה לכינור ופסנתר ק. 304; אריה מתוך האופרה "איל רה פסטורה". 13.05 "בהאזנה נינוחה" שוברט סונטה בלה מג'ור לכינור ופסנתר 574; דבוז'ק: טרצט לכלי קשת אופ. 74; ליסט: ולס מפיסטו פרטאנא; קונצ'רטו לצ'לו ותז' בלה מינור, אופ. 33. 15.00 "מוסיקה צעירה". 16.00 "אתנחתא" צליל שכן עיבודים של קטעים מאת סאטי, ברטוק, פרוקופייב, קופלנד, קוראה. שוברט: 4 אימפרומטי אופ. 90 (ש. ספירא). 17.30 "קולות" לוקה מרנציו (ה"הליארד אנסמבל"). 18.00 "אולפן פתוח" התזמורת הסימפונית ים, רשה"ש מנצח: סטיבן סלואן סולן: דניאל גורטלר; הזוכה בפרס ג'ינה בכאואר, 1988; רחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2, לפסנתר ותזמורת; בטהובן: סימפוניה מס' 7. 20.05 "אינטרלוד". 20.27 "פינת השיר". 20.30 "קונצרט מתקליטים חדשים". 22.30 "ג'ז קלאסי". 23.00 "מחזורי יצירות" קונצ'רטו גרוסו של קורלי ויוואלדי.

רשת א'
07.30 "רדיויקל". 08.05 "תגה" עם בני הנדל. 09.05 "מלודיר" שירות מידע. 10.05 "פניני בוקר" עם גדעון זהר. 11.05 "ירוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 "מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת" מבוא למוסיקה ולהרכי האזנה להדרכת נועם שריף: "המדריגל". 16.05 "מעורון שען החבר" מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 "צבעי הקשת" "שירים ממזרח אירופה". 18.06 "מנוחת ערב". 19.05 סיכום החדשות היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "שנינו יחד וכל אחד לחוד" עורך ומנחה יובב כץ; קו פתוח עם אמנון ברזבי וגבי גולן, פסיכולוגים.

רשת ב'
07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין". 09.05 "ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הקשת" עם יואב גינאי. 12.05 "אלו"אלף" ב"בית" עם חיים קינן. 13.05 "בחצי היום" חדשות ופזמונים. 14.05 "לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" חוה הזמור. 15.05 "שירים ושיעורים". 16.05 "יומן כלכלה". 17.05 "רגעי קסם". 17.55 "קראתי ספר" קוראים ממליצים. 18.05 "אצבע על הדופק" בענייני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות כבקשתך. 22.05 "שוטטות" עם דני אלדר. 00.15 "לחיאוזו בחלום" שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') אלגברה וגיאומטריה מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 06.30 "מוקדים". 07.07 שבע אפס שבע עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "עשר" שירים עבריים. 11.05 "בכן לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 "רו רה, יומי". 13.55 "40 לאותר" סיפור היום בתש"ח. 14.05 "פגישה יומית" עם יצחק בן־נר. 15.05 "שירים לחג" עם ארז טל. 16.05 "פסטיבל ישראל 88". 16.15 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 "באופן מילולי" פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "שעה קלה על כלכלה". 18.45 "חמש עשרה קטנות". 00.05 ציפורי לילה עם אביהו מדינה. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1
19.05 "ספרא וסייפא" ירחון לענייני ספרות צבאית. (ש.ח). 19.50 פינה חמה ללבי. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 "כוכב הערב" אריק לביא. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') אלגברה וגיאומטריה מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ". 23.05 "עשרים וארבע היום שהיה". 23.55 "שיחת חצות" עם המשפטנית ד"ר יהודית הינבר.

שידורי צה"ל 2
19.05 "שליפה מומותון" עם לאה עוז. 20.05 "צ־8" תכנית יומית. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקת עשר" עם מיכל גיב. 23.05 "קול הג'אז הזה" עם דני קרמל.

רשת ג'
06.04 "בחזרה לאושר". 07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "גימלים". 10.05 "דברים טובים". 11.05 "שבעים מי יודע". 12.05 "אהבה יומיומית". 13.05 "רק בימי חול". 14.08 "לי ולך" שיר וברכה. 15.05 "חדש, חדיש ומחודש". 16.05 "הצגה יומית". 18.06 "מקום בצמרת". 21.05 "אדום עתיק". 23.05 "פניני ג'אז" עם לאה ליאור.

קולנוע
תל־אביב
אסתר: כלש צמוד 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: מוכת ירח 9.30 ,7.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30 ,7.00 ,4.30
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה 9.30 ,7.15
גת: שאלה של שפיות 9.00 ,6.00
גורדון: יופיו של החטא 9.30 ,7.00
דקל: משודרים חדשות 9.30 ,7.00 ,5
דרייב אין: רב מכר 7.45
סקס 12.00
הוד: נשואה לשניים 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: פסיכיאטר ליום אחד 9.30 ,7.15 ,4.30
טיילת 1: ערות במבחן 9.40 ,7.25
טיילת 2: שם המשחק 9.40 ,7.20
טיילת 3: חנה סנש 9.30 ,6.15
מאר: בשם העם 9.30 ,7.30 ,5
מאריס: לידיד איב 9.30 ,7.15
רב־חן:
חן 1: וול סטריט 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: פעמיים אשתי 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: הקיסר האחרון 9.45 ,6.40
חן 4: מעקב צמוד 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: זר שומר עלי 9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחק: זרוק אותה מהרכבת 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: כלא מתאבדים 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כוחו של מיקרד 9.35 ,6.30
לב:
לב 1: חופשה בכפר 10.00 ,7 ,5 ,2
לב 2: החבר של החברה שלי 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 3: אהבנו כל לך 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: המבצר הנסתר 10.00 ,7.50 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00 ,9.00
רמת־גן
אואזיס: החשוד 9.30 ,6.40 ,4
ליל: שם המשחק 9.30 ,7.15
רב־גן:
גן 1: מעקב צמוד 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: ראן רה פלורס 6 ,9
גן 3: וול סטריט 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: הקיסר האחרון 9.15 ,6.15
ירושלים
אדיסון: נשואה לשניים 9.30
אורנע: שאלה של שפיות 9.15
רון: משודרים חדשות 9.00
בית אגרון:
הקוסם מארץ עוץ 16.00
הנסיך הקטן 17.45
שבלול 19.45
טרזון 02.45
לא יכולה בלי זה 22.15
נערות עובדות 24.00
כפיר: שם המשחק 9.30 ,7.00 ,4.00
אוריגיל: וול סטריט 8.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15
סמדר: עסקי משפחה 9.15
תבירה: סגור לרגל שיפוצים
ערן: זרוק אותה מהרכבת 9.00
תיאטרון ירושלים:
להתראות ילדים 21.45 ,18.45
חיפה
אורה: תשוקות מאפריקה 9.15 ,7.00
חן: פעמיים אשתי 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: זרוק אותה 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: מוכת ירח 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.15 ,6.00
רון: נשואה לשניים 9.00 ,6.30 ,4
רב־אור:
רב־אור 1: זר שומר עלי 9.15 ,6.45
רב־אור 2: הקיסר האחרון 9.15 ,6.00
רב־אור 3: שאלה של שפיות 9.15 ,6.50
אורלי: חופשה בכפר 9.15 ,7.00
קרן אור המחודש:
בשם העם 9.15 ,7.00 ,4.30
מאר: וול סטריט 9.30 ,7.30 ,5.00
נתניה
שרון: מאנון 9.15 ,7 ,5
חולון
סביוני: ערות במבחן 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: וול סטריט 9.00 ,7.00
ארמון: יופיו של החטא 9.30 ,7.30 ,5
בת־ים
עצמאות: ברדוק 9.30 ,7.15 ,5
הרצליה
היכל: סגור
פתח־תקוה
היכל 1: מוכת ירח 9.15 ,7.00
היכל 2: ברדוק 9.30 ,6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.30 ,6.15
עפולה
מופתרון: אי אפשר לקנות אהבה 9.00
ראשון־לציון
רון 1: הקיסר האחרון 9.40 ,6.00
רון 2: מוכת ירח 9.30 ,7.15

תיאטרון
הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 24.5
סאלח שבתי: 20.30
הדיבוק: 20.30
גן ריקי — בבימרתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 24.5 בשעה 16.30
המדרשה למחשבה סוציאליסטית –
פרופ' מ. אגורסקי:
"המאורעות בחלק האסיאתי של בריה"מ והשפעתה על מדיניותה במזרח התיכון"
בשעה 20.30
חקירה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים
מור — חביבה רייק 20
חולון
אהרון — הופיין 52
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה המ"ג 28
נתניה
סורת — פ"ת 76
פתח־תקוה
רסל — רוטשילד 89
רמת־גן
התיכון — עוזיאל 89
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19
קופ"ח — אמסטרדם 7
חיפה
מורגו — הרצל 29
רעננה־כ"ס
שועלי — א. יסת, רעננה

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
בקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.
מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00־20.00, בימי ו': 08.00־15.00. טלפונים: 03"433500, 03"433500.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02"243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04"229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי - 04"[illegible]2322
קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ו־ד' — טל. 222732.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03"221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריונגניף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 03"285822, 294869.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052"32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02"227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03"5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03"261113.
ער"ן חיפה — טל' 04"672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04"988410.
ער"ן נתניה — טל' 053"335316.
ער"ן כפר־סבא — 052"913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057"418111.
סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08"221022. עפולה — טלפון 065"93334. טבעון — 101, טלפון 04"931401. נהריה — טל' 04"823335. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057"74767. שדה"ל בגוש דן, טל' 03"630848.

שר החינוך סילק את חנה גריזים מעריכת איגרות "דמוקרטיה"
היתה אחראית לפרסום איגרות למורים בחינוך הדתי, שכללו השמצות נגד השמאל

שר החינוך, יצחק נבון, הורה למנהל החינוך הדתי, יעקב הדני, להעביר מתפקידה את חנה גריזים. גריזים היתה ממונה על עריכת ופרסום האיגרות למורים, שהוציאה היחידה לחינוך לדמוקרטיה, שבהנהלתה. על פי החלטת השר, לא תעסוק עוד גריזים בעריכת האיגרות.
בשתי האיגרות האחרונות שפורסמו, הופיעו דעות פוליטיות חד־צדדיות, וגינוי קבוצות שמאל.
מיד כשנודע לשר על הפצת האיגרות, הוא זימן ללשכתו את מנהל החינוך הדתי, והורה לו שלא להפיץ עוד את חוזרי היחידה לחינוך לדמוקרטיה בחינוך הדתי ללא אישורו המוקדם. השר מתח ביקורת קשה על האיגרות, וגינה את תוכנן.
לאחר מכן קיים השר דיון נוסף בלשכתו, וזימן שוב את הדני, בפעם השנייה באותו יום, כדי להודיע לו על החלטתו להעביר את חנה גריזים מתפקידה כאחראית על עריכת האיגרות.

57 ילדים נהרגו בתאונות מאז ספטמבר
שירות "על המשמר"

שר החינוך נבון אמר בטקס חלוקת פרס לבתי ספר מצטיינים בחינוך לזהירות בדרכים, כי מתחילת שנת הלימודים בספטמבר '87 ועד מאי '88 נהרגו 57 ילדים ובני נוער בתאונות דרכים. זה גידול בכ־3 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. לעומת זאת חלה ירידה במספר הפצועים.
השר הודיע, כי משרד החינוך יפעיל תוכנית לימודים חדשה: "יסודות מערכת התחבורה בחברה המודרנית", בהיקף של 15 שעות לימוד בכיתות ה'־י'. במרכזה עומד "חוזה" בין התלמיד לחבריו, מוריו ומשפחתו, ובו מתחייב כל צד לפעול להגברת הבטיחות בדרכים.

גוראל: בחיפה ערבים ויהודים יודעים לחיות יחד
קובי מנדל

"לו היתה לממשלה מדיניות שונה במקצת כלפי המגזר הערבי, ספק אם היינו מגיעים למצב שבו ערביי ישראל מתקרבים מאוד לדרכי המחשבה של תושבי השטחים." — כך אמר אתמול ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, במסיבת עיתונאים שעסקה בתקציב העירייה לשנת הכספים הקרובה.
גוראל הדגיש, כי חיפה הוכיחה שהיא יודעת למצוא את הדרך לחיים יחדיו של יהודים וערבים, ובניגוד לערים האחרות בעת שביתת המגזר הערבי, השביתה בחיפה לא לוותה במעשי אלימות כלשהם.

אביב האבובים

בחג השבועות פתח חניון מעין ברוך את עונת האבובים לשנת 88', בהשתתפות אלפי מבקרים ומוזמנים. לקראת העונה הושקעו במקום סכומים נכבדים בפיתוח תשתיות, בין השאר הוכשרו חניונים לחניית מכוניות, מתקני קמפינג, שירותים, ברזיות, מסעדות וציוד נלווה למנגל — כולל פיתות וסלטים. כמו כן הוקמה סיירת הדרכה של החניון שמורכבת מבני הקיבוץ, בוגרי שייטת המסתובבים לאורך הערוץ ועוזרים בהדרכה, הנחיה ופיקוח על השייטים

ח"כ בן־אליעזר נרשם כתושב ב"ש כדי להתמודד בבחירות — אך אינו גר בה
עתי"ם

ח"כ בנימין בן־אליעזר (פואד) נרשם אתמול במשרד הפנים כתושב באר־שבע, כדי שיוכל להתמודד על ראשות העירייה. עם זאת בן אליעזר עדיין לא עבר לגור בבאר־שבע.
קבוצה של פעילי סניף מפלגת העבודה בבאר שבע ביקשה מבן אליעזר לעבור לבאר שבע ולהתמודד בבחירות הקרובות על ראשות העירייה. הוא נענה לקריאה אך התנה את הסכמתו בקבלת אישור ל"כפל תפקידים" ממפלגת העבודה, כי אינו מוכן לוותר על מקומו המובטח בכנסת. עד כה טרם ניתן לו ההיתר.
חוק הבחירות לרשויות המקומיות מחייב מועמד לבחירות להיות תושב המקום עד 33 ימים לפני המועד הקובע להגשת רשימות המועמדים. בן אליעזר מסר במשרד הפנים כתובת של חבר, כמקום מגוריו בעיר.

400 חתמו על עצומה לגירוש מסית שלא היה, מארגון שלא נברא
שלמה סלוצקי

כארבע מאות איש חתמו בסוף השבוע על עצומה של התנועה הדמיונית "נצח ישראל לא ישקר" בדרישה לגרש מהארץ מסית דמיוני בשם מוחמר מילחם.
מדריכי תנועת הנוער "רעות" (תנועת נוער יהודית־ערבית למען דו־קיום ושלום) נדהמו מתוצאות הניסוי החברתי שערכו חניכיהם (היהודים) בכיכר דיזנגוף.
מחתימי העצומה (הנוסח מצורף) התקבלו באהדה ע"י עוברים ושבים, ביניהם מורים, מנהל בי"ס תיכון, וגם חבר מרכז מפלגת העבודה, אלי בר־ציון שהציג בגאווה בפני מחתימיו כרטיס של ציר.
"סראקה", שם הארגון שלא היה ולא נברא, שאליו משתייך המסית הבדוי אינו אלא תרגום לערבית של השם "רעות".

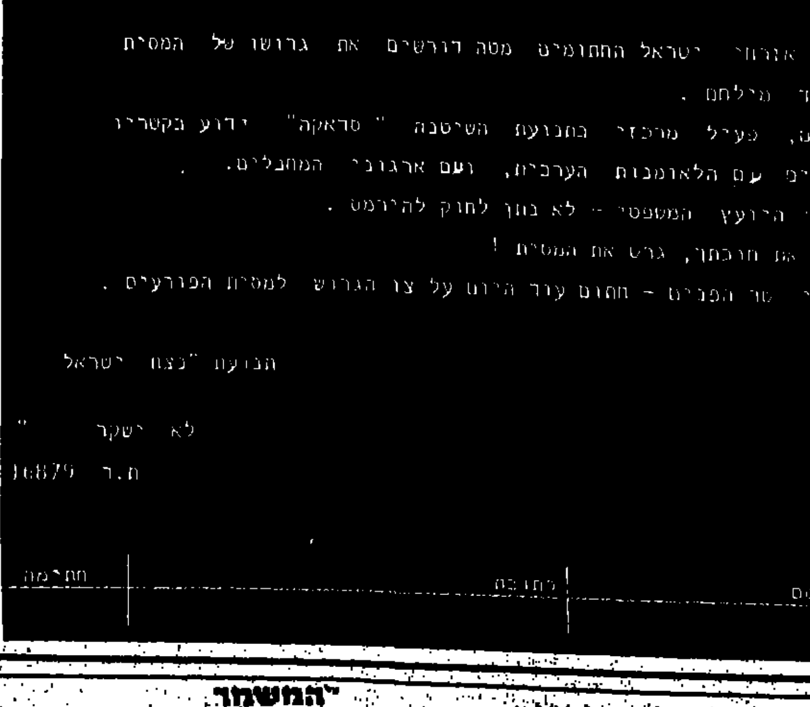
מלחמה ב"אינתיפאדה"

אנו אזרחי ישראל החתומים מטה דורשים את גרושו של המסית מוחמר מילחם.
מילחם, פעיל מרכזי בתנועת השיטנה "סראקה" ידוע בקשריו הענפים עם הלאומנות הערבית, ועם ארגוני המחבלים.
אדוני היועץ המשפטי - לא בזמן לחוק להירמס.
מלא את חובתך, גרש את המסית!
אדוני שר הפנים - חתום עוד היום על צו הגרוש למסית הפורעים.

התנועה "נצח ישראל
לא ישקר"
ת.ד. 16879

שם	כתובת	חתימה

אריה שומר הודח ממשרת סמנכ"ל משרד ראש הממשלה
הסיבה, כנראה, הכנסת האורחים שהעניק לשר בלי תיק, גור
דליה שהורי

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרן, ביקש אתמול מסמנכ"ל המשרד, אריה שומר, לפרוש מתפקידו ב־1 ביוני. בן־אהרן לא נימק את הודעתו, אך אמר לשומר, כי מאחר שהוא עובד קבוע בשירות המדינה, ואין כל כוונה לפגוע בזכויותיו, מוצע לו לכהן מעתה כעוזרו של השר עזר ויצמן.
אריה שומר נבחר לתפקידו במכרז, והוא מכהן בו קרוב לארבע שנים. לפני כן היה יועצו של השר ויצמן. לאחר הקמת ממשלת האחדות, כששמעון פרס היה ראש הממשלה, מונה לסמנכ"ל המשרד.
בן אהרן לא פירט את הסיבה להדחה, אך נראה, כי הקש ששבר את גב הגמל היה החלטתו של שומר לשכן את השר בלי תיק מוטה גור, בלשכת שר הפנים, הפנויה מאז התפטרותו של הרב פרץ. הדבר לא מצא חן בעיני מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, וראש לשכת ראש הממשלה, צחי הנגבי.

פורר בליברלים: היינו מפוארים והפכנו לסחבה
דורית גמן

"פעם היינו מפלגה מפוארת, ומה אנו היום? אפילו לא שרידים, אפילו לא מוכרות. סחבה מרופטת" — דברים קשים אלה על המפלגה הליברלית השמיע אמש יהושע פורר, שהיה מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה, והידוע כמקורב מאד לשר גדעון פת. דבריו עוררו סערת רוחות בישיבת מועצת המפלגה הליברלית שהתכנסה בת"א.
פורר אמר כי בושה מכסה את פניו בכל פעם שהוא נזכר ב"ישיבת החרפה", שבה שונה התקנון לאור הסכם בין השרים מודעי, שריר ונסים. לדבריו, מה שנעשה באותה ישיבה היה צעד נוסף במצעד של ציניות, ומהלך של דאגה לשררה ולשמירת הכיסא לעולמים.
כשפורר דיבר דפק מודעי על השולחן, וחברים שונים קראו לעברו קריאות ביניים, על שהוא מפריע לשלום הבית החדש במפלגה. פורר טען לעברם, שהוא יודע שלא נעים לשמוע את האמת, אבל "בכל גוף וחברה, מנהלים שמביאים לפשיטת רגל מתפטרים, וכאן, אצלנו, הם מבקשים פרס, ועושים זאת ע"י שינוי התקנון".
בכל זאת אישרה המועצה ברוב של 154 בעד ו־7 נגד את בחירתם של מודעי, נסים ושריר כשלושת הראשונים ברשימה לכנסת. השר מודעי הודיע בדבריו, כי מעתה יש שוב בעל־ביתיות מוכרת בתוך המפלגה. "אין הכוונה לסתום פיות אבל זה לא אומר שמותר לפעור פיות עד בלי גבול", אמר, וחזר על התחייבות שלושת השרים לעמוד על משמר האינטרסים של המפלגה.

תלונת נגד: גם מכתבו השני של השייח' טאריף — זויף
יהודה צור, עתי"ם

קנג' מנצור, מ"מ ראש המועצה המקומית עוספיה, הגיש אתמול תלונה במשטרת עכו, בה הוא דורש לבדוק את האוטנטיות של חתימת השייח' אמין טאריף, המופיעה על מסמך שהפיץ סאלח טאריף, ראש המועצה המקומית ג'וליס, בקרב חברי מרכז מפלגת העבודה. במכתב ממליץ השייח' לתמוך בטאריף כמועמד העדה לכנסת ה־12. ביום ו' הגיש אחד מבני משפחת טאריף תלונה במשטרת עכו, בה טען כי מסמך שהופץ ע"י כמאל מנצור יועץ נשיא המדינה, בחתימת השייח' זויף. קנג' מנצור טוען בתלונתו, כי לא יתכן שהשייח' חתם על מסמך התמיכה בטאריף, לאחר שבמשך 60 שנות כהונתו היה נייטראלי ולא הביע אף לא פעם אחת תמיכה בצד זה או אחר בבחירות כלשהן.
שלושה אנשים הכריזו על עצמם כמועמדים לבחירות במרכז "העבודה": סאלח טריף, כאמל מנצור, וריפעת כרווי. השלושה מתמודדים על המקום ה־40, המובטח למועמד דרוזי ברשימת "העבודה". גם ח"כ זיידן עטשי ביקש מהשייח' טאריף להימנע מלהיגרר לוויכוחים בתוך העדה בעניינים מפלגתיים, כדי לשמור על מעמדו כמנהיג רוחני.
אתמול כונסו בכפרים הדרוזיים לפחות עשר פגישות של המועמדים השונים, לתכנון המהלכים לקראת הבחירות. הוויכוח מסביב לשייח' טאריף אינו סתמי, כי ברור שהחברים היהודים במפלגה יתחשבו באלפי קולות דרוזים בבחירות הקרובות, שייענו לכל פנייה של השייח' טאריף.

2 תינוקות הוטסו לטיפול בארץ — בריטי ואמריקני
רונית מורגנשטרן

אל היחידה לטיפול נמרץ לילודים שבמרכז הרפואי בילינסון, הגיעו בסוף השבוע שני תינוקות מחו"ל.
מבסיס הצבא האמריקני בתורכיה הגיעה דרך שגרירות ארה"ב הודעה על לידת תינוק עם פגם בעמוד השדרה התחתון. מטוס הרקולס של הצבא האמריקני עם צוות רפואי מיוחד הביא את התינוק ארצה.
לאחר הערכת מצבו של התינוק העדיפו ההורים לבצע את הניתוח בארצות הברית, והתינוק ייצא לשם הבוקר, בלווית רופאה מבילינסון.
במקרה השני, התקבלה קריאה מבסיס חיל האוויר הבריטי בקפריסין, על לידת פג עם מצוקה נשימתית קשה. מסוק של חיל האוויר הבריטי וצוות רפואי מיוחד נחתו עם התינוק במנחת המסוקים שליד בית החולים, והתינוק הועבר ליחידה לטיפול נמרץ. מצבו הולך ומשתפר.
שני התינוקות הועברו לבילינסון עפ"י הסכם מיוחד בין בית החולים לשגרירויות בריטניה וארצות הברית, בית החולים גובה במקרים כאלה אלף דולאר ליום אשפוז.

תוספת למנהלי חשבונות במשטרה ובבתי־הסוהר
עתי"ם

בית־הדין הארצי לעבודה בתל־אביב נתן תוקף של פסק־דין להסכם פשרה שהושג בין משטרת ישראל ומנהלי החשבונות המשרתים במשטרה ובשירות בתי־הסוהר, לפיו תשולם להם תוספת תמריץ בשיעור של 8 אחוזים רטרואקטיבית מ־1.4.82.
התוספת תשולם גם למנהלי החשבונות שפרשו מן השירות החל מיום זה והיו זכאים לקבלת התמריץ.

טלקס

● כינוס מיוחד לדיון בעלייה מצרפת

מחלקת העלייה בסוכנות היהודית קיימה אתמול בירושלים כינוס מיוחד לדיון בעידוד העלייה מצרפת בהשתתפות כ־50 פעילים מגזרים שונים.

הכינוס נועד לחכות תוכניות עבודה מעשיות נוכח עליית כוחו של לה־פן בבחירות האחרונות בצרפת.

יושב ראש מחלקת העלייה בסוכנות, אורי גורדון, הציג את עיקרי תוכניתו וקרא להקמת גוף מתנדבים שיפנה־ 5000 איש בחום עולים, פעילי עליה וילידי הארץ שיתגייסו לביצוע התוכנית.

התוכנית עוסקת בכל התחומים הקשורים בעליה, כמו חינוך יהודי, מסגרת השליחות וקשריה למוסדות הקהילה היהודית, קליטה בארץ, דיור, תעסוקה וקליטה חברתית. **דני בירן**

● פרופ' אזבל – מופקד הקתדרה לפיסיקה עיונית באוניברסיטת תל־אביב

פרופ' מארק אזבל מונה למופקד הקתדרה לפיסיקה עיונית של המצב המוצק ולתרמודינמיקה באוניברסיטת תל־אביב.

פרופ' אזבל (56) נולד בבריה"מ והוסמך כדוקטור בשנת 1955. כיהן כפרופסור באוניברסיטאות הארקוב ומוסקווה וכראש מחלקה במכון לנדאו לפיסיקה תיאורטית. בשנת 1972 החל במאבק לעליה והושעה מכל משרותיו האקדמיות. ב־1973 מונה לפרופסור מן המניין באוניברסיטת תל־אביב, אך רק בשנת 1977 הצליח לעלות ארצה ולהצטרף לסגל האוניברסיטה. עד לעלייתו היה ממנהיגי ה"סרובניקים" במוסקווה ויו"ר הסמינר המדעי של מסורבי העלייה.

לזכותו גלויים חשובים בתחום הפיסיקה. **דני בירן**

● לראשונה – שלישיית ערים תאומות

ברית ערים משולשת בין חולון לבין סירן שבצרפת, ומונכן שבגרמניה נחתמה בכנס שנערך בגרמניה המערבית.

בראש המשלחת החולונית עמד ראש העירייה, עו"ד חיים שרון. היוזמה לברית המשולשת יצאה מראש עיריית סירן, המקיימת זה שנים רבות קשרי תאומות עם חולון.

שלושת ראשי הערים סיכמו ביניהם על חילופי משלחות נוער וחילופי מידע בנושא גביית מיסים. השלושה יפגשו שנית בסירן. **אשר שילוני**

● נפתח כנס נשות "הדסה"

150 נציגות מ־11 ערים ברחבי הארץ פתחו אמש בקיבוץ שפיים את הכינוס השנתי של נשות "הדסה" ישראל.

בכנס שיימשך שלושה ימים יי־דונו סוגיות הקשורות בנושא פעי־לות התנדבותית לחינוך לבריאות הציבור. כמו־כן יתקיימו דיונים ב־נושא בריאות האשה והשתלות מית עצם.

היום יתקיים רב־שיח בנושא מעורבות "הדסה" בקהילה. **אלי תכחן**

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות. חלקה 725, 729 בגוש 3926 רחוב קפלינסקי 5־1 לפי תכנית מתאר תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה בית מגורים 6 קומות.

בקשת בעלי החלקה: הקלה 6% עבור תכנון.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

תושבת ביתא לא תואשם בגרימת מות תרצה פורת

היום יוגש כתב־אישום נגד מונירה סאלח דאוד על יידוי אבן וגרימת חבלה חמורה לרומם אלדובי לאחר שהרג את אחיה ופצע את בעלה

כתב "על המשמר"

מונירה סאלח דאוד מכפר ביתא תועמד לדין בבית־הדין הצבאי בשכם על עבירות של יידוי אבן וגרימת חבלה חמורה לרומם אלדובי ב־6 באפריל בכפר ביתא. על כך הוחלט בדיון שהתקיים אתמול בלשכת הפרקליט הצבאי הראשי.

הפרקליט הצבאי החליט שלא לייחס לאשה כל עבירה הקשורה למותה של תרצה פורת.

כתב־האישום נגד מונירה סאלח דאוד יוגש היום לבית־הדין הצבאי בשכם, שידון גם בבקשת התביעה להאריך את מעצרה עד תום ההליכים.

מונירה סאלח דאוד עצורה מאז ה־6 באפריל בחשד שיידתה אבנים בעורפו של רומם אלדובי לאחר שהרג את אחיה ופצע את בעלה בתקרית שאירעה בכפר.

בא־כוח התביעה, סרן רונן קצף, טען בדיון על הארכת מעצרה בשבוע שעבר, כי כתוצאה מיידוי אבנים זה נפלטו כדורים מהאם.16 שהיה בידו של אלדובי, אשר פגעו במספר אנשים וככל הנראה גרמו גם למותה של תרצה פורת.

את הנאשמת תייצג עו"ד פליציה לנגר.

בתו של קרבן פעולת טרור שוקלת תביעת פיצויים מאש"ף

יואב אביב

בתו של המהנדס ליאון שרדן, שנרצח בהתקפת טרור בדצמבר 1968 על מטוס "אל־על" באתונה, שוקלת הגשת תביעת פיצויים מאש"ף בבית־משפט בקנדה.

לפני 20 שנה הותקף באתונה מטוס "אל־על" שהיה בטיסה מארה"ב. ליאון שרדן, שהיה אז בן 50, היה בין נוסעי המטוס. הוא טס בהזמנת האו"ם לסייע בתיכנון נמלים במדינות שונות בעולם לאחר שעבודת דוקטורט שלו קצרה הצלחה.

סמוך לשעה 2 בצהריים ביום ה־14 בנובמבר נחת המטוס באתונה ולפתע פתחו מחבלים באש. שרדן נהרג במקום. ששת המחבלים נלכדו ואחד מהם, מוחמד עיסה מוחמר, נידון על־ידי בית־משפט באתונה ל־17 שנות מאסר. חמישה חודשים אחר־כך שוחרר המחבל בעיסקה של חילופים שנעשתה עם אש"ף, שתפס 55 בני־ערובה במטוס של חברת "אולימפיק". המחבל עזב את אתונה ובאחרונה נכנס לקנדה בדרכון מזויף.

עובדה זו התבררה לצוות טלוויזיה קנדי שמיהר לדווח על כך לבתו של המהנדס, חוה שרדן, המתגוררת בחיפה.

ממשלת קנדה החליטה לגרש את המחבל מוחמר עיסה מוחמר לאלג'יר, אך בעת שהמטוס חנה בחניית ביניים בלונדון הוברר כי אין בידו של עיסה אשרת כניסה לאלג'יר והוא הוחזר לקנדה. באחרונה הוא ביקש את רחמי השלטונות והוא ממתין להתפתחויות.

חוה שרדן אמרה אתמול, כי המקרה מהווה תקדים מסוכן לכך שמדינות נאורות יתנו מקלט לרוצח שפל. היא גילתה כי עורכי־הדין שלה שוקלים הגשת תביעת נזיקין מאש"ף.

15 שנות מאסר לאריה מכורש — "עשיר" בעבירות שוד וזיוף

עתי"ם

15 שנות מאסר הוטלו בבית המשפט המחוזי בתל־אביב על אריה מכורש (37), תושב ראש־העין שהורשע בעבירות של שוד מזויין, זיוף, בריחה ממשמורת חוקית, גניבה, התפרצות ועבירות אחרות.

התובע, עורך־דין אברהם פכטר, אמר, כי הנאשם ביצע את העבירות האלה בעת שהיה בחופשת אסיר ברשיון וכי מדובר בנאשם בעל עבר פלילי עשיר בעבירות רכוש, אלימות, בריחות ממשמורת חוקית והחזקת סמים.

התובע ציין עוד, כי במהלך משפטו, שנמשך כשנתיים, פיטר הנאשם את עורכי־הדין שמונו לו, ביקש לפסול את השופט ואף תקף את השופט על ידי כך שירק עליו וקילל אותו.

על מעשהו זה הוא נשפט בנפרד ונידון ל־4 שנות מאסר בפועל.

עורך־דין פכטר ביקש לגזור על הנאשם עונש מרתיע וטען כי המדובר במגע רע ובאחד העבריינים המסוכנים והקשוחים באיזור פ"ת.

הנאשם, שהופיע ללא סניגור, טען, כי מלבד הבריחה ממעצר, לא ביצע את העבירות שיוחסו לו בכתב־האישום.

בגזר־הדין קבע השופט אורי שטרוזמן, כי העבירות שביצע הנאשם מעידות עליו, כפי שעברו מעיד עליו, כי הוא בז לחוק ולסדר התקין שמטרתו את רכוש הציבור וגם העונשים שהוטלו עליו לא הועילו.

היצעים וירידות שערים במניות

אלחנן הורוביץ

ערך השוק של המניות החופשיות ירד אתמול ב־1.81% ושל מניות ההסדר — ב־0.04%. מדד המניות הכללי ירד ב־0.76%. הירידה הגדולה ביותר נרשמה אתמול במניות חיפושי נפט וגז, שאיבדו 3.84% מערכן הקודם.

ההיצעים בשוק המניות עלו ל־9 מיליוני ש"ח, בעוד שהביקושים ירדו ל־1.3 מיליון ש"ח. במניות החופשיות בלבד עלו ההיצעים ל־7.6 מיליון ש"ח והביקושים להן הסתכמו ב־671 אלף ש"ח. ממניותיהן ירדו 256, בעה שרק 46 עלו ו־112 נשארו בלי שינוי. באחוזים ירדו 62% מכל שעריהן, לעומת 11% שעלו ו־27% שנשארו בלי שינוי. המחזור ב"חופשיות" בלבד הגיע ל־9 מיליוני ש"ח.

בכל מניות ההסדר הסתכמו ההיצעים ב־1.4 מיליון ש"ח והביקושים — ב־589 אלף ש"ח. משעריהן עלו 8, לעומת 12 שירדו ו־6 שנשארו בלי שינוי.

בשוק המניות כולו עלו 52 שערים, לעומת 268 שירדו ו־119 שנשארו בלי שינוי.

בשוק איגרות החוב עלה אתמול המחזור ל־8.2 מיליון ש"ח. מזה 5.1 מיליון ש"ח בסוג "שגיא". ערך השוק של הממשלתיות הצמודות למדד ב־100% עלה אתמול ב־0.46% וב־11.89% מתחילת השנה. הצמודות לדולר מסוג "רמון" עלו ב־0.51% (ב־9.5% מתחילת השנה) ומסוג "גלבוע" — ירדו ב־0.03% (מתחילת השנה עלו ב־10.7%).

בנק ישראל יציע היום לציבור 2

גלגלי הבורסה

סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 75 מיליון ש"ח. מזה 25 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" ל־6 שנים במחיר המינימום של 94% מע"נ ו־50 מיליון ש"ח מסוג "גליל" ל־17 שנים במחיר המינימום של 83% מע"נ.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.05% ל־17.3%, תוך מחזור של 44.4 מיליון ש"ח. המחזור במק"מ היה פי־שניים ויותר גדול, מאשר בשוק המניות ובשוק אג"ח גם יחד.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.03% ל־1.7174 ושער הדולר היציג ירד ב־0.04% ל־1.5737 ש"ח. דולר נוסעים — 1.858 ש"ח.

דולר שחור נע בין 1.66 ל־1.68 ש"ח.

במסחר רב־צדדי במניות לפני הצהריים נרשמו רק ירידות שערים, שנעו בין 0.2% (כלל תעשי' אלק) ל־6.9% (יואל). המחזור במ.ר.ר. הגיע ל־2.5 מיליון ש"ח. לעומת זה נערכו ב"משתנים" 180 עסקות בתמורה כספית קטנה של כ־1.6 מיליון ש"ח.

לחברתנו נורית אייזן
אתך באבלך בהילקח
אביך
מחלקת החינוך הקבה"א

למשפחת בבלי
משתתפים באבלכם במות חברנו היקר
יעקב בבלי ז"ל
סניף מפ"ם ירושלים

בפלילים

1.5 ק"ג קוקאין נתפסו בכפר ירכא

יואב אביב

בלשי משטרת עכו תפסו אתמול 1.5 ק"ג קוקאין ששוויו בשוק הסמים כ־600 אלף דולר בחיפוש בכפר ירכא.

בלשי משטרת עכו ומרחב הגליל הגבירו לאחרונה את פעילותם בתוך הכפר ירכא לאחר שהכפר הפך למוקד של סחר בסמים באזור הגליל. לפני כחודשיים עצרה המשטרה את נדין מולא, הנחשב לאחד מגדולי סוחרי הסמים בארץ. ברשותו נתפסו 855 גרם אופיום.

אמש החליטה המשטרה לפשוט שוב על הכפר ובאחד הבתים נתפס הקוקאין, המכונה "סם המיליונרים" בגלל מחירו היקר.

ממרחב הגליל מסרו, כי זו הכמות הגדולה ביותר של סם מסוג קוקאין שנתפסה עד כה במרחב.

המשטרה עצרה אמש חשוד אחד והוא יובא הבוקר להארכת מעצר בבית־משפט השלום בעכו.

דוברת מרחב הגליל, פקד עדנה זיגלשיפר, מסרה, כי המשטרה פתחה בחקירה בנסיון לאתר את מקורות הסם והיא בודקת אפשרות שהוא הובא ארצה מלבנון. עוד נמסר, כי צפויים מעצרים נוספים בימים הקרובים.

2 אחים חשודים ברצח ובשוד בתחנת דלק

יואב אביב

שני אחים תושבי חיפה נעצרו על־ידי משטרת מרחב חיפה כחשודים ברצח מתדלק לפני שלוש וחצי שנים במהלך שוד בתחנת דלק במחלף זכרון־יעקב — צומת פרדיס.

מעצרם של האחים פאוזי מוחמד יוסף בן 35, ווריאד מוחמד יוסף בן 22, הוארך אתמול על־ידי שופט השלום החיפני גרשון דור ב־10 ימים.

בא־כוח המשטרה טען בבית־המשפט, כי התפנית בחקירה באה לאחר שאחד החשודים, פאוזי מוחמד יוסף, זומן לחקירה בעקבות תלונת אשתו ביום א', כי בעלה תקף אותה במוט ברזל וגרם לה חבלות חמורות. החשוד שוחרר לפני כחמישה חודשים מבית־הכלא, שם ריצה עונש מאסר על מעורבותו בשני מקרי שוד של תחנות דלק.

האחים חשודים ברצח עומר עודה מכפר מגרא, שעבד כמתדלק בתחנת הדלק, במהלך שוד בדצמבר 1984.

לדברי החוקר יש בידי המשטרה מידע שקושר את החשודים לרצח.

תושב אור־עקיבא מואשם בשוד תייר

יואב אביב

תושב אור־עקיבא הואשם אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה בשוד תייר מגרמניה בחוף הדיפלומטים בקיסריה.

בכתב־האישום שהוגש נגד ציון חזן בן 29 טוענת התובעת, עו"ד נורית גרובר מפרקליטות מחוז חיפה, כי באחד מימי אפריל השנה הגיע הנאשם יחד עם צעיר אחר, יצחק עמר, לקראוון של התייר, טומאס בוייסטר, כשהם רעולי פנים ומזויינים בסכינים וניסו לפרוץ לתוכו. התייר ניסה להימלט והתניע את הרכב אך שקע בחול, כיוון שהתוקפים חתכו שניים מצמיגי הקראוון. התוקפים ניפצו באבן את החלון הקדמי של הקראוון ופרצו פנימה. הם תקפו את התייר ופצעו אותו, הצמידו סכין לצווארו ותוך איומים להורגו שדדו ממנו 600 מרקים גרמניים ו־500 דולר וכן הסירו מאצבעו טבעת זהב. הם נמלטו מהמקום לאחר שניפצו שמשה נוספת בקראוון וחתכו את שני הצמיגים האחרים של הרכב. הנזק נאמד בכ־2000 ש"ח. לפני שנמלטו הזהירו את התייר לבל יתלונן במשטרה.

נגד שותפו של הנאשם נפתחו הליכים נפרדים.

לחברינו משה פכטר,
בתיה והילדים
אתכם באבלכם במות
האם
קיבוץ רבדים

עם נורית אייזן והמשפחה
אתכם באבלכם במות האב
ביאלי חואן ז"ל
קיבוץ להבות חביבה

לחברתנו מריקה רידר ומשפחתה
תנחומים במות
האם
מחלקת הבניה
של הקיבוץ הארצי

התוכנית להבראת "אליאנס" נקלעה למבוי סתום

אודי נחשון

התוכנית להבראת מפעל "אליאנס" נקלעה למבוי סתום, לאחר שהנהלת "כור" דחתה את עיקרי התוכנית, שגובשה בין עובדי "אליאנס" לאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות.

בהנהלת "כור" אומרים, כי הקונצרן לא יוכל לממן את פיצויי הפיטורים, כפי שסוכמו בתוכנית המוצעת, המסתכמים בלמעלה מ־11 מיליון דולר. ב"כור" גם חולקים על מרכיבים נוספים בתוכנית, שיגרמו לגידול ניכר בהפרשות הסוציאליות עבור העובדים.

בדיון, שנערך בהנהלת "כור" הוסכם, כי הפעלתו מחדש של מפעל "אליאנס", על־פי התנאים המוצעים, אינה מצדיקה את עצמה מבחינה כלכלית ותסב למפעל ולקונצרן הפסדים כבדים.

אתמול דנה בנושא גם הוועדה המנהלת של חברת העובדים. היא אישרה מחדש את החלטת "כור" ודירקטוריון "אליאנס" למנות למפעל מפרק־מפעיל. הוועדה המנהלת נתנה גיבוי להמשך המו"מ להשגת תוכנית הבראה, והדגישה, כי תוכנית כזו צריכה להיות על דעת המפרק.

צבן: האוצר מבקש לסגור מפעלי מנועי בית שמש

יצחק שור

ח"כ יאיר צבן האשים אתמול את האוצר כי הוא נוקט סחבת מכוונת בטיפול במפעל מנועי בית שמש במגמה להביא לסגירתו, או למכירתו לידיים פרטיות במחיר אפסי.

בדיון שנערך אתמול בכנסת אמר צבן, כי בחישוב שעשה התברר, כי אילו היה האוצר מקיים את הבטחתו ומשלם פיצויי פיטורין כמו בסבב הפיטורים הקודם והיה מפטר את 270 העובדים לפני שנה, היה נחסך סכום הכסף שעליו האוצר מתמקח עתה עם העובדים.

ח"כ צבן תבע לפעול מיד לחיסול חובות המפעל, להפעיל מיד את תוכנית ההבראה, לקיים את ההבטחה בעניין פיצויי הפיטורים ולשתף את העובדים בניהול המפעל ובבעלות עליו.

דה־קסטרו: לא להפלות אלקטרודות מתוצרת הארץ

יהודה צור

ראש עיריית עכו אלי דה־קסטרו, תובע משר המסחר והתעשייה אריאל שרון לחייב אלקטרודות מיובאות לעמוד בתקן הרשמי של ישראל המחייב סחורות מתוצרת הארץ. תביעתו של דה קאסטרו נובעת מפנייתו של מנכ"ל מפעלי "ויקה", ישראל שוטלנד בעכו, המתריע נגד אפליה בעניין זה.

שוטלנד טוען, כי במאי 87 הונהג תקן רשמי לאלקטרודות בישראל. בעקבות זאת נאלץ מפעל "ויקה", לרכוש ציוד במאות אלפי שקלים שיאפשר להתאים את האלקטרודות לתקן ישראל ולבינלאומי. למרבה ההפתעה התגלה שלמרות שהייצור המקומי חייב לעמוד בתקנים היבוא פטור.

עובדה זו מאפשרת ליבואני אלקטרודות להוריד מחירים לעומת הייצור הישראלי. היבוא המוגבר בחודשים האחרונים והירידה במכירות בשוק המקומי גרם עד כה לפיטוריהם של 20 עובדים במפעל, המעסיק כ־150 עובדים והמייצא למעלה מ־40% אחוז מתוצרתו. עקב הקשיים שוקל המפעל לפטר עובדים נוספים ולבטל השקעות בהרחבתו.

כשליש מהמפעלים בחיפה לא מימשו יכולתם לייצא

יואב אביב

43 מפעלים באזור חיפה אינם ממצים את פוטנציאל היצוא שלהם, קובע סקר של המכון לפריון העבודה והייצור שנערך בכ־150 מפעלים. 43 מפעלים כלל לא מימשו את יכולתם לייצא סחורות אל מעבר לים. בעקבות הסקר החלו מפעלים אחרים בסיוע חוקרים לחפש אפשרויות לייצא את סחורותיהם. 17 מ־43 המפעלים שהיה להם כושר יצוא בלתי ממומש נמצאים במו"מ מתקדם ליצוא.

מי ביוב ממשיכים לזהם חופי גיא וסירונית בכינרת

שלמה גלזר

זיהום מי הכינרת כתוצאה מזרימת שפכים לאגם נמשך. אלפי מתרחצים, שמילאו את החופים "גיא" ו"סירונית" בחג, שחו במי ביוב. משרד הבריאות הורה לסגור את החופים עד שתתוקן התקלה לפני יותר משבוע, אך משרד הפנים שבכוחו לאכוף את ההוראה, לא עשה זאת. בינתיים כאמור נמשכת זרימת הביוב.

לדברי צבי אורטנברג, הממונה על מינהל הכינרת, מדובר באלפי מטרים מעוקבים של מי ביוב, הזורמים לאגם. התברואן הראשי בטבריה, שאול רימר, ציין, שכל השוהה באזור שזורמים אליו השפכים, יכול לראות עצמו כמי ששחה במי אסלה. עיריית טבריה מאשימה במחדל המתמשך את חברת "מקורות" ואילו חברת "מקורות" מפנה אצבע מאשימה אל עיריית טבריה.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 24־14, רמת־הגולן 26־14, צפת 23־14, חיפה 28־20, טבריה 34־21, עפולה 29־19, שומרון 26־16, תל־אביב 27־19, לוד 27־18, יריחו 35־18, עזה 25־19, באר־שבע 30־18, אילת 39־21.

(עתי"ם)

לשפרה ורני ולקיבוץ שניר
אתכם באבלכם במות
אייל
חברים בברעם

נשים נגד הרבנות בבג"ץ – 0:2

הרבנות נוטה לאמץ ההחלטה על מינוי נשים לגוף הבוחר רב ראשי בתל־אביב

שלמה מלוצקי

"שיקול השולל מאשה באשר היא אשה את יכולתה להימנות על האסיפה הבוחרת את הרב האשכנזי החדש של תל־אביב הינו שיקול זר, שכן הוא עומד בניגוד לתכלית העומדת ביסוד החוק והתקנות, והיא הגשמת עיקרון השיוויון. שיקול זה פוסל את החלטתה של העירייה".

כך פסק אתמול בית־המשפט העליון בשבתו כבג"ץ בהרכב של שלושה שופטים בפסק־דין תקדימי שני בשבוע זה.

השופטים אהרון ברק, שלמה לוין וחנוך אריאל פסקו כך בעתירה שהוגשה בעניין בחירת הגוף הבוחר את הרב הראשי האשכנזי בת"א.

העתירה הוגשה מטעם מועצת העיר – מפ"ם, ר"צ, העבודה ול"ע – ושתי הנשים שנפסלו על־ידי המועצה, עו"ד חביבה אביגיא, יועצת משפטית של נעמת, ולילי מנחם, שתיהן חברות מועצת העיר מטעם "העבודה" ומועמדות מטעמה להימנות על הגוף הבוחר את הרב הראשי האשכנזי.

השופטים קיבלו את טענות פרקליטיהם של העותרים, עוה"ד אביגדור קלגסבלד ואברהם פורז, כי ההחלטה התקבלה משיקולים זרים ולכן יש לפסול אותה.

הפרשה החלה לפני זמן רב, כאשר לאחר תקופה ארוכה שבה מועצת עיריית ת"א נמנעה מלמנות גוף בוחר לרב הראשי האשכנזי, השתמש שר־הדתות בסמכויותיו ומינה ועדה שבה לא היו מוצגות כלל נשים ואף לא חלק מהסיעות.

נעמת הגישה אז עתירה ראשונה לבג"ץ בנושא, והוא הורה לעיריה בצו ביניים למנות גוף בוחר אחר.

בדצמבר 82' החליטה מועצת עיריית ת"א למנות 10 מחברי המועצה, כולם גברים נציגי מועצת העיריה, בגוף הבוחר את הרב הראשי.

ההצעה לכלול שתי מועמדות, חברות המועצה מטעם מפלגת העבודה, לילי מנחם ועורכת הדין חביבה אביגיא, נפלה ברוב קולות.

ראש העיר, שלמה להט, אמר בעת הדיון, כי אם ימונו נשים לגוף הבוחר לא יציג הרב ישראל לאו, המועמד המקובל עליו, את מועמדותו, וכי הרבנים הראשיים הודיעו שלא ישתפו פעולה עם הרב הנבחר אם ישתתפו נשים בתהליך בחירתו.

נציגי הליכוד במועצת העיריה העבירו ברוב קולות רשימת מועמדים לגוף הבוחר שהורכבה מגברים בלבד ויומים מספר לאחר ההחלטה עתרו נציגי הסיעות, נעמת והנשים שנפסלו לבג"ץ.

מזכ"ל נעמת, משה לובלסקי, הביעה את שביעות רצונה מהעובדה שזו הפעם השנייה תוך שבוע שבג"ץ פוסק נגד הפליית נשים בגופים שלטוניים החייבים לפעול על־פי חוקי המדינה. היא שיגרה מברק לראש עיריית ת"א, שלמה להט, ובו תבעה לכנס לאלתר את האסיפה הבוחרת את הרב תוך יישום החלטת בג"ץ, לפיה פסילת נשים לגוף הבוחר הינה שיקול פסול המנוגד לעקרון השיוויון.

הרב ישראל לאו, המיועד להיבחר לתפקיד הרב הראשי האשכנזי של תל־אביב, אמר, כי כניסת נשים לגוף הבוחר תקשה עליו את פעולותו, אך בשעות הערב הסתמנה תמיכה של הרבנות הראשית בהחלטת בג"ץ ונטייה לאמצה.

ההסתדרות מתנגדת לפיטורי 500 עובדים שכירים מ"אגד"

יוסף שמי

ההסתדרות הביעה אתמול את התנגדותה לפיטורי 500 עובדים שכירים באורח חד־צדדי מקואופרטיב "אגד".

בתגובה על הודעת הנהלת "אגד" כי היא מתכוונת לפטר 500 מבין 4000 העובדים השכירים, אמר נציג ההסתדרות, דן שברצבורד, כי בכל מקרה של כוונה לפטר עובדים, חלה על הנהלת "אגד" חובה לנהוג על־פי הוראות הסכם העבודה ולנהל מו"מ מוקדם עם נציגי ההסתדרות והעובדים.

הבוקר יקבלו 500 שכירים של קואופרטיב "אגד" מכתבי פיטורים. המדובר בעובדי מינהל, בעובדי מוסכים ובנהגים. מזכירות "אגד", שהחליטה על כך בישיבתה אתמול, הורתה למנהלי האגפים ובאמצעותם למנהלי הסניפים להכין מייד רשימות מפוטרים לפי חלוקה אזורית. הפיטורים יקיפו עובדים שכירים של "אגד" בכל הסניפים בארץ. בין 500 המפוטרים גם 60 גימלאים של "אגד" שהועסקו במשרות חלקיות.

המדובר בצמצום של כשישה אחוזים בכוח־האדם המועסק ב"אגד". מזכירות "אגד" החליטה על צמצומים אלה לאור הירידה הרצופה במספר הנוסעים בתחבורה הציבורית. ירידה זו נובעת בין השאר מן המחיר המוקפא של הדלק, מהגידול במספר כלי־הרכב הפרטיים ובשימוש בהם וכן מירידה בתיירות ומצמצום הנסיעות של פועלי השטחים באוטובוסים.

לדברי ראשי "אגד" יביאו הפיטורים לחיסכון של 500 אלף ש"ח בכל חודש.

היום תתקיים פגישה בין נציגי ההסתדרות ונציגי העובדים השכירים לבין יו"ר מזכירות "אגד" בנושא זה.

עיצומים במשרד־הפנים – הופסקה הנפקת דרכונים ותעודות זהות

הסתדרות הפקידים עומדת להכריז על סכסוך עבודה בבנק לאומי

כתבנו לענייני עבודה

700 עובדי משרד־הפנים פתחו אתמול בעיצומים ובמסגרתם הם נמנעים מלטפל בהנפקתם של דרכונים חדשים, הארכת תוקף הדרכונים, הנפקת תעודות זהות ותעודות פטירה.

העיצומים פרצו על רקע דרישתם של העובדים להגדיל את תוספת הכוננות ואת מיכסת הקילומטראז'. כן תובעים העובדים שהתקנים יותאמו לתפקידים אותם הם מבצעים.

במשרד־הפנים מעריכים שהעובדים בחרו לפתוח אתמול בעיצומים, מאחר שאתמול היה היום האחרון להגשת ערעורים על הרשימות השמיות המופיעות בספר הבוחרים לכנסת.

הסתדרות עובדי המדינה אינה תומכת בעיצומי העובדים, אך הודיעה שאם לא יושג פיתרון לגבי דרישות העובדים, תכריז על סיכסוך עבודה במשרד הפנים.

נתק בבנק לאומי

הסתדרות הפקידים הודיעה כי תכריז על סכסוך עבודה בבנק לאומי נגד מה שהגדירה "כוונתה של הנהלת הבנק לעקוף את הסכמי העבודה באמצעות מתן מענקים".

נציגי העובדים בבנק לאומי נפגשו אתמול עם מזכיר הסתדרות הפקידים, משה בית־דגן, ועם מזכיר החטיבה של עובדי הבנקים, אלקנה לבקוביץ, ודנו עימם בהידרדרות שחלה ביחסי העבודה בבנק ובנתק הכמעט מוחלט בין ועדי העובדים להנהלה.

אושר פיצוי של 5 ש"ח למעוטי הכנסה

יצחק שור

בעקבות ייקור המצרכים המסובסדים אישרה אתמול ועדת העבודה והרווחה את ההסכם בין הממשלה למוסד לביטוח לאומי בדבר תשלום פיצוי בן 5 שקלים לאוכלוסיות מעוטות הכנסה.

נציגת מפ"ם בוועדה, חייקה גרוסמן, הצביעה נגד הפיצוי המשפיל שהעניק האוצר למעוטי הכנסה. לדבריה, חישוב ההתייקרויות הוא מגוחך ומטעה. האוצר הסכים לשלם 5.4 שקלים למשפחה, אולם הוא עיגל את הסכום ל־5 ש"ח.

● תואר יקיר בית התפוצות יוענק לפרופ' אלי ויזל, חתן פרס נובל לשלום (1987), במעמד יו"ר הכנסת, שלמה הלל, במסגרת אירועי 10 שנים למוזיאון בית התפוצות.

● תערוכה של כ־400 יצירות אמנות של 90 אמנים מכל רחבי העולם נפתחה אתמול בבית אוצר בירושלים. התערוכה מוצגת לכבוד שנת ה־40 למדינת ישראל, חלקה מוקדש לנושא "ירושלים".

חשוד במעשים מגונים בנערים במקווה

יואב אביב

משטרת זבולון עצרה חשוד בביצוע מעשים מגונים בנערים במקווה של קריית־ים.

מספר נערים התלוננו באחרונה נגד אלמוני שליטף את ישבנם וביצע בהם מעשים מגונים אחרים. הנערים נתבקשו על־ידי המשטרה לקבוע מפגש עם החשוד וכך עשו, אולם החשוד לא הגיע. למחרת זיהו אותו אחדים מהנערים ברחוב. הם הזעיקו את המשטרה וזו עצרה את החשוד לחקירה.

במקרה אחר נעצר נער בן 16 מקריית־ים, המכונה "הקטין המלטף", כחשוד בביצוע מעשים מגונים בנערות.

הברפלד: ננקוט צעדים נגד סרבני תשלום תוספת יוקר

כתבנו לענייני עבודה

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, הזהיר אתמול את המעסיקים הפרטיים, כי אם לא יבצעו את התשלום של תוספת היוקר הבאה, כאשר מדד המחירים המצטבר יגיע ל־7 אחוזים, תראה בכך ההסתדרות הפרת הסכם ותנקוט כלפי מעסיקים אלה באמצעים ארגוניים.

דבריו נאמרו בתגובה להתבטאויות של ראשי התעשיינים לפיהן תוקפו של הסכם תוספת היוקר פג ב־31 במארס ולכן פטורים המעסיקים מלשלם תוספת זו כל עוד לא נחתם הסכם חדש.

הברפלד הדגיש, שכל עוד לא הושג הסכם חדש לתשלום תוספת היוקר, הרי שההסכם האחרון הינו בתוקף גם לאחר ה־31 במארס.

בינתיים הצהיר מזכיר הסתדרות הפקידים, משה בית־דגן, שאם לא יבוצע המעבר לשבוע עבודה של חמישה ימים ברשויות המקומיות תימנע ההסתדרות מלחתום עם המעסיקים על הסכם שכר בשנתיים הבאות. במקביל, הוזיה, תכריז הסתדרות הפקידים על סכסוך עבודה.